

PAGTULUN-AN AKTIBISTA

Pauna nga Pulong

Ini ang ikaduha nga edisyon sang **Pagtulun-an Aktibista**. Sa edisyon nga ini, may ginhimo nga pagkay-o sa dati nga balayon sang mga pagtulun-an, kag pila ka pagdugang sa daan. Ang katingban sang mga pagtulun-an ang dapat tun-an base sa pagpasunod kag bilang isa ka kurso. Bisan man, makatindog pa gihapon sang nagaisahanon ang taga ka pagtulun-an para sa pagrebyu sa anuman nga pagtulun-an.

Ang bag-o nga balayon ginabug-os sang masunod:

Pagtulun-an I – Ang mga Sandigan nga Rebolusyonaryo nga Aktitud kag ang *Lima Ka Bulawanon Nga Silak*

Pagtulun-an II - Rebolusyonaryo nga Pagtuon kag Husto nga Pamaagi sang Pag-analisar

Pagtulun-an III - Linyang Masa

Pagtulun-an IV - Ang Demokratiko Sentralismo kag Sistemang komite.

Ginhimo nga pangunahon nga kaundan sang Pagtulun-an I ang *Lima ka Bulawanon nga Silak* agud mangin pamilyar kag mahatagan importansya bilang sandigan nga mga balasahon ang mga klasiko nga artikulo ni Mao Zedong nahanungod sa mga sandigan nga rebolusyonaryo nga aktitud. Ang dati nga Pagtulun-an I ang magapabilin bilang bulig kag ubay sa pagtuon sa mga artikulo sa *Lima ka Bulawanon nga Silak*. May ginhimo man nga amyenda sa dati nga Pagtulun-an I agud magsanto sa pagtuon sa *Lima ka Bulawanon nga Silak*.

Gintingob sa isa lang ka pagtulun-an ang dati nga Pagtulun-an II (Rebolusyonaryo nga Pagtuon) kag Pagtulun-an III (Husto nga Pamaagi sang Pag-analisar kag Pagpamensar), bangud hugot sila nga nagaangtanay. Subong man ang Pagtulun-an V (Demokratiko Sentralismo) kag Pagtulun-an VI (Sistemang komite). Gindugang sa Pagtulun-an IV ang Estilo sang Pagtrabaho sang Isa ka Komite.

Ginpabilin ang dati nga Pagtulun-an IV (Linya pangmasa) bilang Pagtulun-an III sa kurso nga ini.

Ang **Pagtulun-an Aktibista** para sa tanan nga organisadong masa nga nakatuon na sang Pangkabilugan nga Kursong Masa. Apang prayoridad kag kinahanglan ini nga ihatag sa mga aktibista nga yara sa lebel sang KP kag GP kag may inagihan na sa paghulag sa rebolusyonaryo nga kahublagan, sa kaumhan man ukon sa kasyudaran. Malahalon ini sa pagtukod sang malig-on nga taludtod kag kor sang pagpamuno sa mga rebolusyonaryo nga organisasyon kag kahublagan pangmasa.

Mahimo nga idugang ukon isunod ang pagtuon sa iban pa nga mga pagtulun-an pareho sang pangkatilingban nga pagpanayasat kag hilikuton pangmasa kag iban pa nga yara sa kurikulum sang PADEPA.

Pungsudnon nga Departamento sa Edukasyon-
Pangkabilugan nga Sekretaryat

Enero 1999

MGA KAUNDAN

PAUNA NGA PULONG.....	1
PAGTULUN-AN I.....	4
LIMA KA BULAWANON NGA SILAK.....	4
ALAGARAN ANG PUMULUYO.....	5
ANG TIGULANG NGA BUANG-BUANG NGA NAGTAPAN SANG MGA BUKID.....	7
PAMATUKAN ANG LIBERALISMO.....	12
NAHANUNGOD SA PAGTADLONG SA MGA SALA NGA PAMENSARON SA SULOD SANG PARTIDO	15
ANG MGA SANDIGAN NGA REBOLUSYONARYO NGA AKTITUD.....	25
PAGTULUN-AN II.....	37
ANG REBOLUSYONARYO NGA PAGTUON KAG HUSTO NGA PAMAAGI SANG PAG-ANALISAR.....	37
PAGTULUN-AN III.....	54
ANG LINYA PANGMASA.....	54
ANG DEMOKRATIKO SENTRALISMO KAG SISTEMANG KOMITE.....	59

PAGTULUN-AN I

LIMA KA BULAWANON NGA SILAK

Ang ***Lima ka Bulawanon nga Silak*** ginabug-os sang masunod nga malip-ot nga artikulo:

Alagaran ang Pumuluyo

Paghanduraw kay Norman Bethune

Ang Tigulang nga Buang-buang nga Nagtapan sang Bukid

Pamatukan ang Liberalismo

Nahanungod sa mga Sala nga Pamensaron sa Sulod sang Partido

Ginsulat ang mga ini ni Kaupod Mao Zedong sa panahon nga ginalunsar sang pumuluyong Tsino, sa pagpamuno sang Partido Komunista sang Tsina, ang ila pungsudnon-demokratiko nga rebolusyon.

Sa malip-ot nga sinulatan nga ini, maathag nga ginlaragway ni Kaupod Mao ang panindugan, panan-awan kag mga estilo sang pagpamensar kag pagtrabaho nga dapat angkonon sang tagsa ka rebolusyonaryo agud maayo nga matungdan ang iya mga katungdanan. Kadungan, gintumod ang pangunahon nga mga indi rebolusyonaryo nga pamensaron kag pagginawi, kag ang mga pamaagi sa pagpamatok kag pagtadlong sa mga ini.

Bisan nga ginsulat ang mga ini sa lain-lain nga kahigayunan umpisa 1929 tubtob 1945, sa iban nga banwa, kag para sa mga rebolusyonaryo nga Tsino nga nagalunsar sang ila pungsudnon-demokratiko nga rebolusyon, ang mga leksyon nga makuha diri pareho sang bulawan nga wala nagalubad kag wala nagakadulaan sang kabilinggan sa pagligad sang panahon, sa diin man nga lugar dal-on.

Sa bilog nga panahon sang paghimakas sang pigos kag ginahimuslan nga pumuluyo sang kalibutan batok sa imperyalismo, pyudalismo kag tanan nga reaksyon, nagaserbi nga gamhanan nga iwag ang ***Lima ka Bulawanon nga Silak*** kay sin-o man nga luyag magremolde, mapaayo ang pagtungod sa katungdanan, mapabakod ang organisasyon, kag mapasulong ang rebolusyon.

Sa sini nga diwa kag katuyuan, ginatun-an naton nga mga rebolusyonaryo nga Pilipino ang mga artikulo nga ini. Dapat pasulit-sulit nga basahon kag tun-an sang mga indibidwal kag kolektibo ang ***Lima ka Bulawanon nga Silak***. Sa pagtuon diri, dapat tinguhaon nga mangin buhi ang pagtuon paagi sa hugot nga pag-angot diri sa kaugalingon nga mga inagihan.

Ang dati nga Pagtulun-an I ginlakip sa ulihi sang ***Lima ka Bulawanon nga Silak***. Ginamyendahan ini paagi sa pagdugang sang mga paathag sa pila ka nakahanay nga pamangkutanon kag nagdugang man sang pila ka mga pamangkutanon agud matum-ukan pa ang pila ka punto kag halambalanon kaangot sang mga rebolusyonaryo nga aktitud. Magamit ini nga bulig sa pagtuon sa mga artikulo ni Mao sa ***Lima ka Bulawanon nga Silak***.

ALAGARAN ANG PUMULUYO

Setyembre 8, 1944

(Ang pamulung-pulong nga ini ginhambal ni Kaupod Mao Zedong sa isa ka miting sang paghanduraw kay Kaupod Chang Szu-teh nga ginhiwat sang mga departamento nga direkta yara sa idalum sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Tsina.)

Ang aton Partido Komunista kag ang Hangaway sang Ikawalo nga Ruta kag Bag-o nga Ikaapat nga Hangaway nga isig ginapamunuan sang aton Partido mga batalyon sang rebolusyon. Ang mga batalyon naton nga ini lubos nga nakahalad sa paghilway sang pumuluyo kag lubos nga nagaalagad sa kaayuhan sang pumuluyo. Si Kaupod Chang Szu-teh¹ dati nga yara sa kubay sang mga batalyon nga ini.

Ang tanan nga tawo pat-ud nga mapatay, apang ang kamatayon mahimo nga maglalin-lain sang kapuslanan. Suno sa sinang-una nga manunulat nga Tsino nga si Szuma Chien, "Bisan nga ang kamatayon nagaabot sa tanan nga tawo, ini mahimo nga labi nga mabug-at sangsa Bukid Tay ukon labi nga mamag-an sangsa buhok."² Ang mapatay para sa pumuluyo labi nga mabug-at sangsa Bukid Tay, apang ang mag-alagad sa mga pasista kag ang mapatay para sa mga manughimulos kag manugpigis labi nga mamag-an sangsa buhok. Si Kaupod Chang Szu-teh ang napatay para sa pumuluyo kag ang iya kamatayon labi nga mabug-at sangsa Bukid Tay.

Kon may mga kakulangan man kita, wala naton ginakahadlok nga matumod kag masaway ang mga ini bangud kita nagaalagad sa pumuluyo. Ang kada isa, sin-o man siya, mahimo nga magtumod sa aton mga kakulangan. Kon husto siya tadlungon naton ang mga ini. Kon makapaayo sa pumuluyo ang iya suhestyon, ini aton igapatuman. Ang ideya sang "mas maayo nga tropa kag mas simple nga pagdumala" ginplatar ni G. Li Ting-ming,³ isa ka indi Komunista. Nagpaabot siya sang maayo nga suhestyon nga makapaayo sa mga pumuluyo, gani aton ini nga ginsunod. Kon para sa kaayuhan sang pumuluyo igapadayon naton ang pagbuhat sang husto kag pagtadlong sang sala, pat-ud nga magauswag ang aton kubay.

Kita naghaling sa nagkalain-lain nga bahin sang pungsod kag naghugpong para sa isa ka rebolusyonaryo nga katuyuan. Kinahanglan nga makaupod naton ang malapad nga kadam-an sang mga pumuluyo sa banas pakadto sa ini nga katuyuan. Sa subong ginapamunuan na naton ang mga base nga may kabilugan nga 91 milyon ka pumuluyo,⁴ apang ini indi bastante; mas madamo pa ang kinahanglan agud mahilway naton ang bug-os nga pungsod. Sa tion sang mga kabudlayan, indi naton pagkalimtan ang aton mga kadalag-an, lantawon naton ang masanag nga palaabuton kag dugangan ang aton kaisog. Ang pumuluyong Tsino nagaantos; katungdanan naton nga luwason sila kag dapat kita maghimud-os sa paghimakas. Sa diin man may paghimakas may sakripisyo kag ang kamatayon isa ka kinaandan nga hitabo. Apang bug-os sa tagipusuon naton nga ginakonsiderar ang kaayuhan sang pumuluyo kag ang pag-antos sang lubos nga kadam-an, kag kon kita mapatay para sa pumuluyo, ini dungganon nga kamatayon. Bisan pa man, dapat naton himuon ang tanan nga masarangan agud malikawan ang mga indi kinahanglanon nga sakripisyo. Ang aton mga kadre dapat magkabalaka sa tagsa ka kaupod kag ang tanan nga pumuluyo sa kubay sang rebolusyon dapat magkabalaka sa isa kag isa, magpinalanggaangay kag magbuligay.

Umpisa subong, kon sa aton kubay may mapatay nga isa nga may mapuslanon nga binuhatan, hangaway man siya ukon kusinero, dapat naton siya hatagan sang pasidungog paagi sa isa ka nagasanto nga seremonya sa paglubong kag miting sang paghanduraw. Ini dapat nga mangin pagsulundan. Kag ini dapat man nga ipahiwat sa mga pumuluyo. Kon may mapatay sa baryo, ipahiwat ang isa ka miting sang paghanduraw. Sa sini nga pamaagi, mapabutyag naton ang kasubo para sa nagtaliwan kag mahugpong ang bug-os nga pumuluyo.

Mga Paathag:

- ¹ Si Kaupod Chang Szu-teh nangin hangaway sa Rehimyento sang mga Taliba sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Tsina. Katapu siya sang Partido Komunista nga lubos katampad nga nag-alagad sa kaayuhan sang pumuluyo, nakigbahin sa rebolusyon sadtong 1933, nagbuylog sa Mahaba nga Martsa kag napilasan sa serbisyo. Sadtong ika-5 sang Setyembre 1944, samtang nagahimo sang uling sa mga binukid sa banwa sang Ansai sa naaminhan nga Shensi, siya napatay sang hinali nga narumpag ang isa ka hurno.
- ² Si Szuma Chien, bantog nga mananalaysay nga Tsino sadtong ikaduha nga siglo antes matawo si Kristo, amo ang nagsulat sang *Mga Rekord Pangkasaysayan*. Ang ini nga pinulong naghalin sa iya "Sabat sa Sulat ni Jen Shao-ching".
- ³ Si Li Ting-ming, isa ka muklat nga agalon nga mayduta nga taga-naaminhan nga Shensi, ang kaisa napilian nga Tal-os nga Tagapang-ulo sang Gubyerno sang Dulunan nga Duog sang Shensi-Kansu-Ningsia.
- ⁴ Ini ang kabilugan nga populasyon sadto sang Dulunan nga Duog sang Shensi-Kansu-Ningsia kag tanan nga iban pa nga Nahilway nga Duog sa naaminhan, sentral kag nabagatnan Tsina.

ANG TIGULANG NGA BUANG-BUANG NGA NAGTAPAN SANG MGA BUKID

Hunyo 11, 1945

(Ini ang pangtakop nga pamulung-pulong ni Kaupod Mao Zedong sa Ikapito nga Pungsudnon nga Kongreso sang Partido Komunista sang Tsina.)

Madinalag-on ang aton ginhiwat nga kongreso. Tatlo ka bagay ang aton nahimo. Una, gindesisyunan naton ang linya nga ini sang Partido: walay kahadlok nga pahulagon ang masa kag padakuon ang armado nga pwersa sang pumuluyo agud sa pagpamuno sang aton Partido malutos nila ang mga nagapangsalakay nga Hapon, mahilway ang bug-os nga pumuluyo kag matukod ang isa ka bag-o nga demokratiko nga Tsina. Ikaduha, ginpatindog naton ang bag-o nga Konstitusyon sang Partido. Ikatatlo, ginpili naton ang nagapamuno nga organo sang Partido—ang Komite Sentral. Sugod subong, ang katungdanan naton amo ang pamunuan ang tanan nga katapu sa pagpatuman sa linya sang Partido. Ang ginhiwat naton amo ang isa ka kongreso sang kadalag-an, isa ka kongreso sang paghiliusa. Tuman kamaayo sang mga saway sang mga tiglawas nahanungod sa tatlo ka pahayag. Madamo nga kaupod ang nagsaway sa kaugalingon; paghiliusa ang ila katuyuan kag naagom ang paghiliusa paagi sa pagsaway-sa-kaugalingon. Ang kongreso nga ini modelo sang paghiliusa, sang pagsaway-sa-kaugalingon kag sang demokrasya sa sulod sang Partido.

Pagkatapos sang kongreso, madamo sa mga kaupod ang makadto sa ila taga ka natalana nga katungdanan kag sa lain-lain nga patag sang inaway. Mga kaupod, sa diin man kamo magkadto, dapat ninyo ipalapnag ang linya sang kongreso kag ipathag ini sa malapad nga masa paagi sa mga katapu sang Partido.

Ang aton katuyuan sa pagpalapnag sang linya sang Partido amo ang bilugon ang pagsalig sang bilog nga Partido kag sang bug-os nga pumuluyo sa pat-ud nga kadalag-an sang rebolusyon. Dapat anay naton pataason ang kamuklatan pangpulitika sang mga yara sa taliba agud sa sini, makapangibabaw sila sa tanan nga kabudlayan agud maagom ang kadalag-an bangud sila malig-on kag wala nahadlok sa sakripisyo. Apang ini indi bastante; dapat man nga pataason ang kamuklatan pangpulitika sang bug-os nga pumuluyo agud hugot sa balatyagon kag lubos kalipay nga mag-upod sila sa aton sa pagpakig-away para sa kadalag-an. Dapat painiton naton ang balatyagon sang bug-os nga pumuluyo sa panindugan nga ang Tsina indi sa mga reaksyunaryo kundi sa pumuluyong Tsino. May isa ka dumaan nga sugidanon nga Tsino nga gintig-uluhan nga "Ang Tigulang nga Buang-buang nga Nagtapan sang mga Bukid". Ginasaysay sini ang nahanungod sa isa ka tigulang nga nagapuyo sa naaminhan nga Tsina sadtong unang panahon, nga nakilala sa panawag nga Tigulang nga Buang-buang sang Naaminhan nga Bukid. Ang iya balay nagaatubang sa nabagatnan kag sa atubang sang iya pwertahan nagatindog ang duha ka dalagku nga bukid, ang Taihang kag Wangwu, nga nagaupang sa dalan. Puno sang determinasyon kag uyat ang sadol, ginpangunahan niya ang iya mga anak nga lalaki sa pagkutkot sa yadto nga mga bukid. Isa pa ka tigulang nga kilala sa panawag nga Tigulang nga Mangin-alamon ang nakakita sa ila kag may pagyaguta nga nagsiling, "Kabuangan ang ginaubra ninyo nga ini. Imposible nga pila lang kamo makutkot ninyo ini nga duha ka dalagku nga bukid!" Ang Tigulang nga Buang-buang nagsabat, "Pagtaliwan ko magapadayon ang akon mga anak; pagtaliwan nila yara ang

akon mga apo, kag pagkatapos amo ang ila mga anak kag mga apo, kag ini magapadayon sang walay katapusan. Matag-as man ini nga mga bukid, ang mga ini indi na magataas pa; kag sa tagsa ka gamay nga pagkutkot namon amo man ang iganubo sang mga ini. Ngaa indi namon makuha ang mga ini?" Matapos pahimutigan ang sala nga pang-inu-ino sang Tigulang nga Mangin-alamon, siya nagpadayon sa pagkutkot adlaw-adlaw kag wala malingkang sa iya pagpati. Bangud sini natandog ang Diyos kag ginsugo niya sa duha ang duha ka anghel nga amo ang nagpas-an kag nagkuha sa duha ka bukid. Sa subong, duha ka dalagku nga bukid ang lubos kabug-at nga nagadat-ol sa pumuluyong Tsino. Ang isa amo ang imperyalismo kag ang isa naman amo ang pyudalismo. Ang Partido Komunista madugay na nga nakadesisyon nga kutkuton ang mga ini. Dapat kita nga maghimud-os kag walay-untat nga maghulag, kag kita man makatandog sa tagipusuon sang Diyos. Ang aton Diyos walay liwan kundi ang masa sang pumuluyong Tsino. Sa tion nga sila magtindog kag magkutkot upod sa aton, ngaa indi naton makuha ang duha ka bukid nga ini?

Kahapon, sa pagpakig-estorya ko sa duha ka Amerikano nga nagahalin pakadto sa United States, ginsiling ko nga pilit kita nga ginadugmok sang gubyerno sang United States kag ini indi naton pagpahanugutan. Ginapamatukan naton ang polisiya sang gubyerno sang United States nga maghatag sang bulig kay Chiang Kai-shek kontra sa mga Komunista. Apang dapat naton nga tuhayon, una, ang pumuluyo sang United States kag ang ila gubyerno, kag ikaduha, ang mga nagabalay sang polisiya sa sulod sang gubyerno sang United States kag ang ila mga tinawo. Ginhambal ko sa duha ka Amerikano nga yadto, "Hambalan ninyo ang mga nagabalay sang polisiya sa inyo gubyerno nga ginadilian namon kamo nga mga Amerikano nga magsulod sa mga Nahilway nga Duog bangud ang polisiya ninyo buligan si Chiang Kai-shek kontra sa mga Komunista, gani dapat kami mag-andam. Mahimo kamo magkadto sa mga Nahilway nga Duog kon ang katuyuan ninyo amo ang awayon ang Hapon, apang dapat may kasugtanan anay. Indi namon kamo mapahanugutan nga magpasilabot sa diin-diin. Subong nga bukas nga ginpahayag ni Patrick J. Hurley¹ ang pagpamatok sa pagpakigbuligay sa Partido Komunista sang Tsina, ngaa luyag pa ninyo magkari kag magpanilag sa amon mga Nahilway nga Duog?"

Ang polisiya sang gubyerno sang United States nga magbulig kay Chiang Kai-shek kontra sa mga Komunista nagapakita sang kawalay-huya sang mga reaksyunaryo sa United States. Apang ang tanan nga buko sang mga reaksyunaryo, Tsino man ukon dumuluong, nga nagatuyo nga puggan ang mga pumuluyong Tsino sa pag-agom sang kadalag-an pat-ud nga mapaslawan. Ang mga demokratiko nga pwersa amo ang pangunahon nga ilig sa kalibutan subong, samtang ang reaksyon isa lamang ka nagapasugata nga ilig. Nagatinguha nga pyerdehon sang reaksyunaryo nga nagapasugata nga ilig ang pangunahon nga ilig sang pungsudnon nga independensya kag demokrasyang banwa, apang san-o man indi ini mahimo nga mangin pangunahon nga ilig. Sa subong may tatlo pa ka dalagku nga kontradiksyon sa daan nga kalibutan nga madugay na nga gintumod ni Stalin: una, ang kontradiksyon sa tunga sang proletaryado kag burgesya sa mga banwa nga imperyalista; ikaduha, ang kontradiksyon sa tunga sang lain-lain nga banwa nga imperyalista; kag ikatatlo, ang kontradiksyon sa tunga sang mga banwa nga kolonyal kag malakolonyal sa isa ka bahin kag mga metropolitanano nga banwa nga imperyalista sa pihak nga bahin.² Ang tatlo ka kontradiksyon nga ini indi lamang padayon nga nagaluntad kundi labi pa nga nagasingki kag nagalapnag. Bangud sa pagluntad kag pagdaku sang mga ini, maabot ang panahon nga pat-ud nga madula ang reaksyunaryo, kontra-Sobyet, kontra-Komunista kag kontra-demokratiko nga nagapasugata nga ilig nga nagaluntad pa subong.

Sa mga tion nga ini duha ka kongreso ang ginahiwat sa Tsina, ang Ikaanum nga Pungsudnon nga Kongreso sang Kuomintang kag ang Ikapito nga Pungsudnon nga Kongreso sang Partido Komunista. Lubos nga magkatuhay ang katuyuan sang duha: ang katuyuan sang isa amo ang lutuson ang Partido Komunista kag tanan nga demokratiko nga pwersa sa Tsina kag ilunod ang Tsina sa kadulom; ang katuyuan naman sang isa amo ang pukanon ang imperyalismong Hapon kag ang mga idu-ido sini nga pyudal nga mga pwersa sang Tsina, kag itukod ang isa ka bag-o nga demokratiko nga Tsina kag sa sini idul-ong ang Tsina pakadto sa kasanag. Ang duha ka linya nga ini magkabanggi. Malig-on kita nga nagapati nga sa pagpamuno sang Partido Komunista sang Tsina kag sa ubay sang linya sang Ikapito nga Kongreso, maagom sang pumuluyong Tsino ang lubos nga kadalag-an, samtang ang kontra-rebolusyonaryo nga linya sang Kuomintang pat-ud nga mapaslawan.

Mga Paathag

- 1 Si Patrick J. Hurley, isa ka reaksyunaryo nga pulitiko sang Partido Republikano, ang nahingadlan nga embahador sang United States sa Tsina sa mga ulihi nga inadlaw sang 1944. Sadtong Nobyembre 1945, napilitan siya nga magbiya sa katungdanan bangud ang iya pagdampig sa kontra-Komunista nga polisiya sang Kuomintang hugot nga ginpamatukan sang pumuluyong Tsino. Ang hayag nga pagkontra ni Hurley sa pagpakigbuligay sa Partido Komunista sang Tsina ang ginpahayag sadtong Abril 2, 1945 sa isa ka kumperensya sang mga peryodista nga ginhiwat sang Departamento Pang-estado sang United States sa Washington. Ang dugang pa nga impormasyon makuha sa "Napaslawan ang Duweto nga Hurley-Chiang".
- 2 J.V. Stalin, Ang mga Pundasyon sang Leninismo.

PAGHANDURAW KAY NORMAN BETHUNE

Disyembre 21, 1939

Si Kaupod Bethune,¹ isa ka katapu sang Partido Komunista sang Canada, mas-o-menos singkwenta anyos ang pang-edaron sang siya ipadala sa Tsina sang Partido Komunista sang Canada kag sang Partido Komunista sang United States; wala ginpakabug-at sa iya balatyagon ang magpanakayon sang linibo ka milya agud buligan kita sa Inaway sa Pagpangapin Batok sa Hapon. Nag-abot siya sa Yen-an sa tigpanalingsing sang nagligad nga tuig, nagtrabaho sa Bukid Wutai, kag napatay nga isa ka martir samtang nagatungod sang katungdanan, bagay nga labi naton nga ginkasubo. Ano nga diwa ini nga nagtulod sa isa ka dumuluong agud walay hawid niya nga kabigon nga kaugalingon niya nga handum ang paghilway sang pumuluyong Tsino? Ini ang diwa sang Internasyunalismo, ang diwa sang Komunismo nga dapat matun-an sang tagsa ka Komunistang Tsino. Ginatudlo sang Leninismo nga ang pangkalibutanon nga rebolusyon magadaog lamang kon sakdagon sang proletaryado sang mga banwa nga kapitalista ang paghimakas para sa paghilway sang mga pumuluyo sa mga kolonya kag malakolonya kag kon sakdagon sang proletaryado sang mga kolonya kag malakolonya ang paghimakas sang proletaryado sa mga banwa nga kapitalista.² Ginpangabuhi ni Kaupod Bethune ang sini nga linya nga Leninista. Kita nga mga Komunistang Tsino dapat magsunod sa linya nga ini sa aton pagtrabaho. Dapat kita nga makiisa sa proletaryado sang tanan nga banwa nga kapitalista, sa proletaryado sang Japan, Britain, United States, Germany, Italy kag tanan nga banwa nga kapitalista, bangud sa sini nga pamaagi lamang mapukan ang imperyalismo, mahilway ang aton pungsod kag ang mga pumuluyo, kag mahilway ang mga pungsod kag mga pumuluyo sang kalibutan. Ini ang aton internasyunalismo, ang internasyunalismo nga ginapangbanggi naton pareho sa makitid nga nasyunalismo kag makitid nga patriyotismo.

Ang diwa ni Kaupod Bethune, ang iya bug-os sa tagipusuon nga pagpalangga sa iya isig katawo sang wala sang pagpanumdom sa kaugalingon, ginpakita sa iya walay kutod nga pagpakamahala sa iya hilikuton kag sa iya daku nga pagkabalaka sa tanan nga mga kaupod kag sa pumuluyo. Dapat makapanuto sa iya ang tagsa ka Komunista. Indi lang pila ka tawo ang iresponsible sa ila hilikuton, labi nga nagahandum sang mamag-an kag nagalikaw sa mabug-at, ginapasa sa iban ang mga mabug-at nga hilikuton kag ginapili ang mahapos nga mga hilikuton para sa kaugalingon. Sa tagsa ka kahigayunan ginapamensar anay nila ang kaugalingon antes ang iban. Sa tian nga nakahimo sang gamay nga bulig nagahabok ang ila ulo kag ginapabugal ang nahimo sa kahadlok nga basi indi mabal-an sang iban. Wala sila sang pag-ulikid sa mga kaupod kag sa mga pumuluyo, tigaylo malagana, pabaya kag walay kapagsik. Sa pagkamatuod, ang mga tawo nga ini indi mga Komunista, ukon gani indi makabig nga matuod-tuod nga mga Komunista. Sin-o man nga magbalik halin sa patag-awayan ang nagapabutyag sang pagdayaw kay Bethune sa kada masambitan ang iya ngalan, kag wala sang indi matandog ang balatyagon sa iya diwa. Sa dulunan nga duog sang Shansi-Chahar-Hopei, sa mga hangaway nga ginbulong ni Dr. Bethune ukon nakakita kon paano siya nagtrabaho wala sang indi natandog ang balatyagon. Dapat makanuto ang tagsa ka Komunista sa matuod-tuod nga diwa nga komunista ni Kaupod Bethune.

Si Kaupod Bethune isa ka doktor, ang arte sang pagpamulong ang iya propesyon kag padayon niya nga ginapatin-ad ang iya ikasarang nga nangin salambiton sa serbisyo

medikal sang Hangaway sang Ikawalo nga Ruta. Ang iya halimbawa isa ka maayo nga leksyon sa mga tawo nga luyag magsaylo sang ila hilikuton sa tagsa nga may makita sila nga lain nga butang kag para sa mga tawo nga nagakataka sa hilikuton nga teknikal nga ginapatihan nila nga walay kabilinggan ukon wala sang matahum nga palaabuton.

Kaisa lamang kami nagkitaay ni Kaupod Bethune. Pagligad sadto, masami siya nga magsulat sa akon. Apang tama ako kasako sadto kag kaisa ko lang siya nasulatan kag indi ko man mabal-an kon nabaton niya ang sulat ko. Lubos ko nga ginakasubo ang iya pagkapatay. Subong ginapasidunggan naton siya, bagay nga nagapakita kon sing-ano kadalum ang inspirasyon nga hatag sang iya diwa. Dapat tanan kita makapanuto sa iya sang diwa sang lubos nga indi-pagka-makinaugalingon. Paagi sa diwa nga ini, ang tagsa-tagsa mahimo nga mangin mapuslanon sa pumuluyo. Daku man ukon gamay ang ikasarang sang isa ka tawo, kon angkon niya ang diwa nga ini, isa na siya ka tawo nga dungganon kag putli ang balatyagon, isa ka tawo nga may integridad kag makapangibabaw sa bulgar nga mga interes, isa ka tawo nga may kabilinggan sa pumuluyo.

Mga Paathag

- ¹ Ang halangdon nga duktor nga naga-opera nga si Norman Bethune katapu sang Partido Komunista sang Canada. Sadtong 1936, sang salakayon sang mga bandido nga pasistang Aleman kag Italyano ang Espanya, nagkadto siya sa patag-awayan kag nag-alagad sa pumuluyong Espanyol batok sa pasismo. Agud mabuligan ang pumuluyong Tsino sa ila Inaway sa Pagpangapin Batok sa Hapon, ginpamunuan niya ang isa ka grupo sang manugbulong kag nagkadto sa Tsina. Nag-abot siya sa Yen-an sang tigpanalingsing sang 1938. Wala magdugay nagkadto siya sa dulunan nga duog sang Shansi-Chahar-Hopei. Dala ang mainit nga diwa sang internasyunalismo kag ang dungganon nga diwa sang komunismo, nag-alagad siya sa hangaway kag pumuluyo sang mga Nahilway nga Duog sang halos duha ka tuig. Nahiluan ang iya dugo samtang naga-opera siya sang pilason nga mga hangaway kag bunga sini napatay siya sa Tangshien, Hopei sadtong ika-12 sang Nobyembre 1939.
- ² J.V. Stalin, *Ang mga Pundasyon sang Leninismo*.

PAMATUKAN ANG LIBERALISMO

Setyembre 7, 1937

Nagapanindugan kita sa mapagsik nga banggianay pang-ideolohiya bangud ini ang armas nga nagapat-ud sa paghiliusa sa sulod sang Partido kag sa mga rebolusyonaryo nga organisasyon para sa kaayuhan sang aton pagpakig-away. Dapat gamiton sang taga ka Komunista kag rebolusyonaryo ang armas nga ini.

Apang ginasikway sang liberalismo ang banggianay pang-ideolohiya kag ginapanindugan sini ang indi prinsipyado nga kalinong, gani ini nagabunga sang pamensaron nga garuk kag pilisteyo kag nagahimo nga kabangdanang sang pag-usmod sa pulitika sa pila ka yunit kag indibidwal sa sulod sang Partido kag sa mga rebolusyonaryo nga organisasyon.

Ang liberalismo makita sa nagkalain-lain nga dagway.

1. Palapawon ang mga butang para sa kalinong kag pag-inabyanay sa tion nga ang isa ka tawo maathag nga nagsayup kag maglikaw sa prinsipyado nga pagrason bangud siya isa ka madugay na nga kakilala, isa ka kasimanwa, isa ka kaeskwela, isa ka suod nga abyan, isa ka pinalangga, isa ka madugay na nga kaupdanang ukon isa ka madugay na nga tinawo. Ukon sambiton ang halambalanang sang pahapyaw sa baylo nga talakayon ini sang lubos agud mapadayon ang maayo nga pag-tamdanay. Bangud sini, ang organisasyon kag ang indibidwal pareho nagakahalitan. Ini isa ka tipo sang liberalismo.
2. Magpakaguot sa mga iresponsable nga pagsaway sang nagaisahanon sa baylo nga mapagsik nga magplastar sang mga suhestyon sa organisasyon. Maghipos sa atubang sang tawo apang magkutso-kutso sa ila likod, ukon maghipos sa atubang sang isa ka miting kag magpangwakal pagkatapos. Ang indi magtahud sa mga prinsipyo sang kolektibo nga pagpangabuhi kag sa baylo magsunod sa kaugalingon nga hilig. Ini ang ikaduha nga tipo.
3. Palapawon ang mga butang kon indi embolbado ang kaugalingon; maghambal sang gamay tubtob masarangan bisan nahibal-an gid kon ano ang kasaypanan, magpakatuso kag magpasiguro kag maglikaw lamang nga mapunsukan sang pagbasol. Ini ang ikatatlo nga tipo.
4. Magsupak sa mga mandu kag sa baylo ipabugal ang kaugalingon nga pang-inu-ino. Magdemanda sang espesyal nga konsiderasyon halin sa organisasyon apang magsikway sa disiplina sini. Ini ang ikaapat nga tipo.
5. Magpatuyang sa atake personal, magpangita sang kagamo, magpautwas sang personal nga kaakig ukon magbalos sa baylo nga magpakigrason kag magpakigbanggi batok sa sala nga mga pang-inu-ino para sa paghiliusa ukon pag-uswag ukon maayo nga pagtigayon sang hilikuton. Ini ang ikalima nga tipo.
6. Makabati sang sala nga pang-inu-ino nga wala ginasabat ang mga ini kag makabati pa sang kontra-rebolusyonaryo nga mga pahayag nga wala ginapaabot ang mga ini, kag sa baylo pamatian ang mga ini sang lubos nga katawhay nga daw wala sang anuman nga natabo. Ini ang ikaanim nga tipo.
7. Magkadto sa masa kag kalimtan nga maghiwat sang propaganda kag ahitasyon ukon maghambal sa mga miting ukon maghimo sang pagpanayasat kag pagpamangkot sa ila, kag sa baylo balewalaon sila kag magpakita nga wala sang

pagkabalaka sa ila kaayuhan, kag kalimtan nga ang kaugalingon isa ka Komunista kag maghulag nga daw kinaandan nga indi-Komunista. Ini ang ikapito nga tipo.

8. Makita nga ginabutang sa katalagman sang isa ka tawo ang kaayuhan sang masa apang indi makabatyag sang kaugot, ukon indi siya paglaygayan ukon pungan ukon magpakig-athaganay sa iya, kag sa baylo pabay-an siya nga magpadayon. Ini ang ikawalo nga tipo.
9. Magtrabaho sing walay kapagsik kag wala sang pat-ud nga plano, ukon pasikadtuan; magtrabaho sang pasapayan kag magpabasta-basta—"Tubtob mongha ka nagapatokar ka na lamang nga nagapatokar sang lingganay." Ini ang ikasiyam nga tipo.
10. Magpati nga ang kaugalingon nakaserbisyo na sang daku sa rebolusyon, magpabugal sa pagka isa ka beterano, maghikay sa magagmay nga hilikuton samtang indi man masarangan ang dalagku nga katungdanan, kag mangin mapinatumbayaon sa hilikuton kag matamad sa pagtuon. Ini ang ikanapulo nga tipo.
11. Mabal-an ang kaugalingon nga mga kasaypanan apang indi maghimo sang anuman nga tikang agud tadlungon ang mga ini kag mangin liberal sa kaugalingon. Ini ang ika-onse nga tipo.

Madamo pa kita sang masambit nga tipo. Apang ang onse nga ini ang pangunahon nga mga tipo. Ang tanan nga ini pagpakita sang liberalismo.

Ang liberalismo tuman ka makahalalit sa rebolusyonaryo nga kolektiba. Ini ang tuktok nga nagakaon sa paghiliusa, nagapahuyang sa pagkahugpong, nagatuga sang pagpatumbaya sa pagtamdanay kag nagatuga sang kagamo. Bangud sini nagakadula sa rebolusyonaryo nga kubay ang mapag-on nga pagkahugpong kag hugot nga disiplina, indi mapatuman ang mga polisiya kag mahamulag ang mga organisasyon sang Partido sa masa nga ginapamunuan sang Partido. Ini ang isa ka tuman kalain nga tendensya.

Ang liberalismo bunga sang petiburges nga pagka-makinaugalingon, ginapauna sini ang kaugalingon nga kaayuhan kag ginapangduha lamang ang kaayuhan sang rebolusyon, kag ini palaagyan sa liberalismo sa ideolohiya, pulitika kag organisasyon.

Ginakabig sang mga liberal nga tawo nga abstrakto nga dogma ang mga prinsipyo sang Marxismo. Gina-ugyunan nila ang Marxismo, apang indi naman handa nga ipangabuhi ini ukon ipangabuhi ini sang lubos; indi sila handa nga tal-usan sang Marxismo ang ila liberalismo. Angkon sang mga tawo nga ini ang ila Marxismo, apang angkon pa gihapon nila ang ila liberalismo—ginasambit nila ang Marxismo apang ginapangabuhi ang liberalismo; ginadapat nila ang Marxismo sa iban apang liberalismo naman sa kaugalingon. Ginatago nila ang duha ka sahi sang kagamitan nga ini kag makakita sang nagasanto nga pagagamitan sang tagsa-tagsa. Subong sini ang dalagan sang pamensaron sang pila ka tawo.

Ang liberalismo pagpakita sang oportunismo kag pundamental nga kabanggi sang Marxismo. Ini negatibo, kag obhetibo nga nagabulig sa kaaway; gani ginakalipay sang kaaway ang pagpabilin sini sa aton kubay. Bangud amo ang kinaiya sini, indi dapat ini mag-angkon sang lugar sa kubay sang rebolusyon.

Dapat naton gamiton ang Marxismo, nga may positibo nga diwa, agud mapangibabawan naton ang liberalismo nga may negatibo naman nga diwa. Ang isa ka Komunista dapat mag-angkon sang masangkad nga pamensaron, dapat siya mangin malig-on kag maukod; dapat nga kabigon niya nga pinakakabuhi niya ang kaayuhan sang rebolusyon

kag ipaidalum ang personal nga kaayuhan sa kaayuhan sang rebolusyon; san-o man kag sa diin man dapat siya magpanindugan sa prinsipyo kag maglunsar sang walay-kakapoy nga pagpakigbanggi sa tanan nga sala nga pamensaron kag buhat, agud ikonsolida ang kolektibo nga pagpangabuhi sang Partido kag pabakuron ang paghiliusa sang Partido kag sang masa; dapat nga kabalak-an niya ang Partido kag ang masa sang labaw sa sin-o man; kag pagkabalak-an ang iban sang labaw sa kaugalingon. Sa amo lamang siya makabig nga Komunista.

Ang tanan nga tampad, matuod-tuod, maukod kag matarung nga Komunista dapat magkaisa agud batuan ang tendensya nga mangin liberal nga ginapakita sang pila ka tawo nga upod naton, kag buyukon sila sa husto nga banas. Isa ini sa mga katungdanan sa aton patag pang-ideolohiya.

NAHANUNGOD SA PAGTADLONG SA MGA SALA NGA PAMENSARON SA SULOD SANG PARTIDO

Disyembre 1929

(Ang artikulo nga ini isa ka resolusyon nga ginsulat ni Kaupod Mao Zedong para sa Ikasiyam nga Kongreso sang Partido sang Ikaapat nga Hangaway nga Pulang Hangaway. Ang pagtukod sang armado nga pwersa sang mga pumuluyo sang Tsina tama kabudlay. Ang Pulang Hangaway sang Tsina (nga nangin Hangaway sang Ikawalo nga Ruta kag Bag-o nga Ikaapat nga Hangaway sadtong Inaway sa Pagpangapin Batok sa Hapon kag subong Hangaway nga Manughilway sang Banwa) ang gintuga sadtong Agosto 1, 1927, sadtong Pag-alsa sang Nanchang. Sang mag-abot ang Disyembre 1929, sobra na ini nga duha ka tuig. Sa yadto nga panahon, daku ang natun-an kag tama ka manggaranon nga inagihan ang naagom sang organisasyon sang Partido Komunista sa Pulang Hangaway sa paghimakas sini batok sa lain-lain nga sala nga pamensaron. Ang yadto nga inagihan ang ginsuma sang resolusyon nga ini. Bangud diri natukod ang Pulang Hangaway sa solo nga basehan sang Marxismo-Leninismo kag nadula ang tanan nga bahid sang daan nga tipo sang mga hangaway. Luwas sa Ikaapat nga Hangaway subong man sini ang sunud-sunod nga ginhiwat sang iban pa nga yunit sang Pulang Hangaway; bangud diri nangin isa ka matuod-tuod nga hangaway sang pumuluyo ang bilog nga Pulang Hangaway sang Tsina sa tanan nga bagay. Sa nagligad nga kapin na 30 tuig, ang armado nga pwersa sang pumuluyo sang Tsina nakaagom sang tuman kadaku nga mga pagsulong kag pagbag-o sa mga paghulag kag hilikuton pangpulitika kag pangpartido, nga subong lain-lain na kon lantawon, bisan nga ang sandigan nga linya ang pareho pa man sang linya nga nakalatag sa resolusyon nga ini.)

Sa organisasyon sang Partido Komunista sa Ikaapat nga Pulang Hangaway nagaluntad ang lain-lain nga indi proletaryo nga mga pamensaron nga lubos nga nagasablag sa pagpangabuhi sang husto nga linya sang Partido. Kon indi lubos nga matadlong ang mga pamensaron nga ini, indi maabaga sang Ikaapat nga Hangaway ang mga katungdanan nga gintalana diri sa dungganon nga rebolusyonaryo nga paghimakas sang Tsina. Matabo pa, kon ngaa nag-angkon sang subong sini nga mga sala nga pamensaron sa ini nga organisasyon sang Partido kay bangud ang kadam-an sang mga katapu sang mga sandigan nga yunit sini mga mangunguma kag iban pa nga elemento nga naghalin sa petiburgesya; bisan man, nagluntad kag nagdaku naman ang mga yadto bangud wala naglunsar ang mga nagapamuno nga organo sang Partido sang nagaalalangot kag lubos nga paghimakas batok sa sala nga mga pamensaron nga yadto kag wala nila gintudlo sa mga katapu ang husto nga linya sang Partido. Santo sa diwa sang sulat sang Komite Sentral sadtong Setyembre, ginaplastar na subong sang sini nga kongreso ang mga manipestasyon sang lain-lain nga pamensaron nga indi proletaryo sa organisasyon sang Partido sa Ikaapat nga Hangaway, subong man ang ginahalinan kag mga pamaagi sang pagtadlong sa mga ini. Ginapanawagan sa mga kaupod nga lubos nga dulaon ang mga ini.

Nahanungod sa Lunsay Militar nga Panan-awan

Tuman kalala na ang lunsay militar nga panan-awan sa pila ka kaupod sa Pulang Hangaway. Makita ini sa mga masunod:

1. Ginakabig sang ini nga mga kaupod nga magkabanggi ang halambalanon militar kag ang pulitika, kag indi sila magbaton nga ang halambalanon militar isa lang ka pamaagi agud matuman ang mga katungdanan pangpulitika. Ginhambal pa gani sang pila, "*Kon ikaw maayo sa militar, natural nga maayo ka sa pulitika; kon ikaw indi maayo sa militar, indi mahimo nga maayo ka sa pulitika*"—ang subong sini

labi nga malala nga pagpati kag paghatag pa gani sang mas malahalón nga papel sa halambalanon militar sangsa pulitika.

2. Sa pagpati nila, ang katungdanan sang Pulang Hangaway, pareho sang Puting hangaway, amo ang mag-away lamang. Wala nila mahangpan nga ang Pulang Hangaway sang Tsina isa ka armado nga grupo para sa pagpatuman sang mga katungdanan pangpulitika sang rebolusyon. Ilabi na sa subong, ang Pulang Hangaway indi gid dapat magpakabastante sa pag-away lamang; luwas sa pag-away agud lutuson ang pwersa militar sang kaaway, dapat sini nga abagahon ang malahalón nga mga katungdanan nga pareho sang pagpropaganda sa masa, pag-organisa sa masa, pag-arnas sa ila, pagbulig sa ila sa pagtukod sang rebolusyonaryo nga gahum pangpulitika kag pagtukod sang mga organisasyon sang Partido. Ang Pulang Hangaway nagaaway indi agud mag-away lamang kundi agud magpropaganda sa masa, organisahon sila, arnasan sila, kag buligan sila nga makatukod sang rebolusyonaryo nga gahum pangpulitika. Kon wala ang mga katuyuan nga ini, madulaan sang kahulugan ang pagpakig-away kag madula ang kabangdanan agud magpabilin pa ang Pulang Hangaway.
3. Gani, sa patag sang organisasyon ginapaidalum sang mga kaupod nga ini ang mga departamento sang Pulang Hangaway nga nagatungod sang hilikuton pangpulitika sa mga departamento nga nagatungod sang hilikuton militar, kag ginaplastar ang islogan nga "Pabay-i nga ang Punong Talatapan sang Hangaway ang mag-uyat sa mga halambalanon nga panggwa". Kon pabay-an nga maglala, ang pamensaron nga ini magadangat sa katalagman nga mahamulag sa masa, makontrol sang hangaway ang gubyrno kag mahilayo sa proletaryo nga pagpamuno—ang subong sini pag-usoy sa banas sang pagka-agalon-militar, pareho sang ginhimo sang hangaway nga Kuomintang.
4. Kadungan sini, sa hilikuton propaganda ginkalimtan nila ang importansya sang mga grupo pangpropaganda. Sa halambalanon sang organisasyon pangmasa, ginkalimtan nila ang pag-organisa sang mga komite sang mga soldados sa hangaway kag ang pag-organisa sa mga mamumugon kag mangunguma sa lokalidad. Bunga sini napabay-an ang hilikuton propaganda kag hilikuton pang-organisasyon.
5. Nagahabok ang ila ulo sa tion nga nagadaog sa inaway kag nagaluya naman ang buot sa tion nga nagakapaslawan.
6. Makinaugalingon nga departmentalismo—ginadumdom lamang nila ang Ikaapat nga Hangaway kag wala nila makilala nga ang isa ka malahalón nga katungdanan sang Pulang Hangaway amo ang arnasan ang masa sa lugar. Ang subong sini ginpadaku nga dagway sang pagginrupo-grupo.
7. Bangud nalansang ang panan-awan sa makitid nila nga kapalibutan sa Ikaapat nga Hangaway, nagapati ang pila ka kaupod nga wala na sang iban nga rebolusyonaryo nga pwersa. Ini ang kabangdanan sang ila labi nga pagsalimuang sa pamensaron nga pagpangapin sang pwersa kag paglikaw sa inaway. Ini ang salin sang oportunismo.
8. Ang pila ka kaupod, nga wala nagakonsiderar sa mga suhetibo kag obhetibo nga kahimtangan, ang may balatian nga rebolusyonaryo nga pagpadasu-daso; ginapangindian nila nga mag-id-id sa mauti kag masinsin nga hilikuton sa luyo sang masa, tigaylo luyag lamang maghimo sang dalagku nga butang, bangud puno sang sala nga haum-haum. Ini salin sang putsismo.¹

Ang masunod ang mga ginahalinan sang lunsay militar nga panan-awan:

1. Manubo nga kamuklatan pangpulitika: Diri nagahalin ang kapaslawan sa pagkilala sa ginatungdan nga papel sang pagpamuno pangpulitika sa hangaway kag ang indi pagkilala sa pundamental nga kinatuhay sang Pulang Hangaway kag Puting hangaway.
2. Ang mentalidad sang mga mersenaryo. Madamo sa mga nabihag sa nagligad nga mga inaway ang nagbuylog sa Pulang Hangaway, kag dala sang subong sini nga mga elemento ang talalupangdon nga mersenaryo nga panan-awan, gani nagaangkon sang basehan ang lunsay militar nga panan-awan sa manubo nga mga lebel.
3. Halin sa duha ka nauna nga kabangdanan nagatuhaw ang ikatatlo, ang sobra nga pagsalig sa pwersa militar kag kawalay pagsalig sa kusog sang masa sang pumuluyo.
4. Ang indi matutom nga pag-asikaso kag pagtalakay sang Partido sa hilikuton militar isa man nga kabangdanan sang pagtuhaw sang lunsay militar nga panan-awan sa kubay sang pila ka kaupod.

Ang mga pamaagi sang pagtadlong amo ang masunod:

1. Pataason ang kamuklatan pangpulitika sa Partido paagi sa edukasyon, gutlon ang teoretikal nga gamot sang lunsay militar nga panan-awan kag athagon ang pundamental nga kinatuhay sang Pulang Hangaway sa Puting hangaway. Kadungan sini dulaon ang mga salin sang oportunismo kag putsismo kag gub-on ang makinaugalingon nga departmentalismo sa Ikaapat nga Hangaway.
2. Pauswagon ang paghanas pangpulitika sang mga upisyal kag hangaway, ilabi na ang edukasyon sang mga dati nga bihag. Kadungan sini, tubtob mahimo pabay-an nga magpili ang mga lokal nga guberno sang mga mamumugon kag mangunguma nga may inagihan sa paghimakas nga igapatapu sa Pulang Hangaway, agud mapahuyang ukon gani madula ang lunsay militar nga panan-awan sa patag sang organisasyon.
3. Pahulagon ang mga lokal nga organisasyon sang Partido agud sawayon ang mga organisasyon sang Partido sa Pulang Hangaway kag pahulagon man ang mga organo sang gahum pangpulitika sang masa agud sawayon ang Pulang Hangaway mismo, agud paagi sini maimpluwensyahan ang mga organisasyon sang Partido kag mga upisyal kag hangaway sang Pulang Hangaway.
4. Dapat aktibo nga asikasuhon kag talakayon sang Partido ang hilikuton militar. Ang tanan nga hilikuton dapat anay nga talakayon kag desisyunan sang Partido antes ipatuman sang mga katapu.
5. Maghimo sang mga pagsulundan para sa Pulang Hangaway nga maathag nga nagatalana sa mga katungdanan sini, sa angtanay sang makinarya pangmilitar sa makinarya pangpulitika, sa angtanay sang Pulang Hangaway sa masa sang pumuluyo, kag sa mga gahum kag katungdanan sang mga komite sang mga soldado, kag sa kaangtanang sang mga ini sa mga organisasyon pangmilitar kag pangpulitika.

Nahanungod sa Ultrademokrasya

Umpisa sang batunon sang Ikaapat nga Hangaway sang Pulang Hangaway ang mga direktiba sang Komite Sentral, daku ang nabuhin sa mga manipestasyon sang ultrademokrasya. Halimbawa, mas maayo-ayo na subong ang pagbalay ang mga desisyon sang Partido; kag wala na subong sang nagaplastar sang sala nga mga demanda, pareho sang pangabay nga dapat hiwaton sang Pulang Hangaway "ang demokratiko sentralismo halin sa idalum pasaka" ukon dapat sini nga "ipatalakay anay sa manubo nga lebel ang tanan nga halambalanon antes desisyunan sang mataas nga lebel". Apang sa kamatuoran, ang pagkabuhin nga ini temporaryo kag hapaw lamang kag wala nagakahulugan nga nadula na ang mga ideya nga ultrademokratiko. Sa malipot nga pulong, madalum pa nga nagapanggamot ang ultrademokrasya sa pamensaron sang madamo nga kaupod. Tan-awa ang nanuhay-tuhay nga ekspresyon sang nagapangalang-alang nga pagtungod sa mga desisyon sang Partido.

Ang mga pamaagi sang pagtadlong amo ang masunod:

1. Sa patag sang teorya, gutlon ang gamot sang ultrademokrasya. Una, dapat ipakita nga ang ultrademokrasya makatalagam bangud ginasamad ukon lubos nga ginaguba pa sini ang organisasyon sang Partido kag ginapahuyang ukon lubos nga ginaguba pa sini ang ikasarang sang Partido sa paghimakas, gani indi masarangan nga tungdan sang Partido ang mga katungdanan sini sa paghimakas, bagay nga nagahimo nga kabangdanan sang pagkalutos sang rebolusyon. Ikaduha, dapat ipakita nga ang ginahalinan sang sobra nga demokrasya amo ang indibidwalista nga pagkangil-ad sang petiburgesya sa disiplina. Kon dal-on ang subong sini nga batasan sa sulod sang Partido, ini nagahimo nga ultrademokratiko nga mga ideya sa patag sang pulitika kag organisasyon. Ang mga ideya nga ini wala gid nagasanto sa mga katungdanan sa paghimakas sang proletaryado.
2. Sa patag sang organisasyon, seguruhon nga may demokrasya sa idalum sang sentralisado nga pagpamuno. Dapat ini himuon sa masunod nga mga pamaagi:
  - (a) dapat maghatag ang mga nagapamuno nga organo sang Partido sang husto nga linya sang pag-ubay kag magpangita sang kalubaran kon may magtuhaw nga palaligban agud italana ang basehan sang husto nga pag-ubay.
  - (b) Dapat nga makilala sing maayo sang mga mataas nga organo ang pagpangabuhi sang masa kag ang kahimtangan sang manubo nga mga organo agud mag-angkon sang obhetibo nga basehan para sa husto nga pag-ubay.
  - (k) Wala sang organisasyon sang Partido sa anuman nga lebel ang dapat maghimo sang arbitraryo nga mga desisyon sa paglubad sang mga palaligban. Sa tion nga nakasugtan na ang isa ka desisyon, dapat ini nga hugot nga ipatuman.
  - (d) Ang tanan nga desisyon, anuman ang importansya sini, sang mataas nga mga organo sang Partido dapat nga ipahibalo dayon sa manubo nga mga organo kag sa kubay sang mga katapu sang Partido. Ini mahimo paagi sa pagpatawag sang mga miting sang mga aktibista ukon sang mga pangkabilugan nga miting sang mga katapu sang mga sanga sang Partido kag bisan sang mga kolum² (kon ginapahanugutan sang kahimtangan) kag paagi sa pagtalana kon sin-o ang mag-pahayag sa mga miting.
  - (e) Dapat madaluman nga talakayon sang manubo nga mga organo sang Partido kag sang kinaandan nga mga katapu sang Partido ang mga direktiba sang mataas nga mga organo agud mahangpan sang lubos ang kahulugan sang mga ini kag madesisyunan kon paano ang mga ini igapatuman.

Nahanungod sa Paglapas sa Disiplina Pang-organisasyon

Ang paglapas sa disiplina pang-organisasyon sa organisasyon sang Partido sa Ikaapat nga Hangaway makita sa mga masunod nga pamaagi.

A. Ang indi pagsunod sang minoriya sa mayoriya. Halimbawa, sa tion nga ang suhestyon sang minoriya napyerde sa piniliay, wala sini ginapatuman sang tampad ang mga desisyon sang Partido.

Ang mga pamaagi sang pagtadlong amo ang mga masunod:

1. Sa mga miting, ang tanan nga tumalambong dapat paghanugutan nga lubos nga magpahayag, tubtob mahimo, sang ila mga pang-inu-ino. Ang husto kag sala sa anuman nga ginabanggian dapat athagon nga wala nagakumpromiso ukon nagahatag sang pahapyaw nga paathag. Agud makalab-ot sa maathag nga desisyon, ang anuman nga indi malubad sa isa ka miting dapat talakayon sa isa pa ka miting, kon indi makaupang sa hilikuton.
2. Ang isa ka kinahanglanon sa disiplina sang Partido amo ang pagsunod sang minoriya sa mayoriya. Kon ang ideya sang minoriya wala ginbaton, dapat sakdagon sini ang desisyon nga ginpatindog sang mayoriya. Kon kinahanglanon, mahimo sini nga iplatar sa madason nga miting ang halambalanon para sa rekonsiderasyon; apang luwas diri, indi dapat ini maghimo sang tikang nga lapas sa desisyon sa bisan anuman nga pamaagi.

B. Pagsaway nga wala ginakonsiderar ang disiplina sang organisasyon:

1. Ang pagsaway sa sulod sang Partido isa ka hinganiban agud mapabakod ang organisasyon sang Partido kag madugangan ang ikasarang sini nga maghimakas. Apang, sa organisasyon sang Pulang Hangaway, indi permi nga subong sini ang kinaiya sang pagsaway, kag kon kaisa pa nagahimo nga atake personal. Bunga sini, nagakasamad ang organisasyon sang Partido kag subong man ang mga katapu. Isa ini ka manipestasyon sang indibidwalismo nga petiburges. Matadlong ini paagi sa pagbulig sa mga katapu sang Partido agud mahangpan nila nga ang katuyuan sang pagsaway amo ang dugangan ang ikasarang sang Partido sa paghimakas pakadto sa pag-agom sang kadalag-an sa banggianay sang mga sahi; indi ini dapat gamiton para sa pag-atake personal.
2. Madamo nga katapu sang Partido ang nagasaway indi sa sulod kundi sa gwa sang Partido. Ini bangud indi pa mahangpan sang mga kinaandan nga katapu ang importansya sang organisasyon sang Partido (ang mga miting sini kag iban pa), kag indi nila makita ang kinatuhay sang pagsaway sa sulod kag pagsaway sa gwa sang organisasyon. Ang pamaagi sang pagtadlong amo ang edukasyon sa mga katapu sang Partido agud mahangpan nila ang importansya sang organisasyon sang Partido kag agud sawayon nila ang mga Komite sang Partido ukon ang mga kaupod sa mga miting sang Partido.

Nahanungod sa Pamensaron nga Absoluto nga Pagkaalalangay

Ang pamensaron nga absoluto nga pagkaalalangay ang isa ka seryoso nga palaligban sa Pulang Hangaway. Yari ang pila ka halimbawa. Kaangot sang alawans sa pilason nga mga hangaway, may mga nagapamatok sa pagtuluhay sa malala nga mga kaso kag sa mga indi man tuman kalala kag naghingyo nga alangayon ang alawans para sa tanan. Sa tion nga sakay sang kabayo ang mga upisyal, ang paglantaw diri indi bilang bagay nga

kinahanglanon sa pagtungod sa katungdanan kundi bilang tanda sang indi pagkaalalangay. May nagademanda nga alalangayon ang pagpanagtag sang galastuhon, kag may nagreklamo sa paghatag sang daku-daku nga parte para sa espesyal nga mga kaso. Sa paghakot sang bugas, may nagademanda nga dapat pas-anon sang tanan, anuman ang edad ukon pisikal nga ikasarang, ang palareho nga kabug-aton. May nagademanda sang pagkaalalangay sa pagtalana sang teleneran, kag ginapakamalaut ang Punong Talatapan bangud mas dalagku nga hulot ang ginagamit sini. May nagademanda nga alalangayon ang pagtalana sang mabug-at nga mga katungdanan, kag may ara pa nga indi magtrabaho sang magsobra sing gamay sangsa iban nga tawo. Nagdangat pa ini sa kahigayunan nga sa tion nga may duha ka pilason nga hangaway kag isa gid lang ang istretser, wala sang mahimo dal-on bangud indi magpaumod ang duha. Pareho sang ginapakita sang mga halimbawa nga ini, ang pamensaron nga absoluto nga pagkaalalangay tuman pa kalala sa kubay sang mga upisyal kag mga tinawo sang Pulang Hangaway.

Ang pamensaron nga absoluto nga pagkaalalangay, pareho sang ultrademokrasya sa mga palaligban pangpulitika, bunga sang isa ka ekonomiya nga human-sa-kamot kag gamay nga mangunguma—ang kinatuhay lamang kay makit-an ang isa (absoluto nga pagkaalalangay) sa mga halambalanon nga materyal samtang ang isa naman (ultrademokrasya) makit-an sa mga halambalanon pangpulitika.

Ang pamaagi sang pagtadlong: Dapat naton ipaathag nga antes madula ang kapitalismo, ang pamensaron nga absoluto nga pagkaalalangay isa lamang sala nga haum-haum sang mga mangunguma kag magagmay nga nagapanag-iya, kag bisan sa sosyalismo indi mahimo nga mag-angkon sang absoluto nga pagkaalalangay, bangud ang mga bagay igapanagtag santo sa prinsipyo nga “halin sa tagsa-tagsa santo sa iya ikasarang, para sa tagsa-tagsa santo sa iya inubrahan” kag santo man sa pagsabat sa mga ginademanda sang hilikuton. Ang pagpanagtag sang mga materyal nga kinahanglanon sa Pulang Hangaway, mas-o-menos, dapat mangin alalangay, pareho sang alalangay nga suhol sa mga upisyal kag tinawo, bangud ini ginademanda sang subong nga kahimtangan sang paghimakas. Apang ang pamensaron nga absoluto nga pagkaalalangay nga wala sa rason dapat pamatukan bangud ini wala ginademanda sang paghimakas, tigaylo nagahimo pa nga upang pa sa paghimakas.

Nahanungod sa Suhetibismo

Sa kubay sang pila ka katapu sang Partido nagaluntad man sang may kalalaon ang suhetibismo. Daku nga kahalitan ang ginatuga sini sa pag-analisar sang kahimtangan pangpulitika kag sa pag-ubay sa hilikuton. Ini bangud ang suhetibo nga pag-analisar sa isa ka kahimtangan pangpulitika kag ang suhetibo nga pag-ubay sa hilikuton pat-ud nga magapadulong sa oportunisto ukon sa putsismo. Kaangot sang suhetibo nga pagsaway, walay pili kag wala basehan nga paghinambalanay ukon pagduda, ang mga buhat nga ini sa sulod sang Partido ang masami halinan sang indi-prinsipyado nga banggianay kag nagapahuyang sa organisasyon sang Partido.

Isa pa ka punto nga dapat sambiton kaangot sang pagsaway sa sulod sang Partido amo ini: ginakalimtan sang pila ka kaupod ang malahalon nga mga isyu kag ginatumod ang igtalupangod sa magagmay nga mga bagay sa tion nga sila nagasaway. Indi nila mahangpan nga ang pangunahon nga katungdanan sang pagsaway amo ang ipahayag ang mga kasaypanan sa pulitika kag organisasyon. Kaangot sang personal nga mga kakulangan, kon ang mga ini indi kaangot sang mga kasaypanan sa pulitika kag organisasyon, indi na kinahanglan nga magpakasobra sa pagsaway ukon magpakahuya sang mga kaupod nga natungdan. Magluwas diri, sa tion nga maglala ang subong sini

nga pagsaway, may katalagman nga igatumod sang mga katapu sang Partido ang ila igtalupangod sa magagmay nga mga kasaypanan lamang, kag mahimo nga mangin matinahapon kag sobra nga mahinalungon ang tanan kag makalimtan ang mga katungdanan pangpulitika sang Partido.

Ang pangunahon nga pamaagi sang pagtadlong amo ang edukasyon sa mga katapu sang Partido agud magpangibabaw sa ila pamensaron kag kabuhi-pangpartido ang diwa nga pangpulitika kag syentipiko. Agud maagom ini, dapat naton nga:

- (1) itudlo sa mga katapu sang Partido ang paggamit sang Marxista-Leninista nga pamaagi sang pag-analisar sang kahimtangan pangpulitika kag makasahi nga pagtasa sa mga pwera sa baylo nga maghimo sang suhetibo nga pag-analisar kag pagtasa;
- (2) itumod ang igtalupangod sang mga katapu sang Partido sa pagpanayasat kag pagtuon sang katilingban kag ekonomiya agud mahibal-an ang mga taktika sa paghimakas kag estilo sang pagtrabaho kag agud mabuligan ang mga kaupod nga mahangpan nga kon wala sang pagpanayasat sa mga matuod-tuod nga kahimtangan mahulog sila sa tugalbong sang haum-haum kag putsismo; kag
- (3) sa pagsaway sa sulod sang Partido, magbantay batok sa suhetibismo, pagkawalay rason kag bulgarisasyon sang pagsaway; dapat ibase ang mga ginaplaster sa kamatuoran kag dapat itumod ang pagsaway sa pulitika.

Nahanungod sa Indibidwalismo

Ang tendensya sa indibidwalismo sa organisasyon sang Pulang Hangaway makita sa mga masunod nga pamaagi:

1. Pagbalos. Pagkatapos nga masaway sang isa ka kaupod nga hangaway sa sulod sang Partido, ang pila ka kaupod nagapangita sang kahigayunan nga makabalos sa gwa sang Partido kag isa ka pamaagi ang pangbugbog ukon pagtamay sa kaupod nga nasambit. Ginhandum man nila nga magbalos sa sulod sang Partido. "Ginsaway mo ako sa miting nga ini, gani sa madason nga miting mangita ako sang pamaagi nga makabalos sa imo." Sa subong sini nga pagbalos personal lamang ang mga kabangdanan, bagay nga nagabunga sang pagkalipat sa interes sang sahi kag sang Partido sa kabilugan. Ang target sang pagbalos nga ini indi ang kaaway sa sahi, kundi ang mga indibidwal sa kaugalingon naton nga kubay. Ini ang tuktok nga nagaguba sa organisasyon kag nagapahuyang sa ikasarang sini nga maghimakas.
2. Mentalidad sang "gamay nga grupo". Ginakabalak-an sang pila ka kaupod ang kaayuhan sang ila kaugalingon lamang nga gamay nga grupo kag ginakalimtan ang pangkabilugan nga kaayuhan. Bisan pa kon malantaw daw indi ini paglagas sa personal nga kaayuhan, sa kamatuoran halimbawa ini sang pinakamakid nga indibidwalismo kag nagahimo nga kabangdanan sang pagkaguba kag pagbululag sang organisasyon. Nangin lapnagon sadto ang pamensaron nga "gamay nga grupo", kag bisan may gamay na nga pagbag-o bunga sang pagsaway, may ara pa gihapon nga mga salin kag kinahanglan pa ang dugang nga pagtinguha agud ini madula.
3. Ang mentalidad nga "empleyado". Indi mahangpan sang pila ka kaupod nga ang Partido kag ang Pulang Hangaway nga ginapatapuan nila pareho kasangkapan sa pagtungod sang mga katungdanan sang rebolusyon. Indi nila mahangpan nga sila mismo ang nagatuga sang rebolusyon, kag ginapatihan nga ang salabton nila sa

mga tawo lamang nga mas mataas sa ila kag indi sa rebolusyon. Ang pasibo nga pamensaron nga ini sang isa ka "empleyado" sang rebolusyon nagapakita man sang indibidwalismo. Ginapaathag sini kon ngaa tama ka gamay sang mga aktibista nga nagaalagad nga walay kundisyon sa rebolusyon. Kon ini indi pagdulaon, indi magadamo ang mga aktibista kag ang bug-at sang rebolusyon magapabilin nga palas-anon sang pila lang, bagay nga makahalalit sa paghimakas.

4. Ang pagpangita sang kalipayan. Sa Pulang Hangaway madamo-damo man ang makit-an sang indibidwalismo sa pagpangita sang kalipayan. Permi nila nga ginapanumdom nga tani magsulod ang ila yunit sa dalagku nga syudad. Luyag nila nga magkadto didto indi agud magtrabaho kundi agud magpangalipay. Indi gid nila luyag nga magtrabaho sa mga Pulang Lugar bangud didto mabudlay ang pangabuhi.
5. Pagkupasibo. May pila ka kaupod nga nagakadulaan sang pag-ukod kag nagauntat sa pagtrabaho sa kada tion nga indi matabo ang ila luyag. Ang pangunahon nga kabangdanan sini amo ang kakulangan sang edukasyon, apang nga kon kaisa naman, bangud ini sa indi maayo nga pagdumala, pagtalana sang hilikuton ukon pagpatuman sang disiplina sang pamunuan.
6. Ang paghandum nga maghalin sa hangaway. Nagapadamo ang mga tawo nga nagahengyo nga isaylo halin sa Pulang Hangaway pakadto sa hilikuton nga lokal. Ang kabangdanan sini wala nasandig lamang sa mga indibidwal nga ini kundi amo man sa: (1) kabudlayan sa materyal nga pagpangabuhi sa Pulang Hangaway, (2) sobra nga kakapoy pagkatapos sang malawig nga pagpakig-away, kag (3) indi maayo nga pagdumala sang pamunuan, sa pagtalana sang hilikuton ukon sa pagpatuman sang disiplina.

Ang pamaagi sang pagtadlong sa pangunahon amo ang dugangan ang edukasyon agud matadlong ang indibidwalismo sa patag sang ideolohiya. Ang ikaduha amo ang pagdumala, pagtalana sang mga hilikuton kag pagpatuman sang disiplina sa maayo nga pamaagi. Magluwas sini dapat man nga mangita sang pamaagi sa pagpaayo sa materyal nga pagpangabuhi sang Pulang Hangaway, kag kada kahigayunan nga masarangan dapat gamiton sa pagpahuway kag pagpanumbalik sang kusog kag ikaayong-lawas agud mapaayo ang materyal nga kahimtangan. Sa aton mga hilikuton pang-edukasyon, dapat naton ipaathag nga ang indibidwalismo, sa ginhalinan sini sa katilingban, repleksyon sa sulod sang Partido sang mga pamensaron nga petiburges kag burges.

Nahanungod sa Ideolohiya sang mga Hubon sang Rebeldeng Lagawan

Ang ideolohiya pangpulitika sang mga hubon sang rebeldeng lagawan nagtuhaw sa Pulang Hangaway bangud madamo ang lihu-lihu sa Pulang Hangaway kag bangud daku ang masa sang mga lihu-lihu sa Tsina, ilabi na sa mga probinsya sa nabagatnan. Ang ideolohiya nga ini makit-an sa mga masunod nga pamaagi: (1) Luyag sang pila nga pasangkaron ang aton impluwensya pangpulitika paagi lamang sa mga aksyon sang gerilyang lagawan, apang indi naman nila pagpabakuron ang impluwensya nga ini paagi sa pagtukod sang mga base nga duog kag pagtukod sang gahum pangpulitika sang mga pumuluyo, bangud ang ini mabudlay hikuton. (2) Sa pagpalapad sa Pulang Hangaway, ang pila naga-usoy sa linya nga "magsuhol sang tawo kag magbakal sang kabayo" kag "patapuon ang mga nagpalagyo nga hangaway kag batunon ang mga nag-ribuk"³ sa baylo nga sa linya sang pagpalapad sang lokal nga Pulang Taliba kag mga lokal nga tropa agud mapauswag ang pangunahon nga mga pwersa sang Pulang Hangaway. (3)

Ang pila nagakataka sa pagpadayon sang mabudlay nga paghimakas nga upod ang masa, kag luyag lamang nga magkadto sa dalagku nga syudad agud magpatuyang sa pagkaon kag makahulubog nga ilimnon. Ang tanan nga manipestasyon nga ini sang ideolohiya sang mga rebeldeng lagawan amo ang daku nga sablag sa pagtungod sang Pulang Hangaway sa natungdan nga mga katungdanan sini; gani ang pagdula sini isa ka napakamalahalon nga katuyuan sa banggianay pang-ideolohiya sa sulod sang organisasyon sang Partido sa Pulang Hangaway. Dapat mahangpan nga ang mga pagginawi sang mga rebeldeng lagawan nga katipo nanday Huang Chao⁴ ukon Li Cuang⁵ indi mapahanugutan sa subong nga kahimtangan.

Ang mga pamaagi sang pagtadlong amo ang mga masunod:

1. Dugangan ang pagtuon, sawayon ang sala nga mga pamensaron, kag dulaon ang ideolohiya sang mga hubon sang rebeldeng lagawan.
2. Dugangan ang pagtuon sang mga basehan nga seksyon sang Pulang Hangaway kag sa kubay sang bag-o nga mga katapu nga bihag agud sumpungon ang panan-awan nga palihu-lihu.
3. Patapuon sa kubay sang Pulang Hangaway ang aktibo nga mga mamumugon kag mangunguma nga may inagihan na sa paghimakas agud mabag-o ang nagabug-os sini.
4. Magtukod sang bag-o nga mga yunit sang Pulang Hangaway halin sa masa sang militante nga mga mamumugon kag mangunguma.

Nahanungod sa mga Salin sang Putsismo

Ang organisasyon sang Partido sa Pulang Hangaway nagalunsar na sang paghimakas batok sa putsismo, apang ini indi pa bastante. Gani, nagaluntad pa ang salin sang ideolohiya nga ini sa Pulang Hangaway. Makita ini sa mga masunod: (1) bulag nga paghulag nga indi ginakonsiderar ang mga kahimtangan nga suhetibo kag obhetibo; (2) indi-bastante kag indi-malig-on nga pagdapat sang mga polisiya sang Partido para sa mga syudad; (3) halog nga disiplina militar, ilabi na sa tion nga nagakalutos; (4) pangtutod sang pila ka yunit sa mga pamalay; kag (5) pagluthang sa mga nagpalagyo halin sa hangaway kag pisikal nga pagsilot, nga pareho nagapakita sang putsismo. Sa ginhalinan sini sa katilingban, ang putsismo gintingob nga ideolohiya nga lumpenproletaryo kag petiburges.

Ang mga pamaagi sa pagtadlong amo ang masunod:

1. Dulaon ang putsismo sa patag sang ideolohiya.
2. Tadlungon ang putsista nga mga pagbinatasan paagi sa mga pagsulundan kag polisiya.

Mga Paathag

- ¹ Sa sulod sang malip-ot nga panahon pagkatapos nga malutos ang rebolusyon sadtong 1927, nagtuhaw sa Partido Komunista ang isa ka huyog nga wala nga putsismo. Ginpatihan sang mga kaupod nga putsista nga ang rebolusyon Tsino isa ka “permanente nga rebolusyon” kag ang rebolusyonaryo nga kahimtangan “permanente nga madlos”, gani nagapangindi sila nga mag-atras sang maayo; gin-gamit nila ang mga pamaagi sang komandismo kag nagsalig sa gamay nga katapu sang Partido kag sa gamay nga bahin sang masa, kag sala nga gintilawan nga maglunsar sang sagunson nga pag-alsa sa lain-lain nga lugar sa bug-os nga pungsod, nga wala naman sang paglaum nga magdaog. Nangin lapnagon ang subong sini nga mga putsista nga paghulag sa ulihi nga bahin sang

1927 kag amat-amat nga nagbahar sa umpisa sang 1928, apang nagpabilin pa sa pila ka kaupod ang balatyagon nga maki-putsismo.

- 2 Sa sistemang gerilya sang organisasyon, ang isa ka kolum katupong sang isa ka dibisyon sa regular nga hangaway; ini may bulig nga pwera nga mas pleksible kag masami nga mas gamay sangsa bulig nga pwera sang regular nga dibisyon.
- 3 Ang ginatumod sang duha ka hurubaton nga Tsino nga ini amo ang pamaagi nga gin-gamit sang pila ka rebelde sa kasaysayan sang Tsina agud mapadaku ang ila pwera. Sa paggamit sang mga pamaagi nga ini labi nila nga ginahatagan-pagtamod ang kadamuon sangsa kalidad, kag tanan nga klase sang tawo walay pili nga ginbaton nila agud mapalapad ang ila kubay.
- 4 Si Huang Chao ang pinuno sang mga pag-alsa sang mga mangunguma sadtong ulihi nga bahin sang Dinastiyang Tang. Sadtong 875 AD, halin sa iya gintubuan nga banwa nga Tsaochow (subong banwa sang Hotse sa probinsya sang Shantung), ginpamunuan ni Huang ang mga mangunguma sa mga madinalag-on nga pagpakig-away sa pwera sang emperyo kag ginkabig niya ang kaugalingon nga "Heneral nga Nagasalakay sa Langit". Sa sulod sang napulo ka tuig ginsakupan niya ang kadam-an sa mga probinsya sa kunsaran sang mga Suba Yellow, Yangtse, Huai kag Pearl tubtob sa Kwangsi. Sa katapusan naglusot siya sa dalan Tungkuan kag kinuha ang Changan, kapitolyo sang emperyo (subong Sian sa probinsya sang Shensi), kag nangin Emperador sang Chi. Bangud sa mga banggianay nga internal kag bangud man sa pagpangsalakay sang mga tribu nga indi kabahin sa rasa nga Han kag kaalyado sang Dinastiyang Tang, si Huang napilitan nga maghalin sa Changan kag nag-isol sa iya banwa nga gintubuan kag didto naghikog siya. Ang napulo ka tuig nga inaway nga iya ginpamunuan ang isa sa pinakabantog nga inaway sang mga mangunguma sa kasaysayan sang Tsina. Suno sa rekord sang mga istoryan sang mga dinastiya, "ang tanan nga pumuluyo nga ginapaantos sang mataas nga buwis kag balayran mag-upod sa iya". Apang bangud ang iya ginlunsar inaway nga lagawan lamang kag wala siya nagtukod sang mga mabakud-bakod nga base nga duog, ang iya mga pwera ginbansagan nga "hubon sang mga rebeldeng lagawan".
- 5 Si Li Chuang, hayo ni Li Tzu-cheng ang Haring Chuang (Ang Hari nga Naghangkat sa Tanan), tumanduk sa Michih sang naaminhan nga Shensi, ang pinuno sang isa ka pag-alsa sang mga mangunguma nga nagpukan sa Dinastiyang Ming. Nagsugod ang pag-alsa sa naaminhan nga Shensi sadtong 1628. Nagbuylog si Li sa pwera nga ginapamunuan ni Kao Ying-hsiang kag nagkampanya sa Honan kag Anhwei, kag dason nagbalik sa Shensi. Pagkapatay ni Kao sadtong 1636, si Li ang nagtal-os sa iya kag nangin Haring Chuang. Naghulag si Li sa sulod kag gwa sang mga probinsya sang Shensi, Szechuan, Honan kag Hupeh. Sang ulihi nakuha niya ang Beijing nga kapitolyo sang emperyo sadtong 1644, kag dason naghikog ang pinakaulihi nga emperador sang Dinastiyang Ming. Ang pangunahon nga islogan nga ginpalapnag niya sa masa amo ang "Suportahan ang Haring Chuang kag indi na magbayad sang buwis nga ani". Suno naman sa isa pa ka islogan nga gin-gamit niya agud ipatuman ang disiplina sa iya mga tinawo: "Anuman nga pagpatay amo ang pagpatay sa akon amay kag anuman nga paglugos amo ang paglugos sa akon iloy". Gani gindampigan niya ang masa kag ang iya kahublagaan nangin pangunahon nga ilig sang mga pagbangon sang mga mangunguma nga nag-ibwal sa bug-os nga pungsod. Bangud naglagawan man siya kag wala man lamang nagtukod sang mga mabakud-bakod nga base, siya dalayon nga nalutos ni Wu San-kuei, isa ka traidor nga heneral sang Dinastiyang Ming nga nagpakighimbon sa mga tropa sang Dinastiyang Ching agud ululupod nga salakayon si Li.

ANG MGA SANDIGAN NGA REBOLUSYONARYO NGA AKTITUD

1. Ngaa pinakamalahalon kag yabi nga halambalanon para sa tagsa ka rebolusyonaryo ang pamangkutanon nga "Para kay sin-o"?

Kita naggikan sa lain-lain nga bahin sang pungsod kag naghugpong para sa isa lang ka katuyuan nga rebolusyonaryo. Ano ang katuyuan nga ini? Walay liwan kundi ang hilwayon ang pumuluyo gikan sa imperyalismo, pyudalismo kag burukrata kapitalismo. Muklat ang tagsa-tagsa sa aton sa matuod-tuod nga kahimtangan sang pumuluyong Pilipino. Nagbuylog kita sa rebolusyonaryo nga organisasyon kag nagapartisipar sa rebolusyonaryo nga kahublagan agud mag-amot sa pag-agom sang pumuluyo sang matuod-tuod nga pungsudnon nga kahilwayan kag demokrasya.

Ang pamangkutanon nga "Para kay sin-o?" ang halambalanon sang sandigan nga rebolusyonaryo nga panindugan. Kita bala para sa malapad nga masa, ang kapin sitenta milyon ka Pilipino nga nagaantos kag ginapigos? ukon para sa pila lang ka dumuluong nga imperyalista, lokal nga komprador burges kag agalon nga mayduta nga nagapanghimulos kag nagapamigos? Sa tion nga maathag na nga masabat ang pamangkutanon nga "Para kay sin-o", ang tanan nga mga pagtinguha, pamensaron kag pagtrabaho masentro na para sa pag-alagad sa pumuluyo kag sa kabilugan nga pagtinguha agud mapahuyang kag mapukan ang mga kaaway.

Bilang mga rebolusyonaryo, ang aton pamensaron, balatyagon kag buhat ang lubos naton nga ginapatungod sa pag-agom sang matuod-tuod nga kahilwayan sang banwa kag demokrasya para sa malapad nga masa sang pumuluyong Pilipino. Sa tagsa ka kahigayunan, sa kada paghulag, ang sabat sang rebolusyonaryo sa pamangkutanon nga "Para kay sin-o?" isa gid lang: para sa masang pigos kag ginahimuslan. Ini ang pinaka-alibutud sang rebolusyonaryo nga panindugan.

2. Ngaa ang permi nga pagkonsiderar sa interes kag kaayuhan sang pumuluyo ang bug-os sa tagipusuon nga pag-alagad sa ila?

Bug-os sa tagipusuon naton nga maalagaran ang pumuluyo sa tion nga permi naton nga konsiderahon ang kaayuhan sang pumuluyo kag ang pag-antos sang lubos nga kadam-an kag ginatanum sa kasing-kasing ang madalum nga pagkangil-ad sa mga kaaway. Dapat tinguhaon nga ang panindugan sa mga sandigan nga halambalanon kag mga paghulag permi nagasulong sa interes sang pumuluyo kag nagapahuyang sa kaaway sa tanan nga panahon. Dapat mangin maukod sa paghibalo sa mga palaligban kag kahimtangan sang masa kag hugot nga magpakigpamuhi kag magpakig-isa sa ila agud mapataas ang ila kamuklatan kag masulong ang pagtukod sang ila kusog kag organisasyon kag mapadaog ang ila mga paghimakas.

Ang bug-os sa tagipusuon nga pag-alagad sa pumuluyo nagakahulugan man sang pagsikway sang pagka-makinaugalingon, sang pagsikway sa pagpangibabaw sang makitid nga makinaugalingon nga interes sa baylo nga pangkabilugan nga interes ukon interes sang madamo. Sa tion nga nagapangibabaw ang pagka-makinaugalingon, ginapauna sang isa ka tawo ang benepisyo, kagustuhan kag interes sang kaugalingon ukon magamay nga grupo kag ginapahigad ukon ginapaidalum diri ang interes sang

madamo. Gani kon analisahon, nagaserbi ang pagka-makinaugalingon indi lamang sa kaugalingon nga makitid nga interes kundi sa interes sang mga reaksyunaryo nga nagapabilin kag nagapatuyang sa manughimulos kag manugpamigos nga sistema.

3. Ngaa kinahanglan pandayon sang tagsa ka rebolusyonaryo ang aktitud sang walay-untat {walang-humpay} kag ubos-ikasarang nga paghimud-os sa husto nga linya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa?

Mga bukid nga ginapas-an sang masa ang imperyalismo, pyudalismo kag burukrata kapitalismo. Ginagamit sang mga nagahari nga sahi ang bug-os nga gahum nila agud magpabilin sa poder kag labi nga mapalala ang pagpanghimulos kag pagpamigos nila sa pumuluyo. Solo nga sa isa ka rebolusyon lamang mahilway sang malapad nga masa sang pumuluyo ang kaugalingon nila sa tatlo ka sarot sang katilingban.

Ginapakita sang kasaysayan nga ang masa ang matuod-tuod nga baganihan. Ang rebolusyon walay liwan kundi isa ka may kalakasan nga higante nga paghulag sang masa sa diin nagaalsa sila agud pukanon ang paghari sang mga sahi nga manughimulos kag manugpigis, kag agud tukuron ang ila gahum. Wala pa sang natabo nga rebolusyon sa katilingban nga indi ang masa ang pangunahon nga pwersa nga naghulag agud pukanon ang mga nagahari nga sahi. Kag sa ila kusog kag kinaalam nagakatukod ang bag-o nga katilingban. Sila ang matuod-tuod nga tagtuga sang kasaysayan.

Kinahanglan nga pukawon ang masa kag iangat ang ila kamuklatan pangpulitika. Kinahanglan nga mapahangop sa masa nga ang tatlo ka sarot ang matuod-tuod nga gamot sang ila pag-antos, kag yara sa nagahiliusa nga paghulag nila ang ila kahilwayan. Kinahanglan nga walay kataka nga mapaathag sa ila ang linya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa kag organisahon ang ila kubay. Kon indi mapukaw ang masa nga maghulag para sa rebolusyon, wala ini sang sarang kuhaan sang kusog, madasig ini nga madugmok kag malutos sang reaksyon.

Paagi sa pagpalapnag kag paghimud-os sa linya nga ini, matukod ang kumpyansa sang pumuluyo sa kahustuhan kag sa pat-ud nga kadalag-an sang rebolusyon. Gani mapukaw sila nga magbuylog kag makighiliusa diri, kag ihatag ang tanan nga ila masarangan agud mag-angot sa paghilway sang pumuluyo halin sa tatlo ka sarot.

Sing-ano man kadaku kag kabaskog ang mga pangontra sa subong pat-ud nga malutos sang labi nga gamhanan nga nagahiliusa nga pumuluyo. Dapat walay untat nga maghimud-os ang mga rebolusyonaryo sa demokratiko nga rebolusyon sang banwa tubtob sa kadalag-an. Ini ang yabi nga mensahe sa artikulo nga "Ang Tigulang nga Buang-buang nga Nagtapan sang mga Bukid".

4. Ngaa kinahanglan naton nga magremolde bilang mga rebolusyonaryo?

Bilang mga rebolusyonaryo, katungdanan naton nga isanto ang aton pamensaron, balatyagon kag buhat sa matuod-tuod nga sandigan nga interes sang pumuluyong Pilipino. Apang dala pa sang tagsa-tagsa sa aton ang mga pamensaron, batasan kag pagginawi nga lapnagon sa subong nga garuk nga katilingban. Nagdaku kita sa katilingban nga ini nga ginaharian sang mga sahi nga manugpamigos kag manughimulos. Tubtob subong, padayon kita nga ginaimpluwensyahan sang garuk nga mga pamensaron sang subong nga katilingban. Gani malahalon nga katungdanan sang tagsa ka rebolusyonaryo ang pagremolde sa kaugalingon.

Ginabag-o naton ang aton mga kaugalingon paagi sa aktibo nga rebolusyonaryo nga pagtrabaho kag muklat nga pagpamatok sa sala nga mga pamensaron, batasan kag pagginawi. Kon padayon kita nga nagatungod sang mga hilikuton sa rebolusyon kag mabinantayon sa mga kahuyangan kag kasaypanan, mapanday naton ang kaugalingon sa tunga sang unos sang paghimakas batok sa mga kaaway sang pumuluyong Pilipino. Labi kita nga magalig-on kag magaya sa pagrebolusyon.

Ang pagbag-o naton sang kaugalingon indi matapos sa sulod lamang sang pila ka oras ukon pila ka adlaw. Ini malawig kag masalimuot nga paghimakas. Gani kinahanglan ang padayon nga pagpamatok kag pagsikway sa mga nagapabilin nga impluwensya sang garuk nga katilingban. Gani, mapatin-ad ang rebolusyonaryo nga pagtrabaho kag mapalig-on ang aton determinasyon nga magpursegir sa pagsulong sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa tubtob sa kadalag-an.

Ginabag-o naton ang aton mga kaugalingon agud madebelopar ang mga sandigan nga rebolusyonaryo nga aktitud agud maayo nga makaalagad sa masa kag mabinungahon nga makaamot sang ubos-ikasarang sa rebolusyon. Ang taga sa rebolusyonaryo dapat mangin

- bug-os sa tagipusuon nga tag-alagad sa masa kag permi nga malapit sa masa
- permi nga handa kag walay-kahadlok sa mga sakripisyo kag kamatayon
- seryoso, mahipid kag maukod sa pagtuon kag pagtungod sang mga katungdanan
- nagapakig-isa kag mainit sa pagpakig-angot sa isig ka rebolusyonaryo
- bukas sa pagbaton sang mga saway kag handa nga magtadlong sang mga kahuyangan kag kasaypanan
- internasyunalista.

5. Paano ginahatagan importansya sang rebolusyonaryo ang mga hilikuton kag katungdanan sa rebolusyon?

Lubos nga ginapakamahal sang rebolusyonaryo ang iya mga hilikuton kag katungdanan sa rebolusyon. Muklat{batid} siya nga ang mga rebolusyonaryo nga hilikuton kag katungdanan kabahin sang dungganon nga misyon agud mahilway ang pumuluyo halin sa mga kuko sang pagpanghimulos kag pagpamigos. Ang lubos nga ginapakamahal sa mga hilikuton kag katungdanan pagsakdag sang rebolusyonaryo sa interes sang pumuluyong Pilipino.

Ano ang palatandaan sang lubos nga ginapakamahal sang rebolusyonaryo sa iya mga hilikuton kag katungdanan? Siya seryoso kag mahipid sa pagpatigayon sang iya mga hilikuton. Dala niya ang dugang nga kapagsik kag pag-ukod sa paghulag. Permi siya handa nga magbaton sang anuman nga hilikuton nga kinahanglan agud isulong ang rebolusyon.

Ang rebolusyonaryo seryoso sa iya hilikuton. Para sa iya, permi nga yara sa unahan kag pangunahon ang pag-asikaso sang mga rebolusyonaryo nga hilikuton kag katungdanan. Ang ginalagas niya amo ang mahipid kag maayo nga trabaho, indi yadtong patumbaya kag padasu-daso nga paghulag. Permi siya nagatuon kag nagapangita sang pamaagi agud malubad ang mga problema kag tungdan ang iya mga hilikuton sa pinakamaayo nga pamaagi.

Ang rebolusyonaryo mapagsik kag maukod kon maghulag. Permi nga nagapasulong ang pamensaron kag buhat sang rebolusyonaryo bangud ang tagsa ka buhat kag tikang amot sa aton masanag nga buwas. Wala siya nagapangluya, nagakalingkang ukon nagahuyang ang buot sa atubang sang mga problema kag kabudlayan sa pagtrabaho. Permi nga mataas ang diwa nga militante kag makigbato, ginauyatan niya ang tanan nga panahon kag kahigayunan sa pagtrabaho. Gani ang inisyatiba marka man sang rebolusyonaryo. May kaugalingon siya nga pagboluntaryo, indi lamang sa pagtungod sang iya mga hilikuton kag katungdanan, kundi maskin sa iban pa nga hilikuton nga nakita niya nga kinahanglan gilayon nga abagahon.

Ang rebolusyonaryo permi handa nga magtungod sang mga hilikuton kag katungdanan. Ginabaton niya ang tagsa ka hilikuton nga ginatalana sa iya nga wala ginaisip ang balor kag bug-at sini, ukon ang kabudlayan kag sakripisyo nga kinahanglan sa pagtungod sa mga ini. Wala siya nagapili sang hilikuton bangud wala man niya ginapangita ang kabantugan ukon kaalwan para sa kaugalingon.

6. Ano ang husto nga paglantaw sa kabudlayan, sakripisyo kag kamatayon?

Ginakilala sang rebolusyonaryo nga ang kabudlayan, sakripisyo kag kamatayon indi malikawan nga kabahin sang paghilway sang pumuluyo. Natural ini sa may kalakasan nga inaway sang mga pumuluyo kag mga nagahari nga sahi. Natural ini sa isa ka rebolusyon agud pukanon ang gahum sang imperyalismong US, pyudalismo kag burukrata kapitalismo. Kag indi lamang nga natural, ang mga ini kinahanglan agud ipakigbato kag pangapinan ang interes sang pumuluyo kag sang rebolusyon. Kapital ini nga kinahanglan agud dulaon ang pagpamigos kag pagpanghimulos, kag itukod ang katilingban nga matuod nga demokratiko kag hilway.

Ang rebolusyonaryo handa sa kabudlayan, mga sakripisyo kag bisan kamatayon para sa paghimakas. Mapuslanon ang pagsakripisyo sang rebolusyonaryo bangud ini para sa kadalag-an sang rebolusyon. Nabal-an niya nga sa kadugayon magarhum man ang kahilwayan nga dugay na naton nga ginahandum. Sa atubang sang katalagman kag ipit-ipit, ang kahandaan sa sakripisyo kag kamatayon nagahatag sang kalig-on kag kaisog sa rebolusyonaryo agud pangapinan kag ipakigbato ang interes sang pumuluyo kag sang rebolusyon.

Sa panahon sang mga kabudlayan kag ipit-ipit wala ginakalimtan sang mga rebolusyonaryo ang masanag nga palaabuton nga ginapatungdan sang mga kabudlayan kag sakripisyo. Indi dapat magpadulum sa panan-awan kag magpahuyang sang buot ang mga ipit-ipit kag kabudlayan bangud ang mga ini hagdan pakadto sa matuod-tuod nga kahilwayan kag demokrasya para sa pumuluyo.

Muklat ang kaisog sang rebolusyonaryo. Ginalikawan niya ang indi kinahanglanon nga sakripisyo kag kamatayon. Indi siya basta na lamang nagasurong sa katalagman sa simple nga kabangdanan nga handa man siya manginmatay. Ginahalungan niya ang kabuhi kag seguridad sang masa, sang isig ka rebolusyonaryo kag sang kaugalingon.

7. Ngaa ang mapatay nga nagaalagad sa pumuluyo mas mabug-at pa sa isa ka bukid kag ang mapatay nga nagaalagad sa mga kaaway mas mamag-an pa sa isa ka buhok?

Ang kamatayon sang isa ka rebolusyonaryo isa ka dungganon nga kamatayon. Mahimo nga mapatay ang isa ka rebolusyonaryo sa nagkalain-lain nga pamaagi—sa inaway, sa

balatian, sa aksidente, sa pagkatigulang. Apang indi ang pamaagi sang kamatayon ang makahulugang sa kinaiya sang iya kamatayon. Labaw sa anupaman, ang kabug-aton sang iya kamatayon ginatakos sang iya bug-os sa tagipusuon nga paghalad sang kaugalingon para sa pumuluyo, sang iya walay kakapoy nga pag-alagad sa masa kag pagsulong sa rebolusyon.

Sa pihak nga bahin, ang kamatayon sang isa ka nagaalagad sa mga kaaway walay dungog. Ini mas mamag-an pa sa isa ka buhok. Bangud ang iya kabuhi ginhalad para sa mga nagapanghimulos kag nagapamigos ginpatay na niya ang iya pagkatawo kag ginpamilak ang dungog. Para sa masa nga ginahimuslan kag ginapigos ang subong sini nga sahi sang kamatayon ginakalipay kag ginayaguta.

8. Ano ang husto nga aktitud sa atubang sang mga kadalag-an?

Sa atubang sang mga kadalag-an, dapat bantayan ang pagkabugalon kag arogansya. Dapat mangin mapainubuson kag indi magpakahubog sa kadalag-an. Dapat permi dumdumon ang malawig nga banas nga paga-usuyon kag likawan ang {pagkakampante}, paghidali ukon paghalog.

9. Ano ang husto nga paglantaw sa masa?

Ang masa ang sandigan agud maagom ang anuman nga katuyuan nga rebolusyonaryo. Sa ila angkon nga kinaalam kag kusog nagasulong kag nagauswag ang katilingban. Ang masa ang bubon sang gahum nga indi malutos sang anuman nga pwersa nga nagaupang sa pagbag-o. Agud maagom ang kahilwayan, demokrasya kag kauswagan, kinahanglan nga magsandig kag magsalig sa masa.

Ang rebolusyonaryo nagakilala kag nagaabaga sang daku nga salabton sa masa. Katungdanan niya nga sakdagon ang interes sang masa, tukuron ang hugot nga paghiliusa sa masa kag buyukon sila sa banas sang rebolusyon agud mapakita ang ila kinaalam, kusog kag gahum sa rebolusyonaryo nga pagbag-o sang banwa.

Ang pagsakdag sang rebolusyonaryo sa pungsudnon-demokratiko nga interes sang masa makit-an sa iya maukod kag responsable nga paghulag sa kubay sang masa. Walay kataka siya sa pagpaathag kag pagpamuklat sa masa. Walay kakapoy siya sa pagbulig sa masa nga mag-organisa kag maghulag agud malubad ang ila mga problema kag awayon ang ila mga kaaway. Ang rebolusyonaryo makilala nga matuod-tuod nga alagad kag kahiliusa sang masa. Bisan ang gagmay nga matag-adlaw nga kinahanglanon kag problema sang masa ginahatagan man niya sang importansya.

Ang pagsakdag sang rebolusyonaryo sa pungsudnon-demokratiko nga interes sang masa malig-on nga basehan agud matukod ang hugot nga paghiliusa sang rebolusyonaryo nga nagaalagad kag sang masa nga ginaalagaran. Ginahatagan importansya kag pagpasulabi sang rebolusyonaryo ang paghiliusa nga ini. Nagapakig-isa {mapagkaisa} kag malapit siya sa masa. Ginagamit niya ang tanan nga kahigayunan agud magkadto sa kubay sang masa, magtrabaho kag manuto halin sa ila. Hugot niya nga ginalikawan ang anuman nga bagay nga lapas sa interes sang masa ukon ang anuman nga pagpang-abuso sa ila kaayuhan. Makaguluba ini sa paghiliusa kag nagahamulag sang rebolusyon sa masa.

10. Paano ginakabig sang rebolusyonaryo ang isig rebolusyonaryo?

Ang rebolusyonaryo nagapakig-isa sa iya isig ka rebolusyonaryo. Mapinalanggaon kag mabinalak-on siya sa mga kaupod. Ang nagapakig-isa kag mapinalanggaon nga pagtamdany sang mga rebolusyonaryo malahalon sa pagtukod kag pagpalig-on sang paghiliusa kag kusog sang rebolusyonaryo nga kubay.

Pinasahi ang nagahiliusa nga pagtamdany sang mga rebolusyonaryo. Nagapakig-isa ang rebolusyonaryo sa iya mga kaupod, bisan yadtong indi pa niya masyado nga kilala, yadtong indi pa niya kaugyon {kapalagay} ukon kaopinyon, ukon yadtong nakahimo sang kasaypanan kag luyag man magbag-o. Mahapos nga mapahigad ukon malampuwasan ang magagmay nga indi paghinangpanay bangud ginahatagan importansya sang rebolusyonaryo ang paghiliusa. Ang paghangop sa kahimtangan sang iya kaupod kag pagtinguha sini nga maghulag kag mangin maayo nga rebolusyonaryo ang ginapauna niya.

Madinumdumon kag mapinalanggaon ang rebolusyonaryo sa iya mga kaupod. Ginabuligan niya ang tagsa ka kaupod sa pagtungod sang katungdanan kag hilikuton, kag sa paglubad sang ila mga problema sa pagtrabaho ukon sa personal nga kabuhi man. Ginabuligan kag ginahatagan niya sang suporta ang iya kaupod nga magpanday sang kaugalingon sa tunga sang paghimakas. Ang kalipayan kag pag-antos sang iya kaupod kalipayan kag pag-antos man sang isa ka rebolusyonaryo.

11. Ano ang husto nga paglantaw sa pagsaway kag pagsaway-sa-kaugalingon?

Ang mga kahuyangan kag kasaypanan kinaandan nga hitabo sa dalagan sang paghulag sang rebolusyonaryo. Masami nga resulta pa ini sang kakulangan sa inagihan ukon produkto ini sang sala nga mga pamensaron kag indi maayo nga batasan nga nagapabilin pa sa aton. Apang handa permi ang rebolusyonaryo nga pangibabawan ang mga ini agud mas malig-on pa niya nga masakdag ang pungsudnon-demokratiko nga interes sang pumuluyo.

Ang rebolusyonaryo permi handa nga sawayon ang iya mga kahuyangan kag kasaypanan. Bukas siya sa mga saway kag permi niya nga ginapangibabaw ang husto kag maayo para sa pumuluyo. Wala siya nagapangindi ukon nagapang-alang-alang nga magtadlong sang mga kahuyangan kag kasaypanan. Permi siya handa nga magbag-o sang kaugalingon agud padayon nga maalagaran ang pumuluyo.

Ang pagsaway kag pagsaway-sa-kaugalingon isa ka epektibo nga pamaagi nga kinahanglan agud tadtlong ang mga kasaypanan kag pangibabawan ang mga kahuyangan. Kinahanglan ini agud palig-unon ang paghiliusa sa sulod sang rebolusyonaryo nga kubay kag sa tunga sang mga rebolusyonaryo kag sang masa. Sa pagsaway matumod kag maugat ang mga kahuyangan kag kasaypanan. Gani, makapanuto kita halin sa aton mga kasaypanan agud malikawan ang mga ini sa palaabuton.

Dapat mangin makinaupod ang pagsawayanay kag santo sa diwa sang "bulungon ang pasyente agud maluwas ang nagabalatian". Indi dapat himuon nga kahigayunan ang pagsaway para sa personal nga pag-atake ukon pagbalos. Dapat itumod ang pagsaway sa mga pinakamalahalon nga mga halambalanon sa ideolohiya, pulitika kag organisasyon.

Kinahanglan ang regular kag walay-untat nga paghiwat sang pagsaway kag pagsaway-sa-kaugalingon. Ginaseguro sini nga permi nga naanalisa ang aton paghulag, padayon

nga mapaayo ang pagtrabaho, mapabilin kag mapahugot pa ang aton paghiliusa, kag permi kita nga kahiliusa kag malapit sa masa.

12. Ano ang internasyunalismo?

Sa subong nga panahon sang imperyalismo, nagaagi sang indi mabatas nga pagpamigos kag pagpanghimulos ang pumuluyo sang nagkalain-lain nga banwa sa bug-os nga kalibutan sa kamot sang imperyalismo. Malahalón, kon amo, ang paghiliusa kag pagbinuligay sang mga pumuluyo sang nagkalain-lain nga banwa sa paghimakas batok sa imperyalismo kag tanan nga reaksyon. Ini ang internasyunalismo.

Katungdanan naton nga mga rebolusyonaryong Pilipino nga hilwayon ang banwa halin sa imperyalismong US, pyudalismo kag burukrata kapitalismo. Sa pagsulong sang rebolusyon Pilipino, kag labi na sa kadalag-an sini, kadungan nga mapaluya ang imperyalismo sa bug-os nga kalibutan, gani makaamot ini sa pagsulong sang paghimakas sang pumuluyo sa iban nga banwa. Subong man, mabuligan kita sang pumuluyo sang iban nga banwa nga nagahimakas man sa imperyalismo kag iban pa nga reaksyunaryo.

Permi nga ginadumdom sang isa ka rebolusyonaryo nga ang pagtungod niya sa mga hilikuton sa rebolusyon indi lamang para sa kaugalingon nga banwa kundi para man sa binilyun-bilyon nga masa nga ginahimuslan kag ginapigos sa bug-os nga kalibutan. Sa subong sini nga paglantaw, ang patriyotismo kag nasyunalismo—ang pagpalangga sa kaugalingon nga banwa kag pungsod—husto nga maangot sa internasyunalismo. Natuhay ini sa makitid nga patriyotismo ukon makitid nga nasyunalismo, nga nagapakamahal lamang sa interes sang kaugalingon nga banwa ukon pungsod, kag nagalantaw sa iban nga banwa kag iban nga pumuluyo sa punto de bista lamang sang kaugalingon nga benepisyo kag bentaha.

Internasyunalista nga katungdanan naton ang pagsulong sang duha ka-halintang nga rebolusyon Pilipino. Ang pagrumpag sa gahum sang imperyalismong US kag lokal nga mga nagahari nga sahi sa Pilipinas amo ang pinakamalahalon nga maamot naton sa pagpukan sa paghari sang imperyalismo kag iban pa nga manughimulos kag manugpamigos nga sahi sa bug-os nga kalibutan.

Wala nagatapos ang internasyunalista nga katungdanan naton sa pagtkadaog sang demokratiko nga rebolusyon. Pagkaagaw sang gahum pangpulitika, internasyunalista nga katungdanan naton ang pagkonsolida sini, pagtukod sang demokratiko nga estadong banwa, kag paglunsar sang sosyalista nga rebolusyon. Kinahanglan man nga hugton ang paghiliusa sa pumuluyo sang iban nga banwa kag padayon nga magpakigbuligay sa rebolusyonaryo kag kontra-imperyalista nga mga kahublagan kag organisasyon sa iban nga banwa.

13. Anano ang sala nga mga pamensaron kag pagginawi nga makahalalit sa interes sang rebolusyon kag masa? Paano bag-uhon ang mga ini?

(Sa bahin nga ini, basahon kag talakayon ang tagsa ka bahin sang artikulo nga "Pamatukan ang Liberalismo" kag "Tadlungon ang Sala nga mga Pamensaron sa Sulod sang Partido".)

a. Ano ang liberalismo kag ngaa kinahanglan nga pamatukan ini?

Liberalismo ang pagpangindi ukon paglikaw sa aktibo nga banggianay sa ideolohiya. Pagpangindi ukon paglikaw ini sa maathag nga pagtumod kon ano ang husto kag rebolusyonaryo nga mga ideya, polisiya kag paghulag, kag ano naman ang sala kag indi rebolusyonaryo. Pagpangindi ukon paglikaw ini nga sakdagon ang husto kag isikway ang sala. Dapat pamatukan ang liberalismo bangud sala ini kag ginauk-ok ang prinsipyado nga paghiliusa sa kubay sang mga rebolusyonaryo. Sa baylo, ginasakdag sini ang indi prinsipyado nga kalinong, ang pagluntad kag paglapnag sang sala kag indi na rebolusyonaryo nga mga ideya, polisiya kag paghulag.

Sa pangkabilugan, malig-on ang paghiliusa sa kubay sang mga rebolusyonaryo nga pwersa sa mga sandigan nga prinsipyo sang rebolusyon. Apang, sa lain-lain nga kahigayunan, kag labina kaangot sang partikular nga mga polisiya kag sa matag-adlaw nga paghulag, nagatuhaw ang sala nga mga pamensaron kag paghulag. Repleksyon lamang ini sang pagluntad sang banggianay sang linya, sang husto kag sala, kag sang pagluntad sang mga limitasyon kag kahuyangan sa kubay sang mga rebolusyonaryo.

Dapat mangin mabinantayon ang tagsa ka rebolusyonaryo sa mga kahuyangan kag kasaypanan nga ini. Katungdanan sang tagsa ka rebolusyonaryo nga permi nga sakdagon kag himud-usan ang husto, magpakigbanggi sa sala nga mga ideya kag sawayon agud matadlong ang sala nga mga paghulag. Ini ang ginatawag naton nga "aktibo nga banggianay sa ideolohiya". Sa amo sini nga pamaagi lamang mapataas kag mapalig-on ang prinsipyado nga paghiliusa sa aton kubay.

b. Anano ang mga dagway sang liberalismo?

Ang liberalismo makita sa masunod nga talalupangdon nga mga pamensaron kag pagginawi:

a) pagpalapaw sa mga kasaypanan, paglikaw sa prinsipyado nga pagrason bangud malapit sa kaupod nga nagsayup, ukon pagsambit sa halambalanon sang pahapyaw lamang sa baylo nga talakayon ini sang lubos, para sa kalinong ukon agud mapabilin ang maayo nga pag-inupdanay

b) pagpakaguot sa iresponsable nga indibidwal nga pagsaway sa baylo nga mapagsik nga iplatar ang mga suhestyon sa organisasyon; maghipos sa atubang sang tawo apang magkutsu-kutso sa iya likod; maghipos sa miting apang magwinakal pagkatapos; magsunod sa kaugalingon nga hilig sa baylo nga magtahud sa prinsipyo sang kolektibo nga pagpangabuhi

k) palapawon ang mga bagay-bagay kon indi embolbado ang kaugalingon; maghambal sang gamay tubtob masarangan bisan nahibal-an gid kon ano ang kasaypanan, magpakatuso kag magpasiguro kag maglikaw lamang nga mapunsukan sang pagbasol

d). magsupak sa mga mandu kag sa baylo ipabugal ang kaugalingon nga ideya; mangayo sang espesyal nga konsiderasyon sang organisasyon apang magsikway sa disiplina sini

e). magpatuyang sa atake personal, magpangita sang gamo, magpautwas sang kaugalingon nga kaakig ukon magbalos sa baylo nga magpakigrason kag magpakigbanggi batok sa sala nga mga pang-inu-ino para sa paghiliusa ukon pagpauswag ukon maayo nga pagtigayon sang hilikuton

g). makabati sang sala nga mga pang-inu-ino nga wala ginasabat ang mga ini kag makabati pa sang mga kontra-rebolusyonaryo nga pahayag nga wala ginapahayag ang mga ini, kag sa baylo pamatian ang mga ini sang lubos nga katawhay nga daw wala sang anuman nga natabo

h). kalimtan nga maghiwat sang propaganda kag ahitasyon sa masa ukon maghambal sa mga miting ukon maghimo sang pagpanayasad kag pagpamangkot sa ila, kag sa baylo ibalewala sila kag magpakita nga wala sang pagkabalaka sa ila kaayuhan, kag kalimtan nga ang kaugalingon isa ka Komunista kag maghulag nga daw kinaandan nga indi-Komunista

i). makita nga ginabutang sang isa ka tawo sa katalagman ang kaayuhan sang masa kag indi pa makabatyang sang kaugot, ukon gani laygayan ukon pungan siya ukon magpakig-athaganay sa iya, kag sa baylo pabay-an siya nga magpadayon

l). magtrabaho nga maluya kag wala sang pat-ud nga plano, ukon pasikadtuan; maghimo sang pasapayan kag magpabasta-basta—"Tubtob monghe ka pabagting ka na lang nga pabagting sang lingganay."

m). magpati nga ang kaugalingon nakaserbisyo na sang daku sa rebolusyon, magpabugal sa pagka isa ka beterano, maghikay sa gagmay nga hilikuton samtang indi naman masarangan ang dalagku nga katungdanan, kag mangin padasu-daso sa hilikuton kag matamad sa pagtuon

n). mabal-an ang kaugalingon nga mga kasaypanan apang indi maghimud-os agud tadlungon ang mga ini kag mangin liberal sa kaugalingon.

k. Paano mapamatukan ang liberalismo?

Pareho sang tuktok, kinahanglan nga kuskuson {kayurin} ang liberalismo halin sa pinakakadalman sini. Ukon pareho sang malain nga hilamon, mapamatukan lamang ang liberalismo paagi sa paggabot sang mga gamot sini.

Nakapanggamtang ang liberalismo sa pagka-makinaugalingon, sa pagbutang sa kaugalingon sa ibabaw sang kaayuhan sang rebolusyon kag sang interes sang madamo. Ini ang gamot sang pagpangindi sa banggianay pang-ideolohiya. Pareho sang ginpakita sa mga halimbawa sang liberalismo, ang pagpangindi sa banggianay bunga sang paghandum nga mapabilin ang "kalinong" bisan indi ini prinsipyado. Sa masami, ang paghandum nga ini indi lamang bangud sa pagpangindi nga masakitan ang iban. Kundi, paglikaw ini nga masakitan ang kaugalingon nga interes: "Indi kita pagsawayon, indi mo man ako pagpasilabtan."

Agud lubos nga mapamatukan ang liberalismo, kinahanglan nga isikway ang pagka-makinaugalingon kag sakdagon ang interes sang rebolusyon ukon sang kadam-an nga masa nga ginahimuslan kag ginapigos. Kinahanglan nga magpanindugan para sa mga prinsipyo sang rebolusyon kag aktibo nga pamatukan ang tanan nga sala nga pamensaron, buhat kag tendensya. Kinahanglan nga debeloparon kag sakdagon ang diwa sang pagka-indi makinaugalingon sang tagsa ka rebolusyonaryo. Kinahanglan nga pasangkaron ang pamensaron agud makita kag mahakos ang mas malapad nga interes sang pumuluyo, kag indi lamang ang kaugalingon nga interes. Gani walay pagpangduha-duha kag pag-pang-alang-alang nga masakdag ang mga banggianay pang-ideolohiya kag matukod ang pinakamapag-on nga prinsipyado nga paghiliusa sa aton kubay.

d. Ano ang panan-awan nga lunsay-militar, sa diin nagahalin ini, kag paano ini matadlong?

Lunsay-militar ang panan-awan nga bulag kag magkabanggi ang pulitika kag militar, kag nagapangindi nga ipaidalum kag pagserbihon sa pulitika ang mga halambalanon kag hilikuton militar. Ginakabig sini nga solo nga katungdanan sang hangaway sang banwa ang pag-away, kag ginapanginwala {itinatanggi} nga katungdanan sini ang paghimo sang propaganda sa masa kag produksyon para sa rebolusyon. Nakalimtan sini nga sapagkamatuod, ang hangaway sang banwa ang pangunahon nga kasangkapan sa pag-agom sang pangpulitika nga katuyuan sang rebolusyon.

Nagahalin ang lunsay militar nga panan-awan sa kakulangan nga mahangpan ang kabilinggan sang pangpulitika nga pagpamuno sa hangaway sang banwa, kag sa kakulangan sang paghangop nga sa esensya, ang nagatuhay sa hangaway sang banwa sa reaksyunaryo nga hangaway amo ang magkatuhay nga pulitika nga ginaserbihan sang mga ini.

Gani, matadlong ang lunsay militar nga panan-awan paagi sa pagpataas sang kamuklatan sa ideolohiya kag pulitika sang rebolusyonaryo nga pwersa. Mahimo ini sa mga edukasyon sa teorya kag pulitika, mga pagsaway kag pagsaway sa kaugalingon, kag mga talakayan nahanungod sa mga halambalanon militar sa diin mapakita ang husto nga angtanay sini sa pulitika.

e. Ano ang ultrademokrasya kag pagsupak sa disiplina sa organisasyon, kag paano matadlong ang mga ini?

Ultrademokrasya ang sobra nga pagpakamahala ukon pagdudot sa demokrasya nga nagagwa ukon wala ginaubayan sang mga prinsipyo sang organisasyon. Buot silingon, wala ginakonsiderar, nagapangalang-alang sa pagpatuman, kon indi man direkta nga ginalapas, ang mga prinsipyo, polisiya, pagsulundan ukon desisyon sang organisasyon. Mga halimbawa sang pamensaron nga ultrademokratiko amo ang "demokratiko sentralismo halin sa idalum pasaka" kag "talakayon anay sa mas manubo nga lebel ang tanan nga halambalanon antes desisyunan sang mas mataas nga lebel".

Makita naman ang pagsupak sa disiplina sa organisasyon sa masunod:

a. Pagpangindi sang minoriya nga magsunod sa mayoriya. Ang indi pagsunod sa mayoriya mahimo nga yara sa dagway sang indi seryoso ukon indi lubos nga pagpatuman sa desisyon sang kolektiba ukon organisasyon; ukon gani direkta nga pagpangindi nga ipatuman ini.

b. Pagsaway nga wala sang pagkonsiderar sa disiplina sa organisasyon. Mahimo nga magkadagway ini sa mga personal ukon indi prinsipyado nga pagsaway ukon atake. Ukon, ginaubra ang pagsaway sa gwa sang miting ukon sa gwa sang organisasyon.

Makaguluba sa paghiliusa kag makapahuluyang sang organisasyon ang ultrademokrasya kag pagsupak sa disiplina sang organisasyon. Pareho nakapanggamot ang mga ini sa petiburges nga pagka-makinaugalingon ukon indibidwalismo kag pagpangindi sa disiplina. Luwas sini, sa tion nga mahuyang ang pagpamuno kag halog ang disiplina sang organisasyon, nagaangkon sang mga kundisyon para sa pagtugdo sang ultrademokrasya kag paglapas sa disiplina.

Agud matadlong, kinahanglan nga magabot ang gamot nga petiburges nga pagka-makinaugalingon ukon indibidwalismo kag ang pagpangindi sa disiplina sa organisasyon. Mahimo ini paagi sa edukasyon kag banggianay pang-ideolohiya. Kinahanglan nga paluntaron ang diwa sang pagka indi-makinaugalingon kag pagpaidalum sang kaugalingon nga interes sa interes sang kabilugan. Dapat mapaathag sa katapuan ang kabilinggan sang organisasyon kag sang disiplina sa sulod sini. Malahalon man nga mapaathag kon paano nga ginaubayan sang sentralismo ang demokrasya sa organisasyon, kag paano nga nakabase ang sentralismo sa demokrasya.

Sa patag sang organisasyon, kinahanglan nga himuon nga mas epektibo ang pagpamuno kag pabakuron ang demokratiko sentralismo. Dapat seguruhon sang pamunuan nga hugot ang angtanay sini sa mga mas manubo nga lebel kag sa katapuan sang organisasyon, nakonsiderar ang kahimtangan kag mga ideya nila, kag maayo ang ilig sang komunikasyon sa tunga nila. Sa anuman nga lebel, ang tagsa ka desisyon dapat resulta sang madaluman nga pagtuon kag hilway nga talakayan.

g. Ano ang indibidwalismo kag paano ini matadlong?

Indibidwalismo ang sobra nga pagpakamahal sa kaugalingon nga kaayuhan samtang ginapaidalum diri ukon ginapahigad ang kaayuhan sang organisasyon kag sang rebolusyon. Luwas sa ultrademokrasya kag paglapas sa disiplina sa organisasyon, makita ang huyog nga indibidwalismo sa masunod nga mga dagway:

- 1) pagbalos
- 2) mentalidad nga "gamay nga grupo"
- 3) mentalidad nga empleyado
- 4) pagpangita sang kalipayan
- 5) pagpasibo ukon katamad
- 6) kagustuhan nga "magpanaog" ukon "magpahuway"
- 7) Kaugalingon nga ginharian

Bangud ginasalaming sang indibidwalismo ang petiburges kag burges nga mga pamensaron sa sulod sang rebolusyonaryo nga kahublagan, edukasyon sa ideolohiya ang pangunahon nga pamaagi sang pagtadlong. Kinahanglan mahakos sang tagsa-tagsa nga ang indi proletaryo nga mga ideya kag pagginawi nagabunggo sa pagtungod sa mga katungdanan sa rebolusyon kag sa interes sang malapad nga masa sang pumuluyo. Kadungan, malahalon nga himuon ang mga paghambal, pagmandu kag pagpaluntad sang disiplina sa nagasanto nga pamaagi, kag mapaayo ang pagsabat sa mga kinahanglanon sang pwera.

h. Ano ang pamensaron nga absoluto nga pagkaalalangay kag paano ini matadlong?

Pamensaron nga absoluto nga pagkaalalangay ang indi pagkilala sa nagkalain-lain nga mga kahimtangan kag kinahanglanon sang nagkalain-lain nga indibidwal kag grupo sa sulod sang organisasyon. Gani ginaduso sini ang pagkaalalangay sa hilikuton, rasyon, kag iban pa nga butang para sa tanan. Bangud wala ini nagasanto sa kongkreto nga kahimtangan kag mga kinahanglanon, nagasablag

ang subong sini nga pamensaron sa pagtungod sang hilikuton kag sa pagsulong sang rebolusyon.

Nagahalin ang pamensaron nga absoluto nga pagkaalangay sa ideyalista nga pamensaron sang petiburges (magamay nga tagpanag-iya) kag mangunguma. Bisan nga sa una nga paglantaw ang handum amo ang mag-angkon ang tanan, yara sa idalum sini ang makinaugalingon nga pangulba {pangamba} nga basi malabanan sang iban.

Agud matadlong ini, kinahanglan athagon nga sa rebolusyonaryo nga kubay, ang pagpanagtag sang materyal nga mga bagay kag hilikuton pangunahon nga ginatalana sang kongkreto nga mga kinahanglanon sa paghimakas. Sa patag sang ideolohiya, kinahanglan nga ipahangup nga imposible nga mag-angkon sang absoluto nga pagkaalangay. Matuod-tuod ini indi lang sa idalum sang sistema nga kapitalista kag sa malapyudal nga sistema kundi bisan sa idalum sang sosyalismo.

i. Ano ang suhetibismo kag paano ini matadlong?

Suhetibismo ang sala nga paglantaw ukon pag-analisar sa kahimtangan, hilikuton, kag maskin sa mga kaupod. Buot silingon, wala ini nagasanto sa obhetibo nga kamatuoran. Kaangot sini ang pagkabangian, pareho sang pagbalewala sa malahalon nga mga halambalanon kag sobra naman nga pagpakadaku sa indi amo kamalahalon nga halambalanon. Halimbawa sini ang sobra nga pagpakadaku sa personal nga mga kahuyangan nga indi malugar ukon maangot sa hilikuton sa pulitika kag organisasyon.

Maugat ang suhetibismo sa indi proletaryo kag indi syentipiko nga panan-awan kag pamaagi sang pag-inu-ino. Makahalalit ini sa organisasyon bangud nagabunga sang sala nga mga polisiya kag desisyon, kag nagatuga sang indi prinsipyado nga mga banggianay nga nagapahuyang sa organisasyon.

Agud matadlong ini, kinahanglan nga ipalapnag kag sakdagon ang proletaryo kag syentipiko nga panindugan, panan-awan kag pamaagi sang pag-analisar sa mga bagay-bagay. Kinahanglan nga magpakasampaton ang tagsa-tagsa sa pagtuon, pagpanayasat kag pag-analisar, labina sa pangkatilingban nga pagpanayasat kag pag-analisar sa sahi.

i. Ano ang salin sang putsismo kag ideolohiya sang mga hubon sang rebeldeng lagawan kag paano ini matadlong?

Ang salin sang putsismo kag ideolohiya sang mga hubon sang rebeldeng lagawan pareho indi proletaryo nga mga pamensaron nga nagatuga sang kawalay disiplina, pagkamatamad sa hilikuton sa pulitika kag produksyon, kag baraghal nga paghulag sa sulod sang hangaway sang banwa. Ang salin sang putsismo sa partikular nagatuga sang sobra nga nagahidali kag makahalalit nga mga paghulag sa sulod sang hangaway sang banwa. Pareho makaguluba ang mga ini sa paghiliusa sa sulod sang hangaway sang banwa kag sa tunga sang hangaway sang banwa kag sang pumuluyo.

Makita ang mga salin sang putsismo sa baraghal nga paghulag, halog nga disiplina, mga pang-abuso pareho sang pangtutod sang balay, pagpangsakit sa masa kag mga kaupod, kag pagtortyr sa mga bihag.

Makita naman ang ideolohiya sang rebeldeng lagawan sa halog nga disiplina, paglikaw sa maukod nga hilikuton pangmasa, kag pagpangita lamang sang

kaalwan kag kalipayan. Halimbawa, sa baylo nga magpropaganda kag magbulig sa imol nga mangunguma, mas pagapilion nila nga magkadto sa manggaranon nga mangunguma ukon sa kabanwahan agud makisaro sa manamit nga pagkaon.

Nakapanggapot ang mga salin sang putsismo sa ideolohiya nga lumpen-proletaryo kag petiburges. Ang ideolohiya sang mga hubon sang rebeldeng lagawan naman ang nagahalin sa pamensaron sang malaproletaryo kag lumpen-proletaryo nga mga lihu-lihu.

Agud matadlong ang mga salin sang putsismo kag ideolohiya sang hubon sang rebeldeng lagawan, kinahanglan nga masukway ang makasahi nga gamot sang mga ini. Mahimo ini paagi sa edukasyon kag aktibo nga banggianay sa ideolohiya. Subong man sa pagpatapu sa hangaway sang banwa sang mas madamo nga militante nga masa halin sa kubay sang mga mamumugon kag imol nga mangunguma. Kinahanglan man nga mapahugot ang disiplina sa hangaway sang banwa kag pasulayon ang mga yunit sa hilikuton pangmasa kag produksyon.

m. Anano ang iban pa nga sala nga mga pamensaron nga makit-an sa aton eksperyensya, kag paano ginapamatukan ang mga ini?

PAGTULUN-AN II

ANG REBOLUSYONARYO NGA PAGTUON KAG HUSTO NGA PAMAAGI SANG PAG-ANALISAR

Malahalon nga bahin sang rebolusyon ang rebolusyonaryo nga pagtuon.

Suno kay Mao Zedong, “ang maghulag nga daw `isa ka tawo nga may tabon ang mata nga nagapangdakop sang maya’ ukon `isa ka bulag nga nagapangapakap sang isda’, ang mangin padasu-daso kag patumbaya, ang magwinakal lamang, ang magpakabastante na lamang sa tama kagamay nga ihibalo—ini ang tuman ka lain nga estilo sang madamo pa naton nga mga kaupod”.

Maghimud-os kita sa rebolusyonaryo nga pagtuon agud mapaayo naton ang aton rebolusyonaryo nga paghulag. Hangpon naton kon ano ang rebolusyonaryo nga pagtuon kag husto nga pamaagi sang pag-analisar.

A. ANO ANG REBOLUSYONARYO NGA PAGTUON?

1. Ngaa malahalon ang pagtuon?

Ang pagtuon malahalon nga hilikuton sang mga rebolusyonaryo. Malahalon ini bangud ang kinahanglan sa rebolusyon amo ang muklat nga paghulag. Makatalagam para sa masa kag sa rebolusyon ang paghulag nga ginatugyan sa tsansa ukon pagpasimpalad. Ang rebolusyonaryo nga paghulag indi man gulpi-gulpi nga paghulag nga tulod lamang sang emosyon. Ang tagasa ka tikang nakabase sa kongkreto nga pagtuon sa kahimtangan

kag mga kinahanglanon sang rebolusyon. Halin sa maukod nga pagtuon husto nga matalana naton ang mga dapat hikuton, matukod ang mga plano kag ang mga pamaagi sa pagpatuman sa mga ini.

Ginahatag sang pagtuon ang malahalon nga mga ubay sa aton paghulag. Indi nga ginatudlo lamang sini ang husto nga banas sang rebolusyonaryo nga paghimakas, ginahatag man sini ang gilayon kag partikular nga ubay sa matag-adlaw naton nga paghulag. Paagi man sa aton pagtuon nagahimo nga matalum kita sa pagkilala sang makatiliplang nga mga pamensaron nga ginapalapnag sang mga nagahari nga sahi kag sang iban nga elemento nga luyag mag-agaw sang pagpamuno kag magpatalang sa kahublagan sa husto nga banas.

Ang pagtuon sang isa ka rebolusyonaryo makita sa pagpasakop sa kolektibo nga mga talakayan, sa pagbasa sang mga libro kag iban pa nga publikasyon, sa pagpanalawsaw, sa pagpanayasad, kag sa pag-analisar nga ginahimo sa mga pagtasa, pagsuma kag pagplano sang hilikuton.

Ang pagtuon amo ang proseso sang paghibalo kag paghangop sa mga bagay. Indi lamang ini pagtuon sang teorya halin sa mga kinaadman nga libro - halimbawa, sang mga kurso, kag sang teoretikal nga mga sinulatan nanday Marx, Lenin, Mao, kag iban pa. Napakamalahalon nga bahin sang rebolusyonaryo nga pagtuon ang pagtuon sang kahimtangan kag sang inagihan, pareho sang pangkatilingban nga pagpanayasad, pag-analisar, kag iban pa.

Ang pagtuon amo ang proseso sang paghibalo kag paghangop sa mga bagay kag proseso. Indi lamang ini pagtuon sang teorya, nga pareho sang kaundan sang mga kursong masa kag mga akda nanday Marx, Lenin, Mao kag iban pa. Napakamalahalon nga bahin sang rebolusyonaryo nga pagtuon ang pagtuon sang subong naton nga kahimtangan kag mga inagihan, pareho sang pangkatilingban nga pagpanayasad, pagtasa sang kahimtangan kag pagsuma sang inagihan.

Ang topiko sang rebolusyonaryo nga pagtuon amo ang katilingban kag rebolusyon. Kabahin sini ang mga ideya ukon teorya nga nagapaathag sa kahimtangan sang mga sahi sa katilingban kag ang ila banggianay.

Solo nga katuyuan naton sa pagtuon ang mapahugot ang pag-uyat sa mga butang agud mas epektibo nga mabag-o ang mga ini. Bangud nagahimakas kita para sa isa ka katilingban nga hilway kag demokratiko, pangunahon nga ginasentruhan sang aton rebolusyonaryo nga pagtuon ang katilingban kag rebolusyon. Halimbawa, ginatun-an naton ang teorya sang mga sahi sa katilingban kag banggianay sang sahi bangud sentral nga mga halambalanon ini sa paghangop sa kinaiya kag pag-uswag sang katilingban. Ubay ini sa pag-analisar sa kinaiya sang katilingban Pilipino kag pagtalana sang pangkabilugan nga linya sang subong nga rebolusyon Pilipino.

2. Ngaa malahalon ang pagtuon nahanungod sa demokratiko nga rebolusyon sang banwa?

Ang pagtuon nahanungod sa demokratiko nga rebolusyon sang banwa tama kaimportante bangud ginatudlo sini ang husto nga pag-analisar sa kahimtangan sang katilingban Pilipino, ang gamot sang mga problema sang pumuluyo, kag ang mga pamaagi sang paglubad sini. Ang rebolusyon isa ka syensya. Sa pagpakigsumpong sa mga kaaway kinahanglan nga maalam nga tun-an ang mga halambalanon kag layi sang pagrebolusyon, paano maayo nga makibanggi kag mag-away ang masa agud malutos

ang mga kaaway. Sa pagtuon sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa, mapabilin nga mainit ang rebolusyonaryo nga balatyagon batok sa mga pagpanghimulos kag pagpamigos. Mapabakod ang pagpakig-isa sa pamensaron kag buhat sa mga sahi nga pigos kag ginahimuslan.

Ang panugod nga sistematiko nga paathag sa demokratiko nga rebolusyon sang banwa nakuha naton sa mga kursong masa. Ginapaathag sa pangkabilugan nga kursong masa ang pag-analisar sa katilingban kag rebolusyon Pilipino. Sa mga espesyal nga kursong masa naman, ginatun-an ang pagsulong sang mga kahublagan pangmasa sang mamumugon, mangunguma, kababaihan kag pamatan-on bilang kabahin sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa.

Padayon nga pagtuon sa demokratiko nga rebolusyon sang banwa ang dapat himuon sang mga rebolusyonaryo. Samtang nagadugay ang paghulag kag nagasaka ang lebel sang paghimakas, mapaundan kag magahugot ang paghangop naton sa mga prinsipyo sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa. Ang mga kursong masa nagaserbi man nga ganhaan agud buksan ang padayon nga pagtuon sa mga talamdan nga libro, pahayagan kag iban pa nga balasahon.

Ang mga libro nga KATILINGBAN KAG REBOLUSYON PILIPINO, STRUGGLE FOR NATIONAL DEMOCRACY (MAGHIMAKAS PARA SA PUNGSUDNON NGA DEMOKRASYA), kag KRISIS KAG REBOLUSYON PILIPINO ang pangunahon nga mga talamdan sang pagtuon sa demokratiko nga rebolusyon sang banwa. Ari diri ang mga sandigan nga paathag sa malahalon nga mga halambalanon sang katilingban kag rebolusyon Pilipino. Sa permihan nga pagtuon sang mga libro nga ini, permi nga mapalab-as ang mga prinsipyo sa aton pamensaron. Maubayan kita sa pag-analisar kag paglubad sang mga problema nga maatubang naton sa paghulag.

Malahalon nga bahin sang pagtuon sang katilingban kag rebolusyon Pilipino ang pagtuon sa kasaysayan sang Pilipinas. Paagi sini mahangpan naton ang pag-uswag sang katilingban Pilipino, ang gamot sang mga sandigan nga problema sang katilingban, kag ang rebolusyonaryo nga paghimakas sang masang Pilipino para sa kahilwayan kag demokrasya. Sa pagtuon naman naton sa tagsa ka lugar nga ginahulagan, tuman kamalahalon nga tun-an ang kasaysayan sang lugar agud mahakos ang kinaiya sang lugar, mga palaligban, kag ang kasaysayan sang paghimakas sang masa.

Importante man nga permi nga basahon kag tun-an ang mga isyu sang ANG BAYAN kag iban pa nga rebolusyonaryo nga publikasyon. Makit-an naton diri ang pag-analisar kag panindugan sang kahublagan sa lain-lain nga halambalanon sa ekonomiya kag pulitika sa subong, ang gilayon kag malahalon nga mga katungdanan sa pagsulong sang rebolusyon, kag mga inagihan sa pagsulong sang rebolusyonaryo nga paghimakas sa nagkalain-lain nga sektor, lugar kag patag sang hilikuton.

3. Ano ang pagpanayasat?

Ang pagpanayasat amo ang pagkuha sang matuod-tuod ukon husto nga impormasyon nahanungod sa kahimtangan kag mga hitabo. May pangkatilingban nga pagpanayasat kag pagpanayasat sa pagpatuman sang mga hilikuton, plano ukon programa.

Ang pangkatilingban nga pagpanayasat amo ang pagtuon sa kahimtangan sang mga sahi sa matuod-tuod nga kabuhi. Isa ini ka malahalon nga hilikuton sa pagsulong sang aton hilikuton pangpulitika. Sa pag-analisar sa relasyon sang mga sahi sa patag sang ekonomiya, pulitika kag kultura sa matuod-tuod nga kabuhi sang mga tawo, mahuman

ang kongkreto nga larawan sang isa ka katilingban ukon bahin sang katilingban, pareho sang isa ka lokalidad. Malahalón ang pangkatilingban nga pagpanayasat bangud ginapaathag sini sa aton ang target, pamaagi kag direksyon sang pagpamuklat, pagorganisa kag pagpahulag sa masa.

Ang pagpanayasat sa pagpatuman sang hilikuton, plano ukon programa amo ang pagtipon sang datos nahanungod sa nangin dalagan sang pagpatuman. Halimbawa, sa mga palaligban nga naatubang, sa nangin paghulag sang mga kaupod kag sang masa, kag mga resulta sini.

Ang pagpanayasat malahalón nga bahin sang rebolusyonaryo nga pagtuon. Malahalón ang husto kag bastante nga impormasyon nga makuha naton paagi sa pagpanayasat, kag kinahanglan agud makahaman sang husto nga mga desisyon, plano kag programa sa paghulag. Siling gani ni Mao Zedong, "Kon wala sang pagpanayasat, wala sang kinamatarung nga maghambal". Kon wala kita sang pagpanayasat, wala kita sang uyat nga husto kag bastante nga impormasyon. Ang anuman nga pagahimuon nga desisyon kag paghulag magaumpisa sa aton pagpasimpalad kag malaban nga magdangat lamang sa kapaslawan.

Ang pagpanayasat isa ka walay katapusan nga hilikuton. Ugalion naton ang pagkamainusisa. Suguran naton ang anuman nga pagtuon sa pagpat-ud nga husto kag bastante ang impormasyon nga uyat naton. Seguruhon naton nga wala sang anuman nga nakalapaw sa aton igtalupangod. Gani, magasanto permi ang aton ihibalo sa nagabag-o nga kahimtangan kag padayon nga magamanggaran ang aton paghangop sa obhetibo nga kahimtangan.

4. Ano ang pag-analisar kag ngaa ini malahalón?

Ang pag-analisar malahalón nga bahin sang aton pagtuon. Paagi sini, mas mahakos naton ang kinaiya sang mga bagay ukon hitabo nga ginausisa. Maugat naton ang mga kabangdanan kag pamaagi sang pag-uswag sang mga ini.

Sa iban nga pulong, ginasabat naton sa pag-analisar ang mga pamangkutanon nga "Ngaa?", "Paano?" kag "Ano ang kinaiya kag angtanay?" Sa paghibalo kon ngaa kag paano nagaluntad ang mga bagay kag nagakahanabo ang mga hitabo, nagaangkon kita sang mas bilog kag mas madalum nga paghangop sa mga bagay kag hitabo.

Importante gid ang pag-analisar para sa rebolusyonaryo nga paghulag. Ang aton mga plano kag programa nagasandig sa pag-analisar sa pagbag-o sang kahimtangan kag pag-uswag sang paghulag. Sa paghimo sang pag-analisar, nagaathag kon paano ang husto kag epektibo nga pag-atubang kag paglubad sa anuman nga problema. Paagi sa pag-analisar ginaathag naton kon paano pagapaayuhon ang pagtrabaho kag madinalagon nga pagatungdan ang aton mga hilikuton.

Mangin mapang-usisa. Anuman nga halambalanon ang aton ginaatubang, mangin interesado nga masabat indi lamang ang "Ano?", kundi labaw pa ang "Ngaa?" kag "Paano?" agud hibalo ang sustansya ukon pinaka-alibutud sang bagay ukon halambalanon. Dapat naton likawan ang suhetibo, hapaw kag bangian nga paglantaw sa mga bagay-bagay. Kon nagaanalisa indi kita mati-plang sa mga panggwa nga dagway. Mabutang kita sa aktibo nga pusisyon agud epektibo nga maghulag sa pagsulong sang aton hilikuton.

Padayon kag dululungan ang paghiwat sang pag-analisar kag pagpanayasat. Bisan nga separado nga hilikuton ukon aktibidad, nagadululungan{nagsasalimbayan} ang mga ini

sa isa lang ka proseso. Matapos magpanayasat, ginausisa naton ang datos. Nagahuman kita sang mga kongklusyon kag desisyon nga ginapraktika. Liwat naton nga ginasayasat ang pagpatuman sini, kag liwat nga ginausisa ang mga natrabaho kag hitabo agud base diri liwat nga maghimo sang kongklusyon kag desisyon agud labi pa nga isulong ang rebolusyonaryo nga hilikuton.

5. Ano ang pagtasa?

Ang pagtasa isa ka dagway sang pag-analisar. Kabahin ini sang rebolusyonaryo nga pagtuon. Duha ka sahi sang pagtasa ang kinaandan naton nga ginaubra: ang pagtasa sang hilikuton kag ang pagtasa sang kahimtangan. Ang pagtasa sang hilikuton amo ang pag-analisar agud matakos kon ano ang sitwasyon ukon nalab-ot sa pagtungod sang programa ukon plano. Ang pagtasa naman sang kahimtangan amo ang pag-analisar sa kinaiya sang sitwasyon kag sang lebel sang banggianay sang mga sahi sa katilingban.

Halimbawa sang pagtasa sang hilikuton amo ang bulanan nga pagtasa nga kinaandan nga ginaubra naton kadungan sang paghanda sang mga pahayag. Ginahilera diri ang mga natungdan kag wala natungdan, mga naagom kag wala naagom base sa plano sang paghulag. Nagahimo man kita sang pagtasa pagkatapos sang tagsa ka aksyon pangmasa. Matumod man diri kon ano ang mga nahikot kag wala nahikot, ano ang mga kulang nga dapat pulun-an, ang mga kahuyangan nga dapat pangibabawan kag ang mga sala nga dapat tadlungon, kag ang mga hilikuton sa palaabuton.

Halimbawa sang pagtasa sang kahimtangan amo ang pag-analisar naton sa balanse sang mga pwersa - ang naabot nga pagsulong sang rebolusyonaryo nga pwersa sa isa ka bahin kag ang ikasarang sang reaksyunaryo nga pwersa sa pihak. Ginaathag naton ang nalab-ot nga lebel sang rebolusyonaryo nga pag-organisa, kag kon ano ang mga kinahanglanon kag katungdanan agud labi pa nga isulong ang rebolusyonaryo nga pwersa kag ikasarang nga mag-away sa isa ka panahon. Ginaathag naton ang pwersa, dispusisyon kag paghulag sang kaaway, kag kon paano ini padayon nga pahuyangon. Gani, matantya naton ang aton ikasarang sa pagsulong sang paghimakas kag ang ikasarang naman sang kaaway agud magbalos.

Isa pa ka halimbawa ang pagtasa naton sa kahimtangan pang-ekonomiya sang mga mangunguma kag mamumugon sa uma halimbawa matapos ang bagyo agud makahimo sang natungdan nga mga tikang agud masabat ang mga kinahanglanon.

Kinahanglan ang padayon kag napanahon nga pagtasa. Ginaseguro sini nga muklat kita sa kahimtangan kag mga kinahanglanon sang paghulag, kag napanahon kita nga makatalana sang mga hilikuton. Ang pagtasa nagahatag sa aton sang direkta, gilayon kag ispesipiko nga basehan sa husto nga pagplano kag pagtungod sang aton mga hilikuton.

Sa tion nga nagatuhaw sa padayon nga pagtasa nga nagbag-o na ang kahimtangan, ukon indi gani sala ang nauna nga pagtantya sang kahimtangan, kinahanglan nga baguhon ang plano agud mapasanto ang paghulag sa kongkreto nga kahimtangan.

Subong man, nakabase ang mga plano sa pagtasa sang nalab-ot nga lebel sang hilikuton. Kon amo, ginabag-o ang mga plano kag paghulag santo sa mga pagbag-o kag pag-uswag nga matumod sa padayon nga mga pagtasa sang hilikuton.

6. Ano ang pagsuma?

Ang pagsuma amo ang pag-analisar sang aton positibo kag negatibo nga inagihan agud mag-ayap sang mga leksyon. Ang mga kongklusyon nga mabilog naton sa pagsuma ang mga pangkabilugan nga leksyon nga makaubay sa aton paghulag.

Makapanuto kita pareho sa positibo kag negatibo nga inagihan. Ginauyatan naton ang mga natun-an sa positibo nga inagihan kag labi pa nga ginapauswag ini. Makapanuto kita halin sa negatibo nga mga inagihan; mahimo nga malikawan ang pareho nga mga inagihan kon hugot nga paga-uyatan ang mga leksyon halin diri.

Madamo nga klase sang pagsuma, depende sa aton kinahanglanon kag sa sakop kag kinaiya sang inagihan nga ginasuma. Kinaandan nga ginasuma naton ang inagihan sa paghulag sang masa, sa pagpamuno sa masa kag sa paghulag sang organisasyon. Halimbawa sini ang pagsuma sang inagihan sa paglunsar sang isa ka kampanyang masa. Diri nagakuha kita sang mga leksyon sa husto kag maayo nga pamaagi sang paghanda kag paglunsar sang isa ka kampanyang masa. May ara man nga pagsuma sang inagihan sa hilikuton pangmasa sa lokalidad agud magkuha sang mga leksyon sa husto kag maayo nga pamaagi sang pagtungod sang hilikuton pangmasa kag solido nga pag-organisa sa baryo.

Matapos mapaathag ang mga datos kag resulta sang paghulag, santo sa sakop sang panahon kag inagihan nga ginasuma, ginahatagan naton igtalupangod ang:

- a) pagsulong, pagkaguot ukon pag-atras sang paghulag; ang mga kabangdanan kag kahimtangan nga nagtuga sini; kag mga leksyon nga makuha diri.
- b) mga talalupangdon nga kadalag-an, kaayuhan, kahuyangan kag kasaypanan sa paghulag; ang mga kahimtangan kag panan-awan nga nagtuga sang mga ini; kag ang mga leksyon nga makuha diri.

Halin sa mga ini, matumod ang mga rekisitos para sa maayo nga pagtungod sang hilikuton ukon para sa madinalag-on nga aksyon. Ang kabilugan sang mga leksyon nga makuha sa pagsuma magaserbi nga ubay sa panibag-o nga lebel sang pagplano kag paghulag. Makahatag ang mga ini sang dugang nga kumpyansa para sa padayon nga pagsulong sang hilikuton.

Ang pagsuma malahalon nga bahin sang aton pagtuon. Paagi sini, maayo kita nga makapanuto halin sa kaugalingon nga inagihan. Aktibo naton nga magamit ang inagihan, positibo ukon negatibo man, agud padayon nga pauswagon ang aton kinaalam kag paghangop sa aton mga hilikuton kag katungdanan. Paagi sa pagsuma, mapahugot naton ang paghangop sa mga prinsipyo sang rebolusyon base sa nangin inagihan mismo.

7. Paano ang bilog nga proseso sang paghibalo kag sang rebolusyonaryo nga pagtuon?

Hibal-on naton ang kamatuoran halin sa hitabo. Suno kay Mao, "Ang mga 'hitabo' amo ang tanan nga bagay nga obhetibo (ukon kongkreto) nga nagaluntad; ang 'kamatuoran' amo ang internal nga pag-inangtanay nila, yadtong mga layi nga nagasakop sa ila; kag ang 'paghibalo' amo ang pagtuon."

Ang paghibalo sa kahimtangan kag ang paghulag agud bag-uon ini isa ka padayon nga proseso. Halimbawa, padayon naton nga ginahibalo ang kahimtangan sa isa ka baryo, ginapukaw, ginaorganisa kag ginapahulag ang masa agud malubad ang mga palaligban. Sa tagsa ka tikang sang paghulag, ginahibalo anay naton sing maayo ang kahimtangan kag mga palaligban.

Sa tion nga nagasugod pa lamang kita nga maghulag sa baryo, ginahibalo naton ang kasaysayan sang lugar, ang kinaiya sang tereyn, anano ang mga pananum kag palangabuhian, anano ang palaligban sang mga mangunguma, sanday sin-o ang masaligan kag masandigan nga maghulag, sanday sin-o ang mga agalon nga mayduta kag mga ahente nila, kgbp. Base sa panugod nga pagpanayasad kag pag-analisar, nagahimo kita sang mga plano para sa hulu-halintang nga pag-abot, pagpukaw, pag-organisa, tubtob pagpahulag sa masa. Ginaubayan kita sang mga pagpaathag sa teorya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa, pareho sang pagpaathag sa mga sahi.

Samtang ginapatuman naton ang mga plano, padayon naton nga ginasayasat kag ginausisa ang kahimtangan. Nagakadugangan ang impormasyon. Nagakakumperma ang pila ka nauna nga kongklusyon, samtang nagakapamatud-an nga sala ang iban pa. Ginausisa naton base sa praktika ukon sa mga resulta sang paghulag kon husto ukon sala ang mga nauna naton nga pag-analisar, kongklusyon kag mga plano. Pulu-panahon nga ginatasa ang bilog nga kahimtangan agud matumod ukon masabat ang mga pagbag-o diri.

Base sa bag-o, mas manggaranon kag mas insakto nga mga ideya kag kongklusyon, liwat kita nga nagaplano kag ginapasanto ang paghulag agud bag-uhon ang kahimtangan. Ginatadlong ang sala nga ihibalo, ginatadlong ang sayup nga mga pamensaron kag pagginawi, ginasaway ang sala nga mga paghulag. Kadungan sini, ginasakdag naton kag ginahimud-usan yadtong mapamatud-an nga husto kag matuod-tuod.

Sa tion nga nag-angkon sang bastante nga inagihan, ukon sa mga kahigayunan nga may daku nga pagbag-o sa kahimtangan ukon hilikuton, ginasuma naton ang bilog nga inagihan agud makakuha sang mas madalum nga mga leksyon. Ang mga leksyon nga ini magaserbi nga ubay sa panibag-o kag mas mataas nga lebel sang paghulag. Ginatungtong ang pagsuma sa mga ginahimo nga pagtasa sang kahimtangan kag hilikuton.

Malahalon nga bahin sa bilog nga proseso nga ini ang pagtasa sa kaugalingon nga pwersa: pagtasa sang bilog nga yunit sa kaugalingon nga paghulag kag kahimtangan, kag pagtasa sa paghulag kag hilikuton sang tagsa-tagsa. Diri nagasulod ang pagsaway kag pagsaway-sa-kaugalingon.

B. PAANO HUSTO NGA GINAANALISAR ANG MGA BAGAY KAG HITABO?

Ginapadalum naton ang paghangop naton sa isa ka bagay ukon hitabo paagi sa pag-analisar. Ang mga kongklusyon nga mahuman sa husto nga pag-analisar nagaubay sa pinakamalahalon nga tikang sa pagtuon - ang pagpraktika. Gani tun-an naton kon paano husto nga ginaanalisa ang mga bagay kag hitabo.

1. Ano ang ginabasehan sang husto nga pag-analisar?

Nakabase ang husto nga pag-analisar sa kongkreto, aktwal, matuod-tuod, ukon obhetibo nga mga kahimtangan kag hitabo. Buot silingon, indi ini nagasugod sa mga damgo, haum-haum, desparates kag iban pa nga pang-inu-ino ukon pamensaron nga suhetibo ukon wala sang kongkreto nga basehan. Kongkreto nga pag-analisar sa kongkreto nga kahimtangan ang solo nga husto nga pamaagi sang pag-analisar.

Masami matabo nga mabudlay magbalay sang husto nga kongklusyon—halimbawa mabudlay matumod ang matuod nga kinaiya ukon kabangdanan sang isa ka problema—bangud kulang pa sa kongkreto nga datos. Halimbawa, madamo sa uyat nga datos ang sala ukon suhetibo. Sa sini nga mga kahigayunan, kinahanglan nga palawigon kag padaluman pa ang pagpanayasat sa kahimtangan.

Nagakatabo man nga indi malab-ot ang husto nga kongklusyon bisan bastante ukon sobra pa sa kinahanglan ang uyat na nga datos. Ini bangud sa kakulangan sa husto nga pag-analisar ukon pagproseso sa datos. Dala sini, mahimo nga kulang man sa paggamit sang mga prinsipyo nga nagaubay sa pag-angot-angot sang pugtak-pugtak nga datos.

Nagakatabo pa gani nga sala nga mga kongklusyon ang ginadangtan bunga sang sala nga pag-analisar, bisan bastante ang datos nga ginabasehan. Sa sini nga eksperyensya, kinaandan nga ang sala nga pag-analisar ang bunga sang sala nga pag-alangot-angot sang datos.

Magsugod sa mga matuod-tuod ukon aktwal nga mga hitabo kag kongkreto nga mga datos sang kahimtangan. Tun-an ang angtanay sang mga datos, hitabo, kag iban pa. Ano ang malahalón, ano ang indi? Ano ang matuod-tuod, ano ang sala? Paano ang pagpasunod sang mga hitabo? Ini ang ginabasehan sang husto nga pag-analisar.

2. Ngaa ginasiling naton nga ang tanan nga bagay nagabag-o?

Ang tanan nga bagay nagabag-o. Wala sang anuman nga bagay ang masiling naton nga human ukon him-os na gani indi na magabag-o. Kon panilagan naton ang kapalibutan, ang naturalisa kag ang katilingban sang tawo, makita naton nga padayon nga nagabag-o ang mga bagay-bagay—bisan na ang tawo. Tagsa ka bagay may pagtugdo, pag-uswag kag pagligad. May mga pagbag-o nga hinay-hinay, may mga gulpihanay naman. Kag ang pagbag-o matabo sa bilog nga proseso sang pagluntad sang bagay, halin sa umpisa tubtob sa katapusan sini.

Madamo ang nagapati nga wala nagabag-o ukon imposible nga magbag-o ang madamo nga bagay. Isa ka kabangdanan sini kay indi tanan nga pagbag-o ang madasig nga makita ukon indi gani malawig ang proseso sang pagbag-o. Isa pa, ginapalapnag ang ini nga pamensaron sang mga nagahari nga sahi agud mapabilin ang ila paghari. Halimbawa, may mga nagasiling nga indi na mahimo nga bag-uhon ang kahimtangan nga may mga manggaranon kag may mga imol. Nabal-an naton nga indi ini matuod, kag ginapalapnag lamang ini sang mga nagahari nga sahi nga nagapanginpulos sa sistema nga manughimulos kag manugpigós agud ipahilayo ang masa sa rebolusyon.

Madamo man ang nagapati nga kon nagabag-o man ang mga bagay, ini pagsaylo lamang sa pwesto, pagdugang lamang sa isip, ukon gani pagsulit-sulit lamang. Halimbawa, ang mga makit-an lamang sa kasaysayan ukon pag-uswag sang katilingban amo ang pagbakwet sang tawo, pagdaku sang populasyon, pagbulos sang bag-o nga henerasyon, ukon mga aksyon sang mga “dungganon nga lider”. Ginapanginwala sang subong sini nga paglantaw ang sandigan ukon rebolusyonaryo nga mga pagbag-o nga nagakahanabo sa kasaysayan pareho sang mga pagbag-o sa sistema sa ekonomiya, pulitika kag kultura sang katilingban.

Ang kinaalam sang tawo bunga sang pagtuon sa pagbag-o, paghulag ukon pagluntad sang mga bagay. Kadungan sang pag-uswag sang katilingban, padayon man nga nagauswag ang kinaalam sang tawo. Nagasulong ang kinaalam sang tawo sa pag-analisar nga husto nga nagatukib sa mga kabangdanan kag pamaagi sang pagbag-o. Sa

pag-uswag sang kinaalam sang tawo, aktibo kag epektibo siya nga makahulag sa pagbag-o sang mga bagay para sa iya benepisyo.

Ang kinaalam nga mahangpan sang tawo ang mga bagay paagi sa pagtuon sa pagbag-o amo ang nagahatag sa aton sang kalig-on sang buot kag kalig-on sang determinasyon sa atubang sang problema kag mabudlay nga sitwasyon. Ginatudlo sini sa aton nga sa tion nga husto naton nga maanalisar ang kahimtangan, mahangpan naton kon paano lubaron ang problema kag atubangon ang mabudlay nga sitwasyon.

3. Ano ang kabangdanan sang pagbag-o sang mga bagay?

Tagsa ka bagay may duha ka bahin ukon aspeto nga magkabanggi kag nagabanggianay. Ini ang ginatawag naton nga kontradiksyon. Ang kinaiya sang bagay ginatalana sang kontradiksyon, kag ang pag-uswag kag pagbag-o sang bagay ginatalana sang pagbinanggianay sang duha ka aspeto sang kontradiksyon. Gani, ang kabangdanan sang pagbag-o sang anuman nga bagay yara sa sulod, ukon alibutud, kag wala sa gwa sini.

Halimbawa, ngaa nagabag-o kag nagauswag ang katilingban Pilipino? Badlit bala ang nagatalana, ang klima kag kadutaan ayhan, ukon ang bulig sang iban nga pungsod? Indi. Ang nagapahulag sang katilingban amo ang kontradiksyon sa sulod sini: ang banggianay sang mga sahi. Sa isa ka bahin yara ang mga sahi nga nagahari, nagapanghimulos kag nagapugong sa pag-uswag sang banwa; kag sa pihak nga bahin naman yara ang mga sahi nga ginaharian, ginahimuslan kag nagahandum sang pag-uswag, kahilwayan kag demokrasya.

Nagaimpluwensya naman ang mga panggwa nga kahimtangan sa pagbag-o sang bagay. Wala sang bagay ang nagaluntad nga hamulag sa iya kapalibutan. Sa iya paghulag kag pag-uswag, maangtan sini ang iban pa nga bagay sa kapalibutan. Ini ang panggwa nga mga kahimtangan nga nagapadasig ukon nagapahinay sa pagbag-o sang bagay.

Halimbawa, ang nagatalana sa padayon nga pag-uswag sang isa ka kaupod amo ang banggianay sang husto kag sala nga mga ideya sa kaugalingon niya: ang pagsakdag sang pungsudnon-demokratiko nga interes sang pumuluyo batok sa anuman nga nagabunggo diri. Gani yara sa natungdan nga kaupod ang pagdesisyon kon magapursegir sa rebolusyon ukon magpasibo na lang. Apang may malahalón nga impluwensya man ang panggwa nga kahimtangan sa iya pagdesisyon: ang iya mga kakolektibo, ang nagaubay sa yunit niya, ang iya pamilya, ang iya pinalangga, ang masa nga ginapakig-updan niya sa paghulag, kag iban pa.

Sa halimbawa nga una nga nasambit, ang pag-uswag sang katilingban Pilipino pangunahon nga nakasandig sa banggianay sa tunga sang pumuluyo batok sa imperyalismong US, pyudalismo kag burukrata kapitalismo nga matalum nga mareplektar sa rebolusyon. Ang pagsulong kag kadalag-an sang rebolusyon indi matalana sang paborable nga kahimtangan panggwa pareho sang kadalag-an sang rebolusyon sa iban nga banwa kag krisis sa iban nga banwa, subong man sang bulig sang mga abyan. Apang ang maayo nga kahimtangan panggwa, kag ang bulig sa rebolusyon malahalón kag nagabulig sa pagsulong sang rebolusyon tubtob sa kadalag-an.

Ginatudlo sang subong sini nga paghangop naton ang paglikaw sa pagkahapaw sa pag-analisar. Agud mahangpan naton ang pag-uswag sang isa ka bagay, kinahanglan nga tun-an naton ang internal nga kinaiya sini, subong man ang angtanay sini sa iban pa nga bagay. Kinahanglan nga hibal-on naton kon ano sa mga natipon nga datos ang internal

kag ano ang panggwa. Kinahanglan nga hibalo naton ang internal nga kontradiksyon kag paano ini ginaimpluwensyahan sang panggwa nga kondisyon.

4. Ngaa ginasiling naton nga ang “pagtungang isa sa duha” ang husto nga pamaagi sang pag-analisar?

Ang “pagtungang isa sa duha” walay liwan kundi ang pagtuon sang kontradiksyon. Ini ang pagkadto sa alibutud sang bagay agud tun-an ang kinaiya kag pagbinanggianay sang magkabanggi nga aspeto sang kontradiksyon. Ginatun-an ang paghulag kag pag-uswag sang taga ka aspeto, ang dagway kag pamaagi sang pagluntad kag pagbinanggianay, pagsingki kag pagbahar sini, aksyon kag balos nga aksyon, kag iban pa. Ini ang husto nga pamaagi sang pag-analisar.

Ginatun-an sini nga aton gid paglikawan ang pagkabangian lamang. Bangian ang paglantaw sa isa ka aspeto lamang sang bagay ukon kontradiksyon; kag ang sobra nga pagtum-ok sa isa ka aspeto samtang ginapakagamay ang pihak. Bangian man ang pagtuon lamang sa duha ka aspeto nga wala ginatun-an kon paano sila nagaangtanay kag nagabanggianay.

Halimbawa, sa pag-analisar sang isa ka kaupod, ginatun-an naton ang positibo kag negatibo nga mga kinaiya niya. Sa pag-analisar sa isa ka baryo, ginatun-an naton ang mga mangunguma kag mamumugon sa uma sa isa ka bahin, kag ang agalon nga mayduta sa pihak nga bahin. Sa pag-analisar sa katilingban, ginatun-an naton ang mga ginahimuslan kag ginapigos sa isa ka bahin, kag ang mga nagapanghimulos kag nagapamigos sa pihak nga bahin.

Agud mabal-an ang esensya ukon kinaiya sang isa ka bagay, kinahanglan nga hibalo kon ano sa duha ka aspeto sini ang nagapangibabaw, ukon prinsipal. Tama ka malahalon sini bangud ang mas mabug-at sa duha ka aspeto amo ang nagatalana sang esensya ukon kinaiya sang bagay ukon hitabo nga ginausisa.

Anuman nga bagay ang aton ginaanalisa, ginasentruhan dayon naton ang pagtuon sa kinaiya sini: ang pagtuon sa kontradiksyon sa alibutud sini, ang pagtuon sa magkabanggi nga aspeto, bahin, kinaiya ukon pwersa nga nagapahulag sini, kag pagtumod sa kon ano nga aspeto ang nagapangibabaw. Sa isa ka kaupod, halimbawa, ginaanalisa naton ang kontradiksyon sang mga pamensaron ukon kinaiya nga positibo ukon negatibo, husto ukon sala, rebolusyonaryo ukon indi rebolusyonaryo. Kag maathag nga ginatumod ang nagapangibabaw nga kinaiya - ang positibo, husto, kag rebolusyonaryo.

Sa pag-analisar sang aton mga paghulag, ginausisa naton ang naagom kag wala naagom, kag kon tubtob ano nga lebel nalab-ot ang tinutuyo; ang mga kadalag-an kag kahuyangan; kag iban pa. Subong man, ginatumod naton kon ano ang nagapangibabaw.

Sa pag-analisar sang kontradiksyon, ginagamit naton ang pagkumparar kag pagtuhay. Ang kontradiksyon nga nagapahulag sang bagay nga ginaanalisa ang labi naton nga makilala paagi sa pagkumparar kag pagtuhay sini sa iban pa nga kontradiksyon. Ang kontradiksyon sa aton baryo, halimbawa, makumparar kag matuhay naton sa kontradiksyon sa iban nga baryo.

Sa pagkumparar, ginausisa naton ang mga kinaiya nga komun nga ginaangkon sang kontradiksyon nga ginatun-an sa iban pa nga kontradiksyon. Nagabulig ini sa aton agud sentruhan dayon ang pag-analisar sa esensya sang bagay kag makaubay sa aton sa pagtuon sang kontradiksyon.

Sa pagtuhay, ginaanalisar naton ang mga kinaiya nga natuhay sa ginaangkon sang iban nga kontradiksyon, mga kinaiya nga partikular lamang sa iya. Sa pagtuhay mas mabilog kag mapaundan naton ang paghangop sa bagay nga ginaanalisar. Kinahanglan ang pagtuhay agud makahuman sang husto kag nagasanto nga solusyon ukon pamaagi sang paghulag.

Halimbawa, sa pag-analisar sang kontradiksyon sa aton baryo nga ulumhan, nabal-an naton nga pareho ini sang kontradiksyon sa mga baryo nga ulumhan sa Pilipinas. Gani dapat ipatuman ang rebolusyon agraryo sa baryo naton, kag ang mga inagihan sa pagpatuman sang rebolusyon agraryo nga mabasa naton sa ANG BAYAN makahatag sa aton sang ideya kon paano ini igalunsar sa kaugalingon nga baryo nga ginahulagan. Apang mahimo nga magkatuhay ang dagway kag pamaagi sang pagpangilkil sang arkila sa duta sang agalon nga mayduta, ang kinaiya kag kusog sang agalon nga mayduta, sang iya administrador, sang pwersa militar, ang kadakuon kag kalig-on sang asosasyon masa sa baryo, ang kusog kag kahandaan sang masa, kag iban pa. Gani indi pwede nga kopyahon ang kada tikang nga ginhimo sang iban nga baryo sa pagpanubo sa arkila sa duta.

Malahalon sa pagkilala sa bagay ang paghibalo sa kasaysayan sini. Sa pag-analisar naton sa kaupod, ginahibalo naton ang iya sahi nga ginhalinan, ang iya pamilya, ang iya pagkamuklat, ang kasaysayan sang iya paghulag. Sa pag-analisar naton sa katilingban Pilipino, tuman kamalahalon nga mahangpan ang kasaysayan sini agud mahibal-an ang istoriko nga gamot sang subong nga kahimtangan kag labi nga mahangpan ang sandigan nga kinaiya sini.

Ang pag-analisar nga nagatunga sang isa sa duha ang husto nga pamaagi sang pag-analisar. Ginahibalo naton ang duha ka aspeto nga nagabug-os sa kontradiksyon. Ginahibalo naton kon ano sa duha ka aspeto ang nagapangibabaw ukon prinsipal. Ginakumparar naton ang isa ka bagay sa iban pa agud mahibal-an ang esensya nga komun sa ila. Ginatuhay naton ang bagay nga ini sa iban pa agud mapaundan kag mabilog ang paghangop sa bagay nga ginaanalisar. Ginahibalo naton kon paano nag-uswag ang kontradiksyon.

5. Sa isa ka kinaandan nga bagay, ano ang pangunahon nga nagatalana sang pagbag-o?

Ang kinaandan nga bagay ukon proseso nga ginaanalisar naton kumplikado. Buot silingon, madamo ini sang angkon nga kontradiksyon. Kinahanglan nga tun-an ang lain-lain nga kontradiksyon nga ini, ang duha ka aspeto sang tagsa ka kontradiksyon, kag ang angtanay sang mga kontradiksyon sa isa kag isa agud malikawan ang pagkabangian.

Sa madamo nga kontradiksyon nga ini, may isa ka kontradiksyon nga makahulusga sa pag-uswag sang bagay ukon proseso. Ang kontradiksyon nga ini amo ang nagatahi, nagaangot, kag nagaapekto sa pagluntad kag pag-uswag sang tanan nga iban pa nga kontradiksyon.

Yabi, kon amo, sa paghangop sa kinaiya sang isa ka kumplikado nga bagay ukon proseso kag kon paano ini nagauswag, ang pagtumod kon ano ang prinsipal nga kontradiksyon sa bagay ukon proseso, kag paghibalo kon paano ini nagaluntad kag nagauswag.

Agud mahibal-an kon ano ang makahulusga ukon prinsipal nga kontradiksyon, kinahanglan nga madaluman nga tun-an ang lain-lain nga kontradiksyon sa isa ka bagay

ukon proseso. Bangian ukon suhetibo ang pagtuon sa isa ka kontradiksyon lamang, bisan ini ang prinsipal ukon makahulugang nga kontradiksyon. Indi maathag nga mapintal nga ini na ang prinsipal nga kontradiksyon. Indi makita ang kaangtanan sini sa iban pa nga kontradiksyon nga nagaluntad.

Halimbawa, sa pag-analisar sa kahimtangan sang isa ka baryo, tama kadamo sang kontradiksyon. Yara ang kontradiksyon sa tunga sang agalon nga mayduta sa isa ka bahin, kag mga agsador kag mamumugon sa uma sa pihak nga bahin. Yara ang kontradiksyon sa tunga sang manggaranon nga mangunguma, kag imol nga mangunguma kag mamumugon sa uma. Yara ang kontradiksyon sa tunga sang mga agalon nga mayduta, kag sa tunga sang mga agalon nga mayduta kag manggaranon nga mangunguma. Yara ang kontradiksyon sa tunga sang mga komersyante kag mga mangunguma. Yara ang kontradiksyon sa kubay sang mga mangunguma.

Sa subong sini nga baryo, ang prinsipal nga kontradiksyon amo ang sa tunga sang agalon nga mayduta sa isa ka bahin, kag mga agsador kag mamumugon sa uma sa pihak nga bahin. Ini ang nagakorte kag mabug-at nga nagaimpluwensya sa iban pa nga kontradiksyon sa baryo. Ang pagtumod sa prinsipal nga kontradiksyon tama ka malahalon sa paghangop sa kahimtangan sang baryo.

Malahalon naman nga maanalisar ang nagkalain-lain nga kontradiksyon agud makita ang kabilugan nga kahimtangan. Ginatun-an naton ang angtanay sang nagkalain-lain nga kontradiksyon sa isa kag isa, kag sa kabilugan.

Pareho sa simple nga bagay ukon proseso, ang prinsipal ukon nagapangibabaw nga aspeto sang kontradiksyon ang nagatalana sa kinaiya sang isa ka bagay. Sa kumplikado nga bagay ukon proseso, ang prinsipal nga aspeto sang prinsipal nga kontradiksyon ang pangunahon nga nagatalana sang kinaiya sang isa ka bagay, sang esensya sini.

Sa halimbawa nga gintumod, nagapangibabaw ang agalon nga mayduta sa mga agsador kag mamumugon sa uma. Nagapangingikil siya sang arkila sa duta kag makatalana sang tuman kanubo nga suhol sa mga mamumugon sa uma. Nagaimpluwensya ini sa pagluntad sang iban pa nga kontradiksyon. Ang subong sini nga kahimtangan ang ginabasehan sang pagpanghimulos sang komersyante kag usurero sa mga imol nga mangunguma kag mamumugon sa uma, kag sang mga manggaranon nga mangunguma sa mga mamumugon sa uma. Ang pagpangibabaw sang agalon nga mayduta ang makatalana sang kinaiya sang kahimtangan sa ginaanalisar nga baryo.

Ang paglubad sang prinsipal nga kontradiksyon ang magahatag alagyan sa paglubad sa iban pa nga kontradiksyon. Sa halimbawa nga nasambit, ginaatubang naton ang banggianay sa tunga sang manggaranon nga mangunguma, sa isa ka bahin, kag sang mangunguma kag mamumugon sa uma, kaangot sang pagrumpag sa paghari sang agalon nga mayduta. Buot silingon, ginanyutralisa naton sila, kag wala ginapatam-an nga sakitan ang interes agud indi aktibo nga magdampig sa agalon nga mayduta kag sa baylo mabuyok pa nga magsuporta sa paghimakas sang mangunguma kag mamumugon sa uma tubtob masarangan.

Ano ang ginatudlo sang aton paghangop nga sa kinaandan nga bagay nga nagaangkon sang madamo nga kontradiksyon, ang prinsipal nga kontradiksyon ang makahulugang sa pag-tiyog sang bagay nga ini kag ang prinsipal nga aspeto sang prinsipal nga kontradiksyon ang pangunahon nga nagatalana sa kinaiya sang bagay? Ginatudlo sini sa aton nga sa pag-analisar, tun-an naton ang mga kontradiksyon nga nagabug-os sang bagay, analisahon kon ano sa mga kontradiksyon ang prinsipal, tun-an kon paano ini nagatahi kag nagaimpluwensya sa iban pa nga kontradiksyon, tun-an ang mga aspeto

sini kag hibal-on kon ano sa duha ka aspeto sini ang prinsipal. Kinahanglan man nga tun-an ang sekundaryo nga mga kontradiksyon kag ang mga aspeto sini.

6. Ngaa kinahanglan ikonsiderar ang angtanay sang kabilugan kag mga bahin?

Sa pag-analisar sang bagay, dapat iangot ini sa kabilugan agud malikawan nga mangin bangian, hapaw kag lutaw ang mga kongklusyon. Sa pihak nga bahin, ang pag-analisar sang bagay mabilog kag mapadalum sa tion nga maayo nga ginaanalisa ang tanan nga bahin sini.

Anuman nga bagay nga ginaanalisa naton kabahin sang isa ka mas masangkad nga kabilugan. Dapat ikonsiderar ang relasyon sang bagay nga ginaanalisa sa kabilugan nga ini. Kinahanglan nga hatagan igtalupangod kon paano nagaimpluwensya kag nagareplektar sa bagay nga ginausisa ang pag-uswag sang kabilugan. Gani mas mahangpan pa naton ang kabangdanan kag pag-uswag sang yadto nga bagay.

Halimbawa, ang baryo nga ginahulagan naton kabahin sang isa ka munisipalidad kag isa ka probinsya. Ang mga hitabo sa munisipalidad kag sa probinsya, pareho sang pagsingki sang reaksyon militar, mapanilagan sa aton baryo sa pagtukod halimbawa sang CAFGU ukon sa pagluntad sang mga operasyon militar. Sa pag-angot sang pag-analisar sa baryo kag relasyon sini sa mga hitabo sa banwa kag probinsya, mas mahangpan naton kon paano kag ngaa nagakatabo ang reaksyon militar sang kaaway. Indi naton pagapamensaron nga simple nga reaksyon ini sang isa ka hitabo nga natabo halimbawa sa baryo.

Isa pa ka halimbawa amo ang paghulag sang aton grupo kag komiteng pang-organisa sa baryo. Ang aton mga plano nagakonsiderar kag nakabase sa plano sang seksyon kag distrito. Gani sa pagtasa, ginahatagan naton sang igtalupangod ang epekto kag impluwensya sang ubay kag direksyon halin diri kag ang pangkabilugan nga paghulag sa sakop sang munisipalidad ukon seksyon.

Ang aton pag-analisar sa isa ka bagay dapat man nga maghatag sang igtalupangod sa pagtuon sang mga bahin nga nagabug-os sini. Mahimo nga mas bilog, maunod kag madalum ang aton paghangop sa bagay, makumperma ang mga panugod nga kongklusyon kag malikawan ang pahapyaw nga mga kongklusyon.

Sa aton pagtasa, halimbawa, indi dapat nga basta na lang ihambal nga maayo sa kabilugan ang dalagan sang paghulag. Dapat hatagan igtalupangod sa pag-analisar ang paghulag sang nagkalain-lain nga grupo kag ang pagtungod sang lain-lain nga hilikuton sa edukasyon, organisasyon kag pagmobilisa sa masa. Gani, mas maathag, maunod kag matuod-tuod ang aton pag-analisar sa nangin pagtungod sang plano ukon programa.

Isa pa ka halimbawa, sa pagtasa sa hilikuton pangmasa ginaanalisa ang kinaiya sang taga ka grupong pang-organisa, kag ang katag sang hilikuton sa taga ka sityo ukon bahin sang baryo. Ang amo nga pag-analisar sa mga bahin nga nagabug-os sang bagay nga ginatun-an ang makahatag sa aton sang bilog nga laragway sini.

7. Paano nagabag-o ang isa ka bagay?

May kontradiksyon halin sa umpisa tubtob matapos ang bagay. Malahalón nga tun-an kon paano nag-uswag ang kontradiksyon sa bilog nga proseso sang pag-uswag sang bagay, agud mahangpan ukon mahakos ang kinaiya sang bagay kag paano nagauswag ini. Ang pag-uswag sang mga bagay nagaagi sa kantitatibo kag kalitatibo nga pagbag-o.

Sa umpisa, ang isa ka aspeto sang kontradiksyon mas mabaskog kag nagapangibabaw sa pihak nga aspeto. Ang nagapangibabaw nga aspeto ang nagatalana sang basehan nga kinaiya sang bagay. Malakolonyal kag malapyudal ang kinaiya sang pungsod Pilipinas, halimbawa, bangud ginaharian sang imperyalismong US, lokal nga pyudalismo kag burukrata kapitalismo ang pumuluyo.

Apang indi pundo ang pusisyon nga ini. Walay-untat {walang-humpay} nga nagabanggianay ang duha ka aspeto. Padayon nga nagabag-o ang dagway kag kusog sang tagsa ka magkabanggi. Kag padayon nga nagabag-o ang dagway kag kasingkion sang ila pagbinanggianay, kaisa tago, kaisa hayag. Ini ang ginatawag nga lebel sang kantitatibo nga pagbag-o, isa ka lebel nga daw wala nagabag-o ang bagay. Ang matalupangdan lang naton, kon may ara man, amo ang magagmay nga pagbag-o sa porma ukon panggwa nga dagway sang bagay. Sa bilog nga lebel nga ini, wala nagabag-o ang pusisyon sang mga aspeto.

Sa Pilipinas halimbawa, ang banggianay sang mga sahi makit-an sa madamo nga mga pagbag-o sa porma pareho sang pagdamo sang walay palangitan-an, pagdamo sang mga welga kag iban pa nga paghimakas sang masa, pagbaskog sang hangaway sang banwa kag iban pa. Padayon nga ginabatuan sang pumuluyo ang pagpanghimulos kag pagpamigos. Padayon nga ginapalala sang nagahari nga sahi ang pagpanghimulos kag pagpamigos, kag ang pagsupil kag pagpaniplang sa pumuluyo. Nagabag-o ang kasingkion sang banggianay, nagabag-o ang balanse sang mga pwersa, apang wala nagabag-o ang kinaiya sang katilingban. Wala pa sang nagakatabo nga pagbag-o sa basehan nga relasyon sang mga sahi sa katilingban. Gani nagapabilin ang kinaiya nga malakolonyal kag malapyudal sang katilingban Pilipino.

Nagaangkon sang kalitatibo nga pagbag-o sa bagay sa tion nga nagbaylo sang pusisyon ang duha ka aspeto. Sa padayon nga pagbaskog sang dati nga sekundaryo nga aspeto kag pagluya sang prinsipal kag nagapausmod nga aspeto, magalab-ot ang panahon nga ang dati nga sekundaryo apang nagapasulong ang magapangibabaw kag ang dati nga prinsipal ang pagapangibabawan. Ini ang ginatawag nga lebel sang kalitatibo nga pagbag-o. Ang pagbinayluhanay sang pusisyon sang pagpangibabaw sang magkabanggi nga aspeto makita sa isa ka lumpat nga nagabag-o sa kinaiya sang bagay. Igatalana na subong sang bag-o nga nagapangibabaw nga aspeto ang kinaiya sang bagay.

Bunga sang pagbag-o sa balanse sang mga pwersa, nagaabot ang kalitatibo nga pagbag-o sa subong nga katilingban Pilipino sa pagdaog sang pungsudnon-demokratiko nga rebolusyon. Ang mga sahi nga dati nga nagahari, nagapamigos kag nagapanghimulos amo subong ang pagaharian, kag ang mga sahi nga sadto ginaharian, ginapigos kag ginahimuslan amo subong ang magahari. Magaluntad ang pagbag-o sa kinaiya sang katilingban Pilipino, upod na sang sandigan nga mga pagbag-o sa pulitika, ekonomiya kag kultura sang banwa.

Kinahanglan nga analisahon sa diin nagaserbi ang kantitatibo nga pagbag-o. Ang mga kantitatibo nga pagbag-o nga nagaserbi kag nagapabaskog sa prinsipal nga aspeto indi magapadulong sa kalitatibo nga pagbag-o. Ang mga kantitatibo nga pagbag-o naman nga nagaserbi kag nagapabaskog sa sekundaryo nga aspeto ang magapadulong sa kalitatibo nga pagbag-o.

Lantawon naton halimbawa ang reporma. Magkatuhay ang repormismo sa rebolusyonaryo nga paghimakas para sa reporma. Ang una nagasakdag lamang sang, kag nagapakabastante sa, pila ka hapaw nga pagbag-o nga wala nagahimakas para sa pagbag-o sa sandigan nga sistema, kag tigaylo nagabulig sa pagpabilin sini. Samtang ang rebolusyonaryo nga paghimakas para sa reporma, samtang nagasakdag sang

gilayon nga pagbag-o nagapabaskog sa rebolusyonaryo nga kubay, kag nagatudok kag nagaserbi sa rebolusyonaryo nga pagbag-o. Ang kinatuhay nga ini makita sa katuyuan kag pamaagi sang pagdala sang isyu kag paghimakas, halimbawa, sang pagpasaka sa presyo sang produkto sang mangunguma, ukon sa pagkontra sa pagsaka sa presyo sang langis. Repormismo ang magpakabastante sa partikular nga ginademanda nga wala ginabuyagyag ang gamot sang problema nga nasambit kag ang papel sang estado diri.

Dugang pa, ginaathag sa aton sang paghangop sa kantitatibo kag kalitatibo nga pagbag-o kon ano ang mga kinahanglanon kag kahimtangan agud matabo ang kalitatibo nga pagbag-o sang bagay ukon hitabo.

Halimbawa, sa pagtukod sang unyon sa pabrika kinahanglan nga tantyahon kon ang lebel sang pagpukaw kag pag-organisa sa mga mamumugon bastante na, ukon indi pa bastante, agud hayag nga ipakigbato na ang pagtukod sang unyon. Subong man, kinahanglan tantyahon kon bastante na ang kusog sang asosayon mangunguma para sa pag-atubang sa kampanya sa pagpanubo sa arkila sa duta. Sa tion nga indi husto nga naanalisa ang bagay nga ini, mapasugbo sa inaway nga indi pa masarangan, sa isa ka bahin, ukon indi gani magapang-alang-alang nga magsulod sa mga inaway nga masarangan kag dapat na nga isulong.

Isa pa ka halimbawa. Sa proseso sang pagsulong sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa, hulu-halintang nga nagatipon sang kusog ang rebolusyonaryo nga mga pwersa samtang ginapaluya ang reaksyunaryo nga mga pwersa. Kinahanglan maagom sini ang lebel sang kusog pangpulitika kag militar nga nagtipyok na ang balanse sang mga pwersa antes maagaw ang gahum pangpulitika. Ang paghandum sang madalian nga kadalag-an militar nga wala pa nalab-ot ang pagbag-o nga ini pat-ud nga magadangat sa kapaslawan.

Ginatudlo sa aton sang paghangop kon paano nagabag-o ang isa ka bagay, ang pag-agi sini sa kantitatibo kag kalitatibo nga pagbag-o, ang madaluman nga pag-analisa sa pagbag-o sa dagway kag kusog sang tagsa ka kabanggi, sa pagbag-o sa dagway kag kasingkion sang ila banggianay, sa aksyon kag balos-aksyon sang tagsa-tagsa sa kabanggi; paghangop sa kinatuhay sang kantitatibo kag kalitatibo nga pagbag-o; pagkilala kon ang kantitatibo nga pagbag-o makadto sa kalitatibo nga pagbag-o; kag sa paghangop sa mga kinahanglanon kag kahimtangan agud matabo ang kalitatibo nga pagbag-o.

8. Paano nagakalubad ang isa ka kontradiksyon?

Sa pagluntad sang kalitatibo nga pagbag-o sa pagbinayluhanay sang pusisyon sang prinsipal kag sekundaryo nga aspeto sang kontradiksyon, nagabag-o na ang kinaiya sang isa ka bagay. Nagakadula ang kondisyon sa pagluntad sang dati nga magkabanggi nga aspeto kag nagatapos ang daan nga bagay. Nagatugdo naman ang bag-o nga kontradiksyon kag bag-o nga bagay. Sa tion nga magpangibabaw ang bag-o nga aspeto sa daan, ang daan nga bagay nagabag-o sang kalidad kag nagahimo nga bag-o nga bagay.

Halimbawa, magabag-o ang malakolonyal kag malapyudal nga kinaiya sang katilingban Pilipino sa pagdaog sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa, sa paglutos sa armado nga gahum sang imperyalismong US, daku nga komprador burges kag daku nga agalon nga mayduta. Ang nasambit nga nagagaruk kag reaksyunaryo nga aspeto nga dati nga nagapangibabaw sa bug-os nga katilingban Pilipino nagahimo nga sekundaryo, kag ang dati nga nagapaidalum nga aspeto—ang pumuluyong Pilipino, sa rebolusyonaryo

nga pagpamuno sang sahi nga mamumugon kag sang partido sini, amo iya ang magapangibabaw. Sa pagbayluhanay sang lugar sang duha ka aspeto sang kontradiksyon sa katilingban Pilipino, nagabag-o na ini sa sandigan halin sa pagka malakolonyal kag malapyudal, kag nagatugdo bilang sosyalista nga katilingban.

Isa pa ka halimbawa, sa paglubad sang kontradiksyon sa tunga sang agalon nga mayduta kag mangunguma, ginasulong ang rebolusyon agraryo. Sa tion nga napatuman na ang maksimum nga programa sang reporma sa duta, nagakalubad ang kontradiksyon, nagakarumpag ang gahum sang agalon nga mayduta kag nagakadula ang pyudalismo. Nagatugdo naman ang palaligban sa pagpauswag sang kooperasyon kag kolektibisasyon sa agrikultura.

Kabahin sang pagtuon naton sa kon paano nagakalubad ang kontradiksyon ang paghibalo sa pamaagi sang paglubad sini. Ang banggianay nga magkatuhay sa kalidad malubad sa kalitatibo nga magkatuhay nga pamaagi. Ginatalana sang kinaiya sang kontradiksyon ang pamaagi sang paglubad sini. Halimbawa, ang banggianay sa tunga sang mga agalon nga mayduta kag mga mangunguma malubad lamang paagi sa rebolusyon agraryo; ang banggianay sa tunga sang imperyalista, daku nga komprador burges kag agalon nga mayduta sa isa ka bahin kag sang pumuluyo sa pihak malubad paagi sa demokratiko nga rebolusyon sang banwa. Ang banggianay naman sa tunga sang mangunguma kag mamumugon sa uma malubad paagi sa pagpasaka sang suhol sa balayon sang paghimakas batok sa pyudalismo; kag ang banggianay sa kubay sang pumuluyo malubad paagi sa pagpaathag sa husto kag sala.

Ang aton ginaanalisar amo ang mga bagay nga padayon nga nagahulag, nagauswag, kag nagabag-o. Ang paghangop naton kon amo sa kon paano nagabag-o ang mga bagay tama ka malahalon agud makahimo sang husto nga pag-analisar. Aton rebyuhon. Tanan nga bagay nagabag-o kag ang kabangdanan sang pagbag-o yara sa sulod sini, yara sa kontradiksyon, yara sa banggianay sang magkabanggi nga aspeto nga nagabug-os sini, nga nagaluntad sa bilog nga proseso halin umpisa tubtob katapusan sini. Ang panggwa nga mga bagay nagaimpluwensya diri kag nagaakto nga kahimtangan sa pagbag-o sini. Ginatalana sang prinsipal nga aspeto sang kontradiksyon ang kinaiya sang bagay. Ang kinaandan nga bagay kumplikado kag ginabug-os sang madamo nga kontradiksyon, kag ang prinsipal nga kontradiksyon ang makatalana sang pangunahon nga kinaiya sang yadto nga bagay. Walay-untat nga nagabanggianay ang magkabanggi nga aspeto kag nagaagi sa panahon sang hinay-hinay kag kantitatibo nga pagbag-o. Amat-amat nga nagabaskog ang ginapangibabawan nga aspeto kag nagaluya ang nagapangibabaw nga aspeto tubtob maglumpat kag magbayluhanay sang lugar ang duha. Ini ang lebel sang kalitatibo nga pagbag-o, ang pagbag-o sa kinaiya sang bagay. Nagakalubad ang kontradiksyon. Kag nagasugod naman ang bag-o nga kontradiksyon kag bag-o nga bagay.

Ginatudlo sang subong sini nga paghangop naton sa paghulag kag pagbag-o sang mga bagay ang husto nga pamaagi sang pag-analisar - ang pagbase sa kongkreto, ang "pagtungang isa sa duha", ang pagpaathag kon ano ang internal kag panggwa, ang pagtuon sa tanan nga mga kontradiksyon nga nagabug-os sang isa ka kumplikado nga bagay, ang pagtumod sa prinsipal nga kontradiksyon kag sa prinsipal nga aspeto sang kontradiksyon agud matumod ang kinaiya sang bagay, ang pagtumod sa prinsipal kag sekundaryo nga mga kontradiksyon kag angtanay kag pag-uswag nila; pagtumod sa prinsipal kag sekundaryo nga aspeto sang tagsa ka kontradiksyon, kag paano sila nagabanggianay; paano natabo ang kantitatibo nga pagbag-o sang bagay kag ang pagbag-o sa kalidad sini kag kalitatibo nga pagbag-o sang bagay, kag paano nagabag-o

ang kalidad sini; paano ginakonsiderar ang angtanay sang kabilugan kag bahin; kag paano nagakalubad ang kontradiksyon kag nagatugdo ang bag-o nga bagay ukon kontradiksyon. Gani, mahangpan naton indi lamang ang kinaiya kag esensya sang bagay, kundi bisan kon paano ini pagabag-uhon. Sa malip-ot nga pulong, sa kabilugan, ginatudlo sini sa aton ang diwa sang kongkreto nga pag-analisar sa kongkreto nga kahimtangan.

PAGTULUN-AN III

ANG LINYA PANGMASA

1. Ngaa ang prinsipyo nga "ang masa kag ang masa lamang ang tagtuga sang kasaysayan" ang sadsaran nga prinsipyo sang linya pangmasa?

Ang prinsipyo nga "ang masa kag ang masa lamang ang tagtuga sang kasaysayan" isa ka prinsipyo nga nakuha sa syentipiko nga pamaagi sa madalum nga pag-analisar sa kasaysayan sang tawo. Siling ni Mao: "Ang masa, kag ang masa lamang, ang pwersa nga pangpahulag sa pagtuga sang kasaysayan sang kalibutan." Ginpamatud-an na sang madamo nga ginatos ka tuig sang kasaysayan sang sangkatawhan nga ang nagasulong sang mga pagbag-o sang katilingban walay liwan kundi ang masa. Sa ila pwersa sa produksyon nagakabuhi ang katilingban. Sa ila abilidad kag kinaalam nagauswag ang kinaalam kag kabuhi sang katilingban. Sa ila gahum mapahalin {mapapalis} ang anuman nga pwersa nga nagaupang sa pagsulong sang katilingban. Ang mga upang sa pagsulong sang katilingban maathag nga makita sa krisis nga ginaagihan sang bug-os nga katilingban, apang pinakamabug-at nga ginapas-an ini sang masa nga ginabug-os sang anakbalhas. Kon indi maghulag ang masa, indi maagom ang anuman nga sandigan nga pagbag-o sa katilingban. Ini ang kahulugan kon ginasiling naton nga ang masa ang matuod nga baganihan.

Ang prinsipyo nga "ang masa kag ang masa lamang ang tagtuga sang kasaysayan" ang sadsaran nga prinsipyo sang linya pangmasa bangud ginapaathag sini sa syentipiko nga pamaagi kon ngaa dapat lubos nga magsandig sa masa, kon ngaa dapat pukawon, organisahon kag pahulagon ang masa sa pagsulong sang rebolusyon kag sa pagsulong sang mga rebolusyonaryo nga hilikuton.

Ini ang mapag-on kag syentipiko nga basehan sang husto nga aktitud sa masa, sang walay kataka kag pursigido nga paghulag sa kubay sang masa kag sang mapainubuson nga pagtratar sa ila. Ini ang mapag-on kag syentipiko nga basehan sang pagbanggi sa sala nga pamensaron nga magsalig sa pila lang ka tawo, sa pagka palamandu sa isa ka bahin, kag pag-ako naman sang tanan nga hilikuton sa pihak nga bahin.

2. Ano ang buot silingon sang magsalig kag magsandig sa masa?

Dapat hugot naton nga hakson nga ang rebolusyon isa ka pagtinguha sang malapad nga masa. Kon wala ang ila pagsakdag kag aktibo nga pagpasakop diri, bisan san-o man indi maagom ang rebolusyonaryo nga mga katuyuan. Agud mapadaog ang demokratiko nga rebolusyon sang banwa, kinahanglan nga magsandig kag magsalig kita sa masa, partikular sa malapad nga masa sang mamumugon kag mangunguma.

Nakasandig ang pag-agom sang anuman nga katuyuan kag kalubaran sang anuman nga problema sa aktibo nga pagpasakop kag paghulag sang masa. Gani, dapat kita nga magkadto sa kubay sang masa, magpakighiliusa sa ila kag epektibo nga pamunuan sila. Sa walay kataka nga pagpukaw, pag-organisa kag pagpahulag sa malapad nga masa, matukod kag mapakita ang ila kusog kag ang mga rebolusyonaryo nga ideya mahimo nga isa ka gamhanan nga materyal nga pwersa nga amo ang magatulod sa pagsulong sang katilingban.

Siling ni Kaupod Mao, dapat kita magpakasampaton nga masalhin sa paghulag sang masa ang mga polisiya sang Partido, dapat magpakasampaton nga mapahangop kag mabaid ang malapad nga masa, indi lamang ang pila ka nagapanguna nga kadre sa taga ka kahublagan kag paghimakas nga aton ginalunsar.

3. Ano ang buot silingon sang hugot nga pag-angot sa masa kag mainit nga pagpakigpangabuhi sa ila?

Ang linya pangmasa nagakahulugan nga permi nga ginapabilin ang hugot nga pag-angot sa masa. Una sa tanan, ini amo ang pagbutang sa tagipusuon sang interes sang masa. Dapat naton seguruhon nga tanan nga kaupod hugot nga nakaangot sa masa kag permi nga ang ila interes ang ginakonsiderar sa tanan nga hilikuton. Ginatudlo sa aton sang linya pangmasa nga permi palanggaon ang masa kag permi nga magpamati sa tingog sang masa, kag sa baylo nga ihamulag ang kaugalingon ukon magpangibabaw sa ila mainit nga pagpakigpangabuhi sa masa.

Sa pagpakigpangabuhi sa masa, ginapukaw naton sila kag ginapataas ang ila lebel sang kamuklatan, ginabuligan naton sila nga boluntaryo nga organisahon ang kaugalingon kag ilunsar ang tanan nga esensyal nga paghimakas nga ginapahanugutan sang mga kahimtangan. Kinahanglan nga hatagan naton sang maid-id nga pagtamod ang kaayuhan sang masa, ang ila mga palaligban halin sa kawawad-on sang duta, mataas nga arkila sa duta, manubo nga suhol kgbp. tubtob sa partikular nga palaligban pareho sang kawawad-on ukon kakulangon sang bugas, asin, kag iban pa. Kinahanglan nga talakayon naton sing maayo ang mga ini kag maghimo sang natungdan nga desisyon bahin sa mga ini.

Paagi sa mga nasambit, mapahangup naton sa masa nga ginatiglawas naton ang ila interes kag ang aton kabuhi kasugpon sang ila kabuhi. Halin sa yadto nga paghangup, mabuligan naton sila nga mahangpan ang mas dalagku nga katungdanan kaangot sang pagsulong sang rebolusyonaryo nga paghimakas tubtob sa kadalag-an.

Wala sang matabo sa anuman nga pagtinguha sang isa ka nagapamuno nga grupo kon indi ini hugot nga pag-ikumbinar sa paghulag sang masa, nga maagom lamang paagi sa hugot nga pag-angot sa ila. Sa pihak nga bahin, kon ang masa lamang ang nagahulag nga wala sang malig-on nga pamunuan nga maayo nga maka-organisa sang ila paghulag, indi masustenir ang yadto nga paghulag, indi masulong sa husto nga direksyon, indi man mapasaka sa mas mataas nga lebel.

4. Ano ang buot silingon sang “halin sa masa, pakadto sa masa”?

Ang husto nga pamaagi sang pagpamuno sa masa amo ang “halin sa masa, pakadto sa masa”. Buot silingon, tipunon ang pugtak-pugtak nga mga ideya kag pang-inu-ino sang masa kag bilugon ang mga ini. Pagkatapos ibalik kag ipaathag sa masa ang nabilog nga ideya tubtob sa batunon nila kag ipatuman.

Nagasanto sa linya pangmasa ang pagpamuno nga “halin sa masa, pakadto sa masa”. Agud mahangpan ang kahimtangan kag problema sang masa, kag mapaathag kon paano ini malubad, nagasandig kita sa ihibalo kag kinaalam sang masa. Mabalay lamang ang husto nga mga desisyon kag plano kon kabahin ang mga inagihan kag kinaalam sang masa. Gani katungdanan naton nga maglubog kag magpanayasat sa kubay sang masa agud matipon ang lapta-lapta nga mga ideya nila. Sa pag-analisar kag pagsistematisa sang mga ideya nga ini, makonsentrar naton ang mga ini sa isa ka sistematiko nga

kabilugan nga nagareplektar sa obhetibo nga kahimtangan kag interes sang masa kag nagapaathag kon paano malubad ang mga problema nila.

Agud mapatuman ang mga ideya nga nabilog kag malubad ang problema sang masa, kinahanglan nga magsandig sa ikasarang kag kusog sang masa. May pagsalig kita nga sing-ano man kadaku sang problema, pat-ud nga malubad ini basta mahugpong ang desisyon kag paghiliusa sang masa. Gani katungdanan naton nga walay kataka nga ipaathag sa masa ang ideya nga nabilog halin sa mga ideya nila tubtob hakson nila ini bilang mismo sa ila. Gani mapatungdan ini paagi sa ila ululupod nga paghulag.

5. Ano ang buot silingon sang maghulag santo sa interes kag kahandaan sang masa?

Ginatudlo sang linya pangmasa nga dapat kita maghulag santo sa obhetibo nga interes sang masa. Buot silingon, dapat kita magsugod kag maghulag santo sa ila kongkreto nga kahimtangan kag kinahanglanon, indi sa kon ano ang aton ginapatihan. Sing-ano man kamaayo ang aton tinutuyo, sa tion nga nagasipyat kita sa obhetibo nga interes sang masa, mahamulag kita sa ila sa madugay kag madali. Sa kabilugan, husto ang aton ginatalana nga mga katungdanan kag mga polisiya, kag husto ang aton pamaagi sa paghulag kon nagasanto ang mga ini sa mga demanda sang masa sa isa ka pat-ud nga panahon kag lugar.

Apang sa masami sa umpisa indi pa muklat ang masa sa obhetibo nga kinahanglanon nila, indi pa nila mahangpan ang kakinahanglanon sang pagbag-o kag indi pa sila handa nga maghulag agud hikuton ang pagbag-o. Kon idutdot dayon naton ang aton mga ideya, bisan ano kita kahusto mahamulag gihapon kita sa masa. Dapat mag-ukod kita kag mangin pursigido sa pagpaathag tubtob sa batunon sang masa ang ideya nga nakuha base sa ila obhetibo nga interes, kag mangin handa kag determinado na sila nga patungdan ini.

Gani dapat pamatukan ang komandismo sa masa, buot silingon ang paglapaw sa aktwal nga lebel sang kamuklatan pangpulitika sang masa kag paglapas sa prinsipyo sang boluntaryo nga paghulag sang masa. Indi dapat pagpatihan sang mga kaupod nga ang ila nahangpan amo man ang mahangpan sang masa. Matukiban lamang kon matuod-tuod nga nahangpan na sang masa ang aton nahangpan kag kon handa na sila maghulag paagi lamang sang pagkadto sa ila kubay kag paghiwat sang pagpanayasat.

Sa pihak nga bahin, dapat man pamatukan ang ikogismo sa masa. Buot silingon ang pagkaulihi sa lebel sang kamuklatan pangpulitika sang masa kag pagpabuyan-buyan sa paghulag kag paglapas sa prinsipyo sang pagpamuno sa masa agud magsulong sa rebolusyonaryo nga paghimakas. Indi dapat pagpatihan nga wala sang paghangup ang masa sa mga bagay nga kita man wala pa makahangup. Kag ang pila ka kaupod nagapang-ikog sa pila ka atrasado nga elemento kag ginakasal-an nga ang ila panan-awan amo ang panan-awan sang malapad nga masa.

Agud mapamatukan, pareho ang komandismo kag ikogismo sa masa dapat maayo nga magpakigpamuhi kag magpanayasat sa masa. Paano ini himuon?

Matunga naton ang masa sa tatlo ka bahin: ang abanse, ang nahanunga kag ang atrasado nga bahin. Mas madasig nga makahangup ang abanse nga bahin sang masa sa kakinahanglanon sang pagbag-o kag nakahanda nga maghulag para diri. Ang atrasado nga bahin naman ang masami nga may bahid pa sang atrasado nga mga impluwensya kag nagapang-alang-alang ukon nagapangindi nga maghulag. Sa masami makahangup

ang nahanunga nga bahin sa kakinahanglanon sang pagbag-o, apang naga-atras-abante kag indi lubos nga handa maghulag.

Pangunahon nga nagasandig kita sa abanse nga bahin sang masa, ang bahin nga pinakaaktibo, maukod kag interesado sa pagbag-o. Paagi sa abanse nga bahin nga ini, mapahulag ang nahanunga nga bahin kag mahabig ang atrasado nga bahin. Sa sini nga pamaagi, husto naton nga mapamunuan ang masa santo sa ila obhetibo nga interes kag sang may pagkonsiderar sa ila kahandaan nga maghulag para sa pagbag-o.

Kon indi naton pagkonsiderahon ang kahandaan sang masa, magalapaw kita sa ila kamuklatan kag kahandaan sa isa ka panahon. Pagapahugalon naton sila paagi sa pagmandu kag pagpangpilit, indi sa boluntaryo nga paghulag nga nagahalin sa ila paghangup. Kon magpakahigot naman kita sa panan-awan kag paghulag sang kadam-an, kag labi na sang daku apang atrasado nga bahin, magapang-ikog kita sa masa. Matabu nga handa na kag nagapanawagan sang pagbag-o ang abanse kag bisan ang nahanunga nga bahin sang masa, apang kita pa ang nagapang-alang-alang kag kulumbinsihon nila.

Dapat kita nga maghimud-os sa pagpataas sa rebolusyonaryo nga kamuklatan sang masa. Buot silingon, mangin walay kataka kita sa paghatag sang rebolusyonaryo nga edukasyon sa ila agud padayon nga mapasaka ang lebel sang ila kahandaan kag ikasarang nga mag-away. Kadungan sini ang mga pagtinguha agud padayon man nga mapalapad kag mapalig-on ang organisado nga kusog sang masa. Paagi sini, padayon nga nagapataas ang lebel sang ila paghulag tubtob sa kadalag-an.

6. Ngaa ang pagsunod sa linya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa ang yabi sa husto nga pagpangabuhi sang linya pangmasa sa subong nga halintang sang rebolusyon Pilipino?

Ang linya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa nabalay halin sa madaluman nga pagtuon sang kasaysayan kag kahimtangan sang katilingban Pilipino. Ini ang nagasabat sa interes sang pumuluyo para sa kahilwayan kag demokrasya. Ang demokratiko nga rebolusyon sang banwa nagasugod sa obhetibo nga kahimtangan kag kinahanglanon sang malapad nga masa kag nagatudlo sa husto nga banas sang rebolusyonaryo nga pagbag-o. Kag bangud nagasanto sa obetibo nga interes sang malapad nga masa, ang linya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa mahapos nga mahangpan sang masa, mahapos nga mahakos bilang ila kag masalhin sa ila paghulag.

Ang linya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa ang yabi agud husto kag epektibo nga pukawon, organisahon kag pahulagon ang minilyun-milyon nga masa nga ginahimuslan kag ginapigos. Sa pagtuon sa partikular nga kahimtangan, problema kag panan-awan sang masa sa lugar nga ginahulagan dapat hugot ini nga ginaubayan sang mga sandigan nga panan-awan, prinsipyo kag programa sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa.

7. Ngaa malahalon ang demokratiko nga estilo sang pagtrabaho sa pagpangabuhi sang linya pangmasa?

Luwas sa husto nga linya sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa, kag husto nga mga polisiya nga husto nga nagadapat sang linya nga ini santo sa partikular nga

kahimtangan kag matag-adlaw nga paghulag sang masa, malahalon ang demokratiko nga estilo sang pagtrabaho sa pagpangabuhi sang linya pangmasa. Maathag nga ginapakita sang aton inagihan nga ginapahugot sang husto nga estilo sang pagtrabaho ang aton pag-angot sa masa, samtang ang sala nga estilo sang pagtrabaho pat-ud nga nagabanggi sa mga handum kag demanda sang masa sa isa ka pat-ud nga panahon kag lugar kag sigurado nga ihamulag kita sa masa.

Ang mga desisyon dapat himuon matapos sang madaluman nga pagpanayasat kag pagpakigkonsultahanay sa mga kaupod kag sa masa kag matapos sang bastante nga kolektibo nga talakayan. Matapos malab-ot ang desisyon, indi bastante nga ang mga nagapamuno lamang ang makahangup sang mga panawagan kag polisiya; dapat ini nga ipasadsad kag hugot nga ipahangup sa masa agud aktibo nga makapasakop sila sa pagpatuman sang mga ini.

Kinahanglan nga maayo nga makiisa sa malapad nga mayoriya sang mga kaupod kag sa masa. Kinahanglan nga husto nga pamatian ang masa, kag batunon ang husto nga mga obserbasyon kag hagna kag sawayon ang sala. Dapat permi nga likawan ang paghulag sa gagmay nga grupo kag ang pagkonsiderar lamang sa kaayuhan sang gamay nga grupo. Sa tanan nga kahigayunan, dapat naton nga pandayon ang demokratiko nga estilo sang masa.

8. Ngaa nagasanto ang linya pangmasa sa rebolusyonaryo nga linya nga makasahi?

Sin-o ang nagabug-os sang masang Pilipino? Sin-o ang masa nga dapat pukawon, organisahan kag pahulagon? Masabat lamang sing husto ang mga pamangkutanon nga ini paagi sa pag-analisar sa sahi kag paghangop sa rebolusyonaryo nga linya sa sahi.

Ang rebolusyonaryo nga linya nga makasahi ang prinsipyo nga nagatudlo sa aton sang pagkilala kag husto nga pagpakig-angot sa lain-lain nga sahi sa katilingban Pilipino. Ginapaathag sini kon sin-o ang matuod-tuod nga mga abyan kag ang matuod-tuod nga mga kaaway sang rebolusyon. Sin-o ang madamo nga sahi nga ginahimuslan kag ginapigos. Ginapaathag sini ang husto nga makasahi nga basehan sang pagpamuno naton sa masa: ang magsandig pangunahon sa pinakamasaligan nga mga sahi, paghabig sa mga nahanunga nga pwera, kag paghamulag kag pagbato sa mga kaaway. Ginahingalitan man naton ang mga bagina sa kubay sang kaaway agud labi pa nga mapahuyang ang bilog nga nagahari nga sahi kag dugang nga mapabakod ang rebolusyonaryo nga pwera.

Sa kabilugan, ginatudlo sang rebolusyonaryo nga linya sa sahi ang paghatag-tum-ok sa paghulag sa kubay sang mga anakbalhas - ang mga mamumugon, mangunguma kag mala-proletaryado. Sa kaumhan, ginahatagan naton sang pangunahon nga igtalupangod ang pinakasandigan nga mga sahi kag saray—ang mga mamumugon sa uma, kag ang imol kag manubo nga nahanunga nga mga mangunguma. Ginabuyok naton ang nahanunga kag mas mataas nga nahanunga nga mga mangunguma kag ginanyutralisa ang manggaranon nga mangunguma. Ginahingalitan man naton ang bagina sa tunga sang nakahangup kag despotiko nga mga agalon nga mayduta. Paagi sini, epektibo nga mahamulag naton ang ulihi kag mapaluya ang gahum sang kabilugan nga sahi nga agalon nga mayduta. Paagi sa rebolusyonaryo nga linya nga makasahi nagaangkon sang syentipiko nga makasahi nga basehan ang pagkilala sa nagabug-os sang masa sa isa ka lugar.

ANG DEMOKRATIKO SENTRALISMO KAG SISTEMANG KOMITE

A. Ang Demokratiko Sentralismo

1. Ano ang organisasyon kag ngaa ini malahalón?

Ang organisasyon isa ka sistema sang paghugpong sang mga tawo agud magtindog kag maghulag bilang isa ka bilog nga pwersa. Ginabugkos sini ang tagsa ka katapu kag ang lain-lain nga bahin agud maghulag bilang isa pakadto sa pag-agom sang isa lamang ka katuyuan. Paagi sa organisasyon kag organisado nga paghulag, ang paghiliusa nga nakabase sa isa lang ka diwa kag handum nagaangkon sang kongkreto nga dagway ukon ekspresyon.

Bilang sistema, ang isa ka organisasyon may ara sang pat-ud nga mga prinsipyo nga nagaubay sa pagpamensar kag paghulag sang bilog nga katapuan sini. May ara ini nga balayon sang pangunahon nga mga katungdanan nga ginasalaming sang isa ka sistema sang pagpamuno sa nagkalain-lain nga lebel kag sakop sang responsibilidad. Ini ang pangunahon nga mga sangkap nga nagapat-ud sa pagmartsa sa isa lang ka kumpas pakadto sa pag-agom sang natalana nga katuyuan.

Makumparar ang organisasyon sa silhig nga nagakuha sang kusog sa pagkabugkos sang mga bukog. Kon magbulublag, mahuyang kag mas madasig nga mabali ang tagsa ka bukog. Apang sa tion nga ginpangbugkos, nagahimo nga silhig ang mga bukog nga epektibo nga panglimpyo sang mga ramo.

2. Ano ang rebolusyonaryo nga organisasyon? Ngaa malahalón ini?

Rebolusyonaryo ang isa ka organisasyon nga nagasakdag sa interes sang malapad nga masa. Lubos ini nga nagahulag agud hilwayon ang pumuluyo halin sa pagpanghimulos kag pagpamigos kag para sa matuod nga pagbag-o sang katilingban.

Ang aton kasaysayan puno ka tama sang mga inagihan sang pumuluyong Pilipino sa pagtukod sang nagkalain-lain nga organisasyon para sa pagsulong sang ila mga rebolusyonaryo nga paghimakas. Halimbawa, gintukod ang Katipunan sadtong 1896 bilang palaagyan sang armado nga pagbato sang pumuluyo pakadto sa katuyuan nga hilwayon ang banwa halin sa paghari sang kolonyalismong Espanyol. Sa subong, yara ang Partido Komunista sang Pilipinas, ang Bag-ong Hangaway sang Banwa, kag ang nagkalain-lain nga mga organisasyon pangmasa sa lain-lain nga bahin sang banwa nga nagahimud-os para sa pagsulong sang paghimakas agud maagom ang pungsudnon nga kahilwayan kag matuod nga demokrasya.

Kabaliskad sini ang mga organisasyon nga nagatindog ukon ginatukod sang kaaway. Tuyo sang mga ini nga pangapinan ang makitid nga interes sang nagapanghimulos kag nagapamigos nga mga sahi. Luyag nila nga ipabilin ang isa ka sistema sang katilingban nga ginapanginpuslan lamang sang pila lang samtang ginaupangan ang handum sang kadam-an para sa pagbag-o. Sa direkta kag indi direkta nga mga pamaagi, ginagamit ang mga ini agud tiplangon kag supilon ang pumuluyo. Halimbawa, yara ang AFP, Konseho sang Baryo, kag mga paltik nga kooperatiba.

Indi lamang pabor sa kaaway kundi ginaubra sini ang tanan agud ipabilin nga lapta-lapta kita nga mga anakbalhas. Kinaandan niya nga ginapatuman ang taktika nga "magpihak kag maghari" agud upangan ang pagtukod sang aton paghiliusa. Ini ang kabangdanan kon ngaa ang minoriya nga mga nagahari nga sahi ang nagapangibabaw sa mayoriya nga masang Pilipino. Tubtob kita ang lapta-lapta, indi kita mangin epektibo sa pagbato sa ila pagpanghimulos, pagpamigos kag paghari. Apang kon organisado kag mapag-on ang paghiliusa, pareho sang silhig, makahulag kita agud panason ang mga higku kag palaligban sang katilingban. Ang kusog sang paghiliusa ang solo nga pwera nga mapaatabang sang malapad nga pumuluyo batok sa gamhanan nga mga kaaway sa sahi.

Gani katungdanan naton nga itukod ang mga rebolusyonaryo nga organisasyon sang pumuluyo agud may magserbi nga palaagyan sang paghiliusa kag sang mga paghimakas nila. Permi naton pabakuron kag pabaskugon ang mga ini kag magpakasampaton sa paghugpong kag pagpahulag sang aton pwera. Sa sini lamang naton mapakita ang gahum kag kusog sa paghiliusa sang kadam-an nga mga sahi nga ginahimuslan kag ginapigos agud pukanon ang ila mga kaaway sa sahi kag itukod ang demokratiko kag hilway nga Pilipinas.

Boluntaryo ang pagpatapu sa rebolusyonaryo nga mga organisasyon. Ang pagpatapu nagakahulugan sang muklat nga paghakos sa prinsipyo, kag komitment nga boluntad nga maghulag santo sa mga prinsipyo, polisiya kag desisyon sang organisasyon.

3. Ano ang demokratiko sentralismo?

Ang demokratiko sentralismo ang prinsipyo nga nagaubay sa aton sa pagtukod kag pagpaandar sang aton organisasyon. Ini ang nagapaseguro nga magahulag kita bilang isa ka organisado nga kabilugan.

Ang demokratiko sentralismo nagakahulugan sang sentralismo nga nakabase sa demokrasya kag demokrasya nga ginaubayan sang sentralisado nga pagpamuno.

Ang sentralismo nga nakabase sa demokrasya nagakahulugan sang pagkonsiderar sang tanan sa kabilugan nga interes kag kahimtangan sang organisasyon. Ang maayo nga paghulag sang bilog nga organisasyon nagahalin sa aktibo nga pagpasakop sang tagsa ka katapu kag bahin sini. Ang mga desisyon nga ginapaluntad sa organisasyon kolektibo nga ginadesisyunan kag nakabase sa pangkabilugan nga interes.

Ang demokrasya nga ginaubayan sang sentralisado nga pagpamuno nagakahulugan nga ang interes kag paghulag sang tagsa ka katapu ukon kabahin sang organisasyon napaidalum, nagasanto kag nagasulong sa pangkabilugan nga interes kag katuyuan. Hugot nga ginasunod ang mga desisyon sang organisasyon kag lubos kahilway nga nagahulag ang tagsa-tagsa agud isulong ang interes kag mga katuyuan sang organisasyon.

Ang esensya sang sentralismo amo ang mapag-on nga komitment sang tagsa ka katapu sa mga prinsipyo kag katuyuan sang organisasyon nga amo ang pinakasadsaran sang paghiliusa sang bilog nga katapuan. Diri nagahalin ang muklat nga disiplina sang mga katapu sang organisasyon, ukon ang boluntad nga pagpaidalum nila sa disiplina sang organisasyon para sa igakadaog sang mga katuyuan sang organisasyon. Sa pihak nga bahin, ang demokrasya amo ang pagpasakop sang katapuan sa pagbalay kag pagpatuman sang mga desisyon, kag ang maayo nga pag-uyat sang tagsa ka katapu sang ila mga katungdanan kag mga kinamatarung bilang katapu sang organisasyon.

Ginaplastar sang aton muklat nga pagsunod sa prinsipyo sang demokratiko sentralismo ang maayo nga kahimtangan para sa mapagsik kag maayo nga paghulag sang tagsa-tagsa kag sang bilog nga organisasyon. Gani mabalay naton ang husto nga mga desisyon, plano kag programa sa paghulag kag epektibo naton ini nga mapatuman. Ginaseguro man sini nga magapabilin nga mapag-on kag bilog ang aton organisasyon sa atubang sang nagkalain-lain nga buko sang kaaway nga gub-on ini. Ang pagpangabuhi sa prinsipyo sang demokratiko sentralismo malahalón agud mapat-ud ang epektibo nga organisado nga paghulag pakadto sa kadalag-an sang rebolusyonaryo nga mga katuyuan naton.

Yara sa alibutod sang demokratiko sentralismo ang hugot nga pagsakdag sa mga sandigan nga prinsipyo kag pagpatuman sa mga polisiya kag mga desisyon sang organisasyon. Ini ang pangunahon nga nagapaseguro sang paghiliusa sang bilog nga katapuan sa pagpamensar kag sa paghulag.

4. Anano ang mga basehan nga kundisyon sang pagluntad sang demokratiko sentralismo?

Agud mapangabuhi ang demokratiko sentralismo kinahanglan ang masunod nga mga kundisyon:

- a. Ang mga nagapamuno nga yunit ukon grupo sa tanan nga lebel sang organisasyon ang ginapili sa demokratiko nga pamaagi. Sila ang responsable sa mansig nila ginapamunuan nga lebel nga nagpili sa ila.
- b. Pagkatapos sang hilway kag maid-id nga talakayan, tanan nga desisyon igapatuman sang wala pagpasulabi kag santo sa apat ka pagsulundan sa disiplina.
- k. Permi nga ginahatagan-igtalupangod sang mga nagapamuno nga yunit ukon grupo ang mga pahayag kag panan-awan sang mga ginapamunuan nila nga yunit kag sang masang katapuan. Permi nila nga ginatun-an ang mga kongkreto nga inagihan kag nagahatag sang napanahon nga ubay kag bulig sa paglubad sa mga palaligban.
- d. Ang mas manubo nga mga yunit magahatag sang mga regular kag espesyal nga pahayag nahanungod sa mga hilikuton nila sa organisasyon nga mas mataas sa ila kag gilayon nga magapangabay sang mga instruksyon nahanungod sa mga palaligban nga nagakinahanglan sang desisyon sang mataas nga yunit.
- e. Tanan nga yunit nagasunod sa prinsipyo sang kolektibo nga pagpamuno kag tanan nga malahalón nga halambalanon ginadesisyunan sang kolektibo.

5. Ano ang apat ka pagsulundan sa disiplina?

Malahalón ang apat ka pagsulundan sa disiplina agud mapat-ud ang paghiliusa sang aton organisasyon. Nakabase ang mga ini sa prinsipyo sang demokratiko sentralismo. Ang mga ini amo ang:

Una, ang indibidwal napaidalum sa organisasyon. Buot silingon, ang tagsa ka indibidwal kinahanglan nga magpaidalum sa interes sang bilog nga organisasyon. Kinahanglan nga sundon niya ang Konstitusyon sang organisasyon kag mga desisyon sang wala sang kundisyon.

Ikaduha, ang minoriya napaidalum sa mayoriya. Buot silingon, ang desisyon nga pagasundon sa organisasyon amo ang nakabase sa paghilisugot sang mayoriya ukon madamo. Bisan may iban nga tindog ang minoriya ukon pila lang, sa tion nga nahuman na ang desisyon sang organisasyon, kinahanglan sila nga magpaidalum kag magsunod sa kolektibo nga desisyon.

Ikatatlo, ang mas manubo nga lebel nagapaidalum sa mas mataas nga lebel. Buot silingon, ang mas manubo nga lebel ukon yunit kinahanglan nga magsunod sa mga desisyon kag polisiya sang mataas nga organo nga nagatiglawas sa mas malapad nga sakop sang organisasyon.

Kag pang-ulih, ang bilog nga katapuan nagapaidalum sa pinakamataas nga pamunuan kag kapulungan. Buot silingon, ang mga desisyon kag polisiya nga ginbalay sang pinakamataas nga pamunuan kag kapulungan may epektibidad kag kinahanglan nga sundon sang tanan nga katapu kag bahin sang organisasyon.

6. Ano ang mga katungdanan sang pamunuan kag mataas nga lebel sang organisasyon?

Natuhay ang pamunuan sang rebolusyonaryo nga organisasyon sa mga burges ukon pyudal nga organisasyon sang subong nga garuk nga katilingban. Indi sila mga hari nga nagapangibabaw kag nagamandu sa katapuan. Ang pamunuan ginabug-os kag nagahulag santo sa prinsipyo sang demokratiko sentralismo. Nagahulag ini para sa pangkabilugan nga interes sang organisasyon kag indi para sa interes sang indibidwal ukon gamay man nga grupo.

Ang pamunuan ginapili sa demokratiko nga pamaagi. Pwede nga mahimo ini paagi sa simple nga konsensus (buot silingon, may pangkabilugan nga pagpasugot sang katapuan sa ginapili na mga magapamuno). Sa mas mataas nga lebel sang pag-uswag sang organisasyon, sa tion nga luto na ang mga kahimtangan kag nakatipon na sang mga manggaranon nga mga inagihan, ang mas pormal nga proseso sang piniliay sa pagpili sang mga nagapamuno mahimo nga hiwaton.

Katungdanan sang pamunuan ang pangkabilugan nga pagpamuno sa organisasyon. Ginasuperbisar sini ang pangkabilugan nga dalagan sang paghulag sang bilog nga organisasyon agud mapat-ud nga sistematiko kag nagahiliusa nga ginasulong ang mga katuyuan sang organisasyon. Direkta sini nga ginapangunahan ang pagtungod sang malahalon nga mga hilikuton agud mapat-ud ang maayo nga pagtuman sa mga desisyon, plano kag programa sa paghulag. Ginadumalahan sini ang paghulag sa nagkalain-lain nga bahin sang organisasyon agud mapaseguro ang mahipid nga pagpatuman sa mga hilikuton.

Ang isa ka malahalon nga papel sang pamunuan amo ang pagbalay sang plano kag programa sang paghulag sang organisasyon. Kinaandan nga nakasaad sa programa ang partikular nga mga katuyuan sa isa ka panahon kag ang mga katungdanan ukon hilikuton nga kinahanglan nga ipatuman agud agumon ang gintalana nga mga katuyuan. Nagatalana man ang pamunuan sang mga ubay kag polisiya para sa pagpatuman sang programa ukon plano. Paagi sa programa ukon plano sang paghulag, masistematisa kag mahugpong naton ang paghulag sang organisasyon. Subong man, kinahanglan ang maayo nga pagtuon sa kahimtangan sang masa kag pagpaseguro nga ang programa, plano kag mga polisiya nagasabat sa obhetibo nga interes sang masa. Ang mga plano kag programa nga ginabalay kinahanglan nga ipalapnag kag ipahangup dayon sa bilog nga katapuan.

Tuman kamalahalon nga mahakos sang pamunuan ang dalagan sang paghulag sang kabilugan nga organisasyon kag bisan ang mga bahin-bahin sini. Nagabaton ang pamunuan sang mga pahayag halin sa manubo nga mga lebel sang organisasyon kag maid-id sini nga ginatun-an kag ginausisa ang mga yadto. Luwas diri, nagakadto ang mga nagapamuno sa kubay sang katapuan kag sa masa agud direkta nga magtipon sang kinahanglan nga mga impormasyon kag hibal-on ang kongkreto nga kahimtangan. Gani, mapaseguro sang pamunuan nga permi nga masuperbisa sini ang dalagan sang paghulag kag mahakos dayon ang anuman nga pagbag-o sang kahimtangan. Gani napanahon ang pag-ubay kag pagdesisyon kag nagakasabat kag nagakalubad ang nagatuhaw nga mga problema. Gani mapaseguro nga nagasulong ang mga hilikuton.

Ang pamunuan ang nagapatawag kag nagapadalagan sang mga pangkabilugan nga miting sang organisasyon. Diri ginatalakay kag ginadesisyon ang malahalon nga mga halambalanon nga embolbado ang interes kag paghulag sang organisasyon pakadto sa pagtukod sang nagahiliusa nga paglantawan kag kinahanglan nga mga desisyon kaangot sang naplastar nga mga halambalanon. Diri man ginapahayag sang pamunuan ang kahimtangan kag dalagan sang paghulag kag ginaplastar ang ginbalay nga programa ukon plano agud makalasugtan. Katungdanan sang pamunuan nga seguruhon nga maayo nga mabilog ang paghiliusa sa sulod sang mga miting.

7. Ano ang mga katungdanan sang katapuan kag manubo nga lebel?

Ang katapuan sang rebolusyonaryo nga organisasyon ginabug-os sang mga aktibo kag responsable nga indibidwal nga nagahulag agud isulong ang mga katuyuan sang organisasyon. Natuhay ini sa pagpatapu sa burges ukon pyudal nga organisasyon nga buhaghag ang paghiliusa bangud ang nagaluntad amo ang pagka-masinulundon sa mandu sang pamunuan ukon indi gani ang pagsalig lamang sa paghulag kag mahatag sang pamunuan. Ang mga katapu sang rebolusyonaryo nga organisasyon wala nagahulag para lamang sa kaugalingon nga interes ukon interes sang gamay nga grupo, kundi para sa katuyuan sang organisasyon. Ang kada isa nagapakamahal kag nagahulag agud matukod ang isa ka malig-on kag mabaskog nga organisasyon batok sa mga nagahari nga sahi.

Katungdanan sang tagsa ka katapu kag bahin sang organisasyon nga magsunod sa tanan nga desisyon, ipatuman ang mga hilikuton, plano kag programa sang lubos nga pagkasampaton, pangapinan ang interes kag seguridad sang organisasyon kag nagahulag santo sa kabilugan nga interes kag katuyuan sang organisasyon. Kinahanglan nga tun-an sang tagsa-tagsa kag tagsa ka bahin sang organisasyon ang mga desisyon, plano kag programa agud mahangpan ang mga ini sing husto, maanalisar kon paano ini mapatuman kag makatalana sang mga estilo sang pagtrabaho. Kinahanglan nga ipaabot dayon sa pamunuan ang anuman nga pamangkutanon ukon problema, kag ang resulta sang pagpatuman sang mga hilikuton.

Katungdanan sang tanan nga katapu kag manubo nga lebel sang organisasyon ang regular kag napanahon nga pagpaabot sang mga pahayag, kabahin na ang ila mga suhestyon, obserbasyon kag saway sa nagkalain-lain nga halambalanon nga malahalon sa interes kag paghulag sang organisasyon. Responsibilidad sang tagsa-tagsa nga madaluman nga tun-an ang kahimtangan nga ginakahamtangan, kag mangin tampad kag seguruhon nga mapaabot ang husto nga impormasyon. Kinahanglan ini agud mabalay ang husto nga mga desisyon kag plano.

Katungdanan sang tagsa ka katapu ang magtambong kag aktibo nga magpasakop sa mga miting. Responsibilidad niya nga magbulig sa pagtukod sang paghiliusa kag mag-amot sa pagbalay sang mga desisyon. Sa mga miting nagapartisipar ang tagsa ka katapu sa pagpresentar sang iya inagihan kag ihibalo sa kahimtangan kag pagpahayag sang iya mga opinyon, obserbasyon, suhestyon kag saway.

B. Ang Sistemang komite

1. Ano ang kolektibo nga pagpamuno?

Ang kolektibo nga pagpamuno amo ang pagpangabuhi sang prinsipyo sang demokratiko sentralismo sa paghulag sang pamunuan sang rebolusyonaryo nga organisasyon. Ginatudlo sini ang paghulag sang mga nagapamuno nga komite bilang mga kolektiba. Ang tanan nga malahalon nga mga halambalanon kolektibo nga ginadesisyonan kag ginapatuman.

Paagi sa kolektibo nga pagpamuno, husto nga matiglawas sang pamunuan ang malapad nga base sang demokratiko nga partisipasyon sang katapuan. Mas maayo nga mahakos sang pamunuan ang kahimtangan kag mga palaligban nga ginaatubang sang organisasyon. Makatindog ang mga nagapamuno nga komite bilang mapag-on kag nagahiliusa nga mga sentro sang pagpamuno sang rebolusyonaryo nga organisasyon.

Paagi sa kolektibo nga pagpamuno maayo nga matingob ang paghulag sang mga katapu agud tungdan ang ila mga katungdanan sa pagpamuno. Ginapauswag sini ang inisyatiba kag pagtinguha sang tagsa ka katapu nga magbuylog sa pagbalay kag pagpatuman sang mga desisyon sang kolektiba. Gani, malikawan naton nga mamonopolisa sang isa ukon sang pila lang ang pagdesisyon kag pagpaandar sang organisasyon.

2. Ano ang sistemang komite?

Ang sistemang komite sistema ukon pamaagi sang kolektibo nga paghulag sang nagapamuno nga grupo ukon komite. Makita sa sistemang komite ang pagtunga sang mga hilikuton, ang relasyon sang sekretaryo kag mga katapu, pagsinapol kag iban pa. Nagatuyo ini nga pabakuron ang pamunuan sang organisasyon agud epektibo nga matungdan sini ang katungdanan sang pagpamuno.

Ang sistemang komite importante nga tun-an kag ipatuman sing lubos nga kasampaton. Pamaagi ini agud maayo nga mapangabuhi ang prinsipyo sang kolektibo nga pagpamuno. Labi na sa pagdamo kag pagdaku sang mga hilikuton sang pagpamuno sang nagadaku nga organisasyon, kinahanglan nga hatagan igtalupangod sang nagapamuno nga komite ang organisado kag sistematisado nga pag-asikaso sang mga hilikuton sini.

Maayo nga ginakumbinar sang sistemang komite ang kolektibo nga pagpamuno kag indibidwal nga responsibilidad. Ang maayo nga pagtungod sang tagsa ka katapu sang komite sang mansig nila partikular nga katungdanan ang nagabulig sa pagpabakud sang kolektibo nga pagpamuno.

Paagi sa sistemang komite malikawan ang mga problema nga nagasablag sa dalagan sang paghulag sang komite. Kon may ginasunod nga sistema sang pagtunga sang hilikuton, malikawan nga mapunsok sa sekretaryo ang mga hilikuton samtang indi man mapahulag sing maayo ang iban nga katapu. Kon may ginasunod nga sistema sang mga

miting, malikawan ang sobra ka sunson kag malawig nga mga miting kag maayo nga mahandaan ang tagsa ka miting. Malikawan ang pagkalipat sa iban nga hilikuton ukon pagdugay antes malubad sang mga problema. Ang sistemang komite importante agud maayo nga maatubang sang komite ang malahalon nga mga hilikuton kag problema sang pagpamuno.

3. Ano ang katungdanan sang sekretaryo?

Ang sekretaryo ang nagapamuno sa komite. Sa iban nga pulong, siya ang lider sang kolektibo nga paghulag sang komite.

Ang sekretaryo ang pangunahon nga nagasuperbisar sa paghulag sang komite. Ang pagpaseguro sang maayo nga pagtungod sang komite sa mga katungdanan kag hilikuton sini permi nga ginadumdom sang sekretaryo. Ginaseguro niya nga mapabilin kag mapahugot pa ang paghiliusa kag mapaayo ang kolektibo nga paghulag sang komite. Ginatamdan niya ang paghulag sang tagsa ka katapu kag ang pagtungod sang lain-lain nga hilikuton agud seguruhon nga maayo nga ginapatuman ang mga desisyon. Dayon niya nga ginausisa kag ginakonsulta sa mga katapu ang anuman nga problema ukon pagbag-o sang kahimtangan nga kinahanglan nga aksyunan.

Ang sekretaryo ang nagapanguna sa paghulag sang komite, sa pagtungod sang mga desisyon kag paglubad sang mga problema. Gani mabutang siya sa pinakamaayo nga pusisyon agud magsentro kag maghugpong sa kolektibo nga paghulag sang komite. Padayon nga ginapakapaayo niya ang pagpakig-isa kag paghiliusa sang mga katapu. Gani mas maayo niya nga mapaseguro ang dululungan nga pagtikang sang mga katapu agud epektibo nga pamunuan ang paghulag sang organisasyon.

4. Ano ang husto nga relasyon sang sekretaryo kag sang mga katapu sang komite?

Nagaluntad sa tunga sang sekretaryo kag mga katapu sang komite ang hugot nga paghiliusa—paghiliusa nga tungdan ang ila katungdanan sa pagpamuno nga ginpaabaga sa ila sang organisasyon. Malahalon ang paghiliusa nga ini agud mangin epektibo kag mabinungahon ang pagpamuno sang komite. Isa ka malahalon nga sangkap ang pagsalig sang mga katapu sa isa kag isa agud mapabilin nga bilog ang paghiliusa sang bilog nga komite.

Bilang pinuno sang komite, ginasuperbisahan sang sekretaryo ang paghulag sang mga katapu agud seguruhon nga maayo nga mapatuman ang mga desisyon sang komite. Ginaubayan kag ginabuligan niya ang tagsa-tagsa sa pagtungod sang mga hilikuton. Sa pagpanguna sa paghulag, ginapakita niya ang husto nga estilo sang pagtrabaho paagi sa halimbawa. Apang ang pagpamuno sang sekretaryo wala nagakahulugan nga pinasahi kag nagapangibabaw siya sa komite kag mga katapu sini. Alangay ang tingog kag mga kinamatarung niya sa iban pa nga katapu. Wala siya sang espesyal nga mga pribilehiyo, kag katungdanan niya nga ipatuman ang mga kolektibo nga desisyon.

Katungdanan naman sang mga katapu nga magsakdag kag magtimbang sa sekretaryo. Ginahimo ini sing may pagkilala kag pagtahud sa pagpamuno sang ulihi. Ang subong sini nga pagsakdag kag pagtahud isa ka maayo nga kahimtangan para sa pagtungod sang sekretaryo sa iya mga katungdanan. Nagabulig ang tagsa ka katapu sa pagsuperbisar sa dalagan sang paghulag sang organisasyon kag sang komite. Ginapahayag dayon nila sa sekretaryo ang resulta sang mga hilikuton, labi na kon may problema kag pagbag-o sa

kahimtangan nga kinahanglan aksyunan. Nagabulig sila sa paghanda kag pagpanotisya kon may ginpatawag nga miting. Sa sulod sang miting, nagabulig sila sa pagpaseguro sang maayo nga dalagan sini kag paglubad sang mga indi paghinangpanay. Nagainisyatiba sila sa anuman nga hilikuton nga indi permi nga nagahulat sa pagpanguna sang sekretaryo.

5. Ano ang mga katungdanan sang tal-os nga sekretaryo?

Ang pagtalana sang tal-os nga sekretaryo isa ka dagway sang pagbinuligay kag pagtungang sang hilikuton sa sulod sang komite. Isa ka pamaagi ini sang pagsakdag sa sekretaryo agud maasikaso sang ulihi ang mas mahalalon nga mga problema ukon hilikuton.

Ang tal-os nga sekretaryo ang manugsalili sa sekretaryo, enkaso indi matungdan sang ulihi ang iya mga hilikuton bunga sang lain-lain nga kabangdanan. Gani mapaseguro naton nga indi mapi-ang ukon madiskaril ang paghulag sang komite enkaso indi makatungod ang sekretaryo.

Sa tion nga bag-o kag gamay pa ang organisasyon kag ang komite nga nagapamuno diri, bastante na nga may isa ka tal-os nga sekretaryo. Sa pagdaku sang organisasyon, magadaku man ang komite kag magabug-at ang mga hilikuton sini. Kinaandan nga nagatalana na kita sang tal-os nga sekretaryo para sa lain-lain nga dalagku nga dibisyon sang hilikuton. Depende sa kakinahanglanon, nagatalana kita sang tal-os nga sekretaryo sa organisasyon, edukasyon, pinansya kag iban pa.

Ang sekretaryo kag ang mga tal-os nga sekretaryo ang nagabug-os sang sekretaryat. Paagi sa sekretaryat, kolektibo nga ginatungdan ang mga katungdanan sa matag-adlaw nga pagsuperbisar kag pagdumala sa paghulag sang komite. Ang sekretaryat indi separado nga pamunuan ukon nagapangibabaw sa komite.

6. Anano ang dapat ikonsiderar agud mapaayo ang pagpaandar sang mga miting?

Ang miting ang mahalalon nga bahin sang paghulag sang komite. Diri ginaisahan kon ano ang dapat himuon agud isulong ang mga katuyuan sang organisasyon. Sa miting, kolektibo nga nagaanalisar ang komite agud makahaman sang mga desisyon, plano kag programa sa paghulag. Paagi sa miting ginapangabuhi ang kolektibo nga pagpamuno kag ginabug-os ang hugot nga paghiliusa sang komite. Katungdanan sang komite ang pagtalana kag pagsunod sang isa ka sistema sang mga miting.

Magbalay sang regular nga iskedyul sang mga miting sang komite. Likawan ang sobra ka sunson ukon madamo nga mga miting. Ginatalana sang mataas nga organo, kag matantya man sang komite, kon ano kasunson ang pagtasa sang hilikuton, paghanda sang pahayag, pagprograma kag pagplano sang hilikuton, kag iban pa nga kinahanglan nga mamitingan. Dapat man nga likawan ang sobra kalawig nga mga miting. Matabo ini kon sobra ka laka naman ang pagsinapol, kon indi maayo nga ginahandaan ang miting kag kon indi maayo nga ginapadalagan ang miting. Kon kinahanglan, nagahiwat man sang espesyal nga mga miting. Kinaandan nga ginaplastar sa mga ini ang gilayon nga mga halambalanon agud napanahon nga makahaman sang mga desisyon kag malubad ang mga problema.

Seguruhon nga napaabot sa mga katapu ang notisya para sa miting. Kinahanglan ini agud mahandaan sang mga katapu ang mga bagay nga pagamitingan kag mapat-ud ang ila pagtambong. Maghimo sang adyenda ukon listahan sang mga bagay nga pagamitingan kag ipaabot ini sa mga katapu.

Seguruhon ang paghanda para sa mga miting. Ipaabot sa mga katapu kon ano nga pahayag, imbestigasyon ukon pagbasa ang kinahanglan nila nga himuon bilang paghanda. Pwede nga maghimo sang mga panugod nga talakayan antes sang miting nahanungod sa mga bagay nga pagaestoryahan. Kabahin man sang paghanda ang pag-areglo sang lugar, seguridad, pagkaon kag iban pa nga kinahanglanon.

Sa pagpaandar sang miting, seguruhon nga masentruhan dayon ang mga pangunahon nga halambalanon. Likawan ang sobra nga paglawig sa iban nga minor nga halambalanon ukon sa mga indi kinahanglan nga talakayan. Sa pagsentro sa pangunahon nga halambalanon, mapaseguro naton nga madasig nga matapos ang miting kag mangin mabinungahon ang mga talakayan. Tinguhaon nga mabalanse ang partisipasyon sang mga katapu kag likawan nga mamonopolisar sang pila lang ang diskusyon. Sumahon permi ang dalagan sang talakayan agud mabal-an sang tanan kon ano nga ang nalab-ot.

7. Paano padayon nga ginapaayo ang kolektibo nga paghulag sang komite?

Agud padayon nga pabakuron ang kolektibo nga paghulag sang komite, kinahanglan nga paluntaron kag pauswagon ang paghiliusa, paghinangpanay kag pagbinuligay sa kubay sang mga katapu sini. Gani mahimo nga waay katahap kag him-os ang buot sa isa kag isa, madula ang pagmansig-mansig, kag mahimo nga matanlas ang pagsunod sang kolektibo nga pagpamuno sa paghulag sini.

Dapat hatagan igtalupangod ang pagbalay sang isa lang ka lenggwahe sa kubay sang mga katapu. Matukod ang komun nga paghangop kag kinaalam sang mga katapu sa lain-lain nga halambalanon kag hitabo paagi sa ululupod nga pagtalakayan kag pagtuon, kag padayon nga pagbinayluhanay sang impormasyon. Gani mapadasig ang paghinangpanay kag paghiliusa sang mga katapu.

Kinahanglan nga pandayon ang pagkabukas sang mga katapu sa isa kag isa. Sangsa ilikom, dapat iplatar ang mga problema ukon anuman nga bagay nga kinahanglan nga ipaabot sa igtalupangod sang mga kaupod. Indi na dapat hulaton ang mga miting agud ipaabot ang mga pang-inu-ino, problema ukon tindog sa malahalon nga mga halambalanon. Makaguluba lamang sa paghiliusa ang paghipos sa miting ukon sa atubang sang natungdan, kag pagkatapos mangyaguta ukon magsaway sa gwa sang miting ukon sa likod sang kaupod.

Kinahanglan nga matun-an nga magpakig-isa sa mga kakolektibo, matun-an nga maghulag bisan indi naton kaugyon ang kaupod naton. Ang mga buhat kag sala nga mga kagustuhan nga magtukod sang barkada ukon gamay nga grupo sang mga abyan makapahuyang kag makapapugday sa paghiliusa sang komite. Mangin mabinalak-on kag mabinuligon kita sa mga kaupod. Mangin mabinantayon kita sa anuman nga bagay nga makaguluba sa paghiliusa kag kolektibo nga paghulag sang komite.

K. Estilo sang Pagtrabaho sang Isa ka Komite

1. Ano ang importansya sang husto nga mga estilo sang pagtrabaho sang isa ka komite?

Agud epektibo nga matungdan ang katungdanan sa pagpamuno sang isa ka komite, indi bastante nga magbalay lamang ini sang mga desisyon nahanungod sa kon ano ang mga dapat himuon. Kinahanglan man nga mag-angkon sang husto nga mga estilo sang pagtrabaho ang komite mismo agud mapat-ud ang maayo nga pagpatuman sa nahuman nga mga desisyon. Mahimo pa man nga magtuhaw ang mga sablag sa pagpatuman sang mga hilikuton, bisan husto ang nahuman nga mga desisyon, kon indi mahatagan-igtalupangod ang husto nga mga estilo sang pagtrabaho.

May natilawan na nga mga estilo sang pagtrabaho sang komite agud epektibo nga makapamuno ini sa masa.

2. Ano ang buot silingon sang ang sekretaryo sang komite ang dapat magpakasampaton bilang isa ka "iskwad lider"?

Ang komite makumparar sa isa ka "iskwad" sang hangaway sang banwa, kag ang sekretaryo, sa "iskwad lider". Agud matungdan ang iya katungdanan sa pagpamuno, dapat magsandig ang komite sa "mga katapu sang iskwad" kag hatagan-palaagyan ang ila lubos nga pagsabat sa mga responsibilidad.

Agud mangin maayo nga "iskwad lider", dapat maukod nga magtuon kag madalum nga mag-imbetiga ang sekretaryo. Mabudlayan siya nga mapamunuan ang iya "iskwad" kon wala siya nagahimo sang hilikuton propaganda kag organisasyon sa "mga katapu sang iskwad", kon wala nagapakasampaton sa pag-uyat sang iya relasyon sa ila ukon kon wala ginatun-an kon paano maayo nga ginapadalagan ang mga miting.

Tuman ka malahalon sang paghinangpanay kag pagsuportahanay sa isa kag isa, subong man sang hugot nga pagka-makinaupod sa tunga sang sekretaryo kag sang mga katapu sang komite. Isa ini nga nagapat-ud sa nagahiliusa nga pagmartsa sang bilog nga "iskwad" nga amo ang sadsaran sang epektibo nga pagpamuno sa masa.

3. Ano ang buot silingon sang "iplastar ang mga problema sa lamisa"?

Sa tion nga may mga problema nga nagatuhaw, kinahanglan nga napanahon nga magpatawag sang miting, "iplastar ang mga problema sa lamisa" agud matalakay ang mga ini kag maghimo sang nagasanto nga mga desisyon agud malubad ang mga problema. Kon may nagaluntad nga mga problema apang wala ini "ginaplastar sa lamisa" agud madaluman nga matalakay kag mapangitaan sang kalubaran, ang mga ini mahimo nga upang sa pagpatuman sang mga katungdanan kag hilikuton.

Indi lamang hilikuton ini sang "iskwad lider" kundi sang tanan nga mga katapu sang komite. Indi makalubad sa mga problema ang paghambal sa likod sang mga tawo nahanungod sa mga ini, tigaylo, masami nga nagapalala pa gani sa mga problema.

4. Ano ang buot silingon sang "pagbinayluhanay sang impormasyon"?

Ang "pagbinayluhanay sang impormasyon" nagakahulugan nga ang mga katapu sang isa ka komite dapat permi nga nagapahibal-anay sa isa kag isa kag nagabayluhanay sang panan-awan nahanungod sa mga halambalanon nga nakatawag sang ila igtalupangod. Tama ka malahalon ini agud maagom sang mga katapu sang komite ang komun nga lenggwahe.

Importante para sa mga katapu sang komite nga mag-angkon sang basehan nga paghangop sa rebolusyonaryo nga teorya kag sa linya sang pungsudnon-demokratiko nga rebolusyon. Isa ini nga magaseguro sang madasig nga paghinangpanay kag pagbalay sang nagahiliusa nga paglantaw sa mga halambalanon nga nagatuhaw sa pagtungod sang mga hilikuton.

5. Ngaa malahalon ang walay kataka nga pagpamati sa mga opinyon kag paglantaw sang mga kaupod sa manubo nga lebel kag sang masa?

Isa pa ka pamaagi sang maayo nga pagpamuno ang walay kataka nga pagpamati sa mga paglantaw kag ideya sang mga kaupod sa manubo nga lebel kag sang masa. Ginatingob sa aton mga desisyon ang husto nga mga paglantaw nila gani mas makasalig kita nga sakdagon nila ang mga ini. Dugang pa, mas mabatyagan nila nga kabahin sila sa pagbalay sang mga desisyon gani mapagkit naton sa ila ang pag-andar sang matuod nga demokrasya.

Indi kita dapat mahuya nga magpamangkot sa mga mas manubo sa aton kag dapat permi nga bukas nga makapanuto sa ila. Indi kita magpakunu-kuno nga nabal-an ang wala mabal-an. Indi ini magapanubo sa aton prestihiyo, tigaylo magapataas pa gani.

Indi man dapat dali-dali {daglian} nga ginaugyunan ukon wala ginaugyunan ang mga ginasing sang mga mas manubo sa aton. Ang mga ginasing nila mahimo nga husto ukon sala, kag dapat naton nga analisahon ang mga ini. Kadungan sini dapat kita nga mangin maayo sa pag-uyat sang banggianay sang mga ideya kag walay kataka nga magpaathag agud mapangibabaw ang husto. Sa sini nga pamaagi matukod naton ang mas mapag-on nga paghiliusa sa tunga sang mga nagapamuno kag ginapamunuan base sa kon ano ang husto kag nagabulig sa pagsulong sang rebolusyon.

6. Ano ang buot silingon sang magtuon nga “magpatokar sang piano”?

Sa pagtokar sang piano, tanan nga napulo ka tudlo ginahulag. Apang agud makatuga sang matahum nga melodiya, ang napulo ka mga tudlo indi basta-basta nagapamidya sa piano kundi ginahulag ang mga ini sang may maathag nga {padron} kag koordinasyon. Indi pwede nga ang pila ka tudlo lamang ang ginahulag samtang ang iban indi.

Ginaatubang sang isa ka komite indi lamang ang isa ka hilikuton kundi madamo nga hilikuton. Apang, pareho sang pagtokar sang piano, kinahanglan nga may pat-ud nga sistema kag koordinasyon sa pag-atubang sa nagkalain-lain nga hilikuton agud epektibo nga mapatuman ang mga ini. Agud mahimo ini, kinahanglan nga mahakos kag hugot nga mauyatan sang komite ang gintalana sini nga sentral nga katungdanan sa isa ka panahon. Malahalon ini bangud ang sentral nga katungdanan amo ang nagatalana sa pangunahon nga direksyon sang mga hilikuton kag diri nagatuyog ang iban pa nga mga pagtinguha. Dugang diri, kinahanglan nga maathag nga matalana ang mga prayoridad sa isa ka panahon, buot silingon, ang mga hilikuton nga ginapauna ukon pangunahon nga ginaatubang.

Sa proseso sang pagtungod sa mga hilikuton, pat-ud nga may magatuhaw nga mga problema. Indi pwede nga basta-basta ipahigad kag indi paghatagan-igtalupangod ang mga ini. Bisan man, kinahanglan nga matumod ang pangunahon nga problema sa isa ka panahon kag ibuhos ang mga pagtinguha para sa paglubad sini. Yara sa paglubad sang pangunahon nga problema ang magahatag-alagyan para sa mas matanlas nga paglubad sa iban pa nga mga problema.

Sa subong sini nga estilo sang pagtrabaho mapatuman ang mga hilikuton kag masiling nga maayo kita sa "pagtokar sang piano".

7. Ano ang buot silingon sang "uyatan sing hugot" ang pangunahon nga mga katungdanan?

Ang "uyatan sing hugot" ang pangunahon nga mga katungdanan nagakahulugan sang pagbuhos sang igtalupangod kag pagtinguha sa mga ini agud mapaseguro nga mapatuman ang mga ini. Mapaslwan kita sa aton mga hilikuton kon wala nakatumod ang aton pamensaron kag paghulag sa pangunahon nga mga katungdanan. Pareho sa isa ka bagay nga simple nga ginbutang lamang sa nakabukas nga palad, sa madali lang mahulog na ini. Ukon gin-uyatan gani ang isa ka bagay apang indi naman hugot ang pag-uyat, mahimo man ini nga madasig nga mabuhian.

Gani wala sang mahuman kon wala naton ginauyatan ang mga katungdanan, subong man, kon ang mga ini wala naton ginauyatan sing hugot.

8. Ano ang buot silingon sang "magpakasampaton sa mga numero"?

Ang "pagpakasampaton sa mga numero" nagakahulugan nga dapat naton hatagan-igtalupangod ang kantitatibo nga aspeto sang isa ka sitwasyon ukon problema kag maghimo sang basehan nga kantitatibo nga pag-analisar. Nagaangkon sang dagway ang taga ka kalidad sa isa ka natalana nga kantidad, kag wala sang kalidad kon wala sang kantidad.

Masami nga masugata naton ang kantitatibo nga aspeto sang mga bagay-bagay sa aton matag-adlaw nga hilikuton. Apang kon indi kita "magpakasampaton sa mga numero", buot silingon, wala naton ginahatagan-igtalupangod ang kantitatibo nga aspeto sang mga bagay-bagay—pareho sang mga basehan nga istatistika, pangunahon nga mga porsyento, kantitatibo nga mga dulunan nga nagatalana sa kalidad sang isa ka bagay—san-o man indi naton mapadaluman ang pag-analisar kag mahakos ang esensya sang mga ini. Magabunga ini sang mga kasaypanan sa aton mga hilikuton.

Halimbawa sa kahublagaan pangmasa, dapat kita maghimo sang basehan nga imbestigasyon kag pag-usisa sa isip sang aktibo nga mga tagsakdag, mga nagapatunga ukon naganyutral, kag mga nagabanggi. Indi naton dapat suhetibo nga desisyunan ang mga problema nga wala sang kongkreto nga basehan. Sa sini nga pamaagi, mas makita naton ang kahimtangan sang aton mga hilikuton kag matumod ang pat-ud nga mga tikang agud pauswagon ang mga ini.

9. Ano ang buot silingon sang "abiso agud pahibal-on ang publiko"?

Ang "abiso agud pahibal-on ang publiko" nagakahulugan nga dapat may pauna nga abiso sa pagahiwaton nga mga miting. Kadungan sini dapat mapaabutan ang mga magatambong sa miting kon ano ang mga pagatalakayon kag mga problema nga lulubaron. Subong man, dapat mahimo ang nagasanto nga mga paghanda pareho sang mga pahayag kag borador sang hagna nga mga resolusyon, kag sang pagahiwatan sang miting mismo kag mga kinahanglanon diri.

Indi maayo nga magandar ang mga miting kag madamo ang mauyang nga panahon kon wala sang una nga paghimo sang "abiso agud pahibal-on ang publiko".

10. Ano ang buot silingon sang "mas magamay kag mas maayo nga mga tropa kag mas simple nga administrasyon"?

Ang "mas magamay kag mas maayo nga mga tropa kag mas simple nga administrasyon" ang nagakahulugan nga ang mga paghambal, pamulung-pulong, artikulo kag resolusyon dapat himuon nga malip-ot kag direkta sa mga punto. Indi man dapat mangin tama ka lawig ang mga miting.

Yabi diri ang maayo kag mahipid nga paghanda agud malikawan ang pag-uyang sang panahon kag mahimo nga mas mabinungahon ang mga miting.

11. Ngaa kinahanglan nga magpakig-isa kag magpakigbuligay bisan sa mga kaupod nga indi naton kapareho ang mga ideya?

Indi malikawan nga sa aton kubay kinaandan nga nagaluntad ang pagtuluhay sa paglantaw sa mga nagatuhaw nga halambalanon. Ini bangud kita naghaling sa nagkalain-lain nga lugar, kag lain-lain ang aton mga inagihan kag eksperyensya. Gani indi lang dapat kita magpakasampaton sa pagpakig-isa sa mga kaupod nga kapareho ang paglantaw sa aton kundi bisan sa mga kaupod nga may iban nga paglantaw.

Amo man ang dapat naton nga aktitud maski sa mga kaupod nga nakahimo sang seryoso nga mga kasaypanan. Indi naton dapat sila pakalainon kag ihamulag, kag dapat kita mangin handa nga magpakigbuligay sa ila sa pagtungod sang mga hilikuton.

Ang mga pagkatuluhay sang paglantaw sa mga halambalanon dapat ginaresolba kag ginahiwat ang pagsaway kag pagsaway-sa-kaugalingon agud matukod ang hugot nga paghiliusa. Sa pagresolba sang mga pagkatuhay, dapat permi nga uyatan ang diwa sang pagpangibabaw sa interes sang rebolusyon kag sang malapad nga masa, indi ang makinaugalingon nga interes. Sa paghiwat sang pagsaway, dapat kita magsugod sa kagustuhan nga magpakig-isa, kag paagi sa pagsaway kag pagbanggianay sang mga ideya nga nagatuyo nga patuhawon kag uyatan kon ano ang husto, maagom naton ang mas mataas nga lebel sang aton paghiliusa.

12. Ngaa kinahanglan nga bantayan ang arogansya?

Ang hugot nga pagbantay agud indi madapunan sang arogansya ilabi na gid ang mga nagapamuno isa ka halambalanon sang prinsipyo kag isa ka malahalon nga rekisito agud mapabilin ang paghiliusa sa aton kubay. Ang mga wala nakakomiter sang seryoso nga mga kasaypanan kag nakaagom sang dalagku nga kadalag-an sa ila mga hilikuton indi dapat "maghabok ang ulo". Importante nga ipabilin ang pagkamainubuson. Kaangot sini, dapat pamatukan ang pagginawi nga "nagapas-an sang si-ya" ukon ang sobra nga pagdayaw sa kaugalingon bangud sa mga nahimo ukon kaugalingon nga ikasarang. Permi nga ipabilin ang simple nga pagpangabuhi kag ang maukod nga pagtrabaho.

Luwas sa makahalit ang arogansya sa pagtukod sang paghiliusa, magatuga man ini sang malain sa kaupod nga "nagahabok ang ulo". Kinaandan ang kaupod nga ini maga-angkon sang tendensya nga mangin kampante, maghalog sa pagpanilag sa kasaypanan kag mangin padasu-daso sa pagtungod sa mga hilikuton bangud ginapamensar nga indi siya pwede nga magsayup. Sa mga talakayan, ginapamensar niya nga siya lamang ang permi husto kag ginaserahan ang kaugalingon sa pagpamati kag pagpanuto sa iban.

13. Ngaa malahalon nga magkurit sang linya sang kinatuhay sa paglantaw sa mga bagay-bagay?

Ginatudlo sini nga dapat naton nga hakson ang layi sang kontradiksiyon kag lantawon ang mga bagay-bagay sang bilog, indi lang ang isa ka bahin. Malahalon ini agud madalum nga mahangpan kag mauyatan ang mga bagay-bagay.

Una sa tanan, kinahanglan nga magkurit sang linya sang kinatuhay sa tunga sang rebolusyon kag kontrarebolusyon. Halimbawa, nahanungod sa halambalanon sang diktadura. Sa tion nga masambit ang tinaga nga ini sa mga talakayan, dayon nga pagapamensaron nga ini malain. Indi mahangpan nga ang paghari sang mga imperyalista, daku nga kumprador burgesya kag sahi nga agalon nga mayduta isa ka sahi sang diktadura nga ang tinutuyo amo ang ipabilin ang ila padayon nga pagpanghimulos kag pagpamigos sa malapad nga masa sang pumuluyo. Sa pihak nga bahin, ginasing naton nga igatukod ang demokratiko nga diktadurang banwa sa kadalag-an sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa. Ini natuhay nga sahi sang diktadura nga nagatiglawas sa interes sang kadam-an nga pumuluyo batok sa pila lang ukon minoriya nga nagapanghimulos kag nagapamigos nga mga sahi.

Ikaduha, sa sulod sang rebolusyonaryo nga kubay, kinahanglan nga maghimo sang maathag nga pagtuhay sa tunga sang husto kag sala, sa tunga sang mga nalab-ot kag mga kakulangan kag athagon kon ano ang pangunahon, ano ang sekundaryo. Halimbawa, sa pagtasa sa paghulag. may ara nga kahigayunan nga sa tion nga natumod ang isa ka kasaypanan, diri na nasentro ang bilog nga pag-analisar kag nakalimtan nga lantawon ang kabilugan nga paghulag. Sa pihak nga bahin, sa tion nga ang makita lamang amo ang mga naangkon nga positibo, nagahimo nga bulag naman sa posible nga makomiter nga mga kahuyangan.

Mauyatan naton sing maayo ang mga bagay-bagay kon ginakonsiderar naton ang duha ka magkatuhay nga gintalakay sa ibabaw. Agud mangin sampaton kita sa pagtuhay, kinahanglan ang maukod nga pagtuon kag madalum nga pag-analisar. Subong sini nga aktitud ang dapat naton pauswagon.

Ginsalhin sang Prente sang Sentral Panay

Nobyembre 7, 1999